

Revue Piešťany

Leto 2011 Summer 2011 Sommer 2011

Ročník XLVII.

**Otváranie letnej
sezóny jubiluje**

**Anniversary Celebration
of the Opening
of the Summer Season**

**Die Eröffnung der Sommersaison
feiert ihr Jubiläum**

Pamätník Alexandrovi Winterovi

Drahomíra Moretová

V roku 1889 prišiel Alexander Winter do Piešťan, aby si prenajal termálne kúpele od rodiny Erdődyovcov. Jeho príchodom sa začala nová, slávna éra piešťanských kúpeľov. Koncom mája bola odhalená na budove hotela Sandor Pavillon, ktorý nesie práve jeho meno, busta Alexandra Wintera. Autorom busty je mladý výtvarník Dávid Švorc, ktorý napriek obmedzenému počtu ikonografických predlôh vytvoril veľmi hodnovernú podobizeň. Starým otcom autora busty bol významný piešťanský lekár Teodor Švorc, ktorý mu veľa rozprával o rodine Winterovcov. Socha bude pripomínať aj historicky prvé stretnutie potomkov rodiny Winterovcov, ktoré sa uskutočnilo v máji 2011 v Piešťanoch.

Foto Ladislav Duračka

The Alexander Winter Memorial

In 1889, Alexander Winter came to Piešťany to rent a thermal spa from the Erdődy family. His arrival began the new and renowned era of the Piešťany Spa. At the end of May, a bust of Alexander Winter was unveiled on the outside wall of the Sandor Pavilion Hotel, which bears his name. The sculptor of the bust is the young artist Dávid Švorc, who, despite having a limited number of artistic depictions, succeeded in creating a very good likeness. The artist's grandfather was the significant Piešťany doctor Teodor Švorc, who had told him a lot about the Winter family. The statue will also commemorate the historic, first gathering of Winter family descendants, which will take place in May 2011 in Piešťany.

Ein Denkmal für Alexander Winter

Im Jahre 1889 kam Alexander Winter nach Piešťany, um das hiesige Thermalbad von dem Erdődy-Geschlecht zu pachten. Seine Ankunft läutete eine neue, ruhmvolle Ära in der Geschichte des Heilbades Piešťany ein. Ende Mai wurde am Gebäude des Hotels „Sandor Pavillon“, das seinen Namen trägt (Anm.d.R.: Sandor ist die ungarische Form des Namens Alexander), die Büste des Alexander Winter enthüllt. Entworfen wurde die Plastik von dem jungen bildenden Künstler Dávid Švorc, der trotz einer bescheidenen Anzahl ikonographischer Vorlagen, ein sehr getreues Portrait erstellen konnte. Sein Großvater, Teodor Švorc, seinerzeit ein bedeutender Arzt in Piešťany, hatte ihm sehr viel über die Familie Winter erzählt. Die Statue soll gleichzeitig auch eine Erinnerung an die erste Zusammenkunft der Nachfahren der Familie Winter sein, die im Mai 2011 in Piešťany stattfand.

Revue Piešťany, ročník XLVII.
Kultúrno-spoločenský štvrťročník.
Vydáva Mesto Piešťany.

Šéfredaktor:
Kornel Duffek

Redakčný fotograf:
Mgr. Martin Palkovič

Redakčná rada:
Ing. Margita Galová (predsedníčka),
Kornel Duffek, PhDr. Vladimír Krupa,
Mgr. Drahomíra Moretová,
Mgr. Jana Obertová

Spolupracovali:
Mgr. Petra Adamcová,
MUDr. Pavel Kaňuščák,
PhDr. Vladimír Krupa,
Mgr. Drahomíra Moretová,
Mgr. Jana Obertová,
Roman Tibenský,
Ing. Eva Wernerová

Foto:
Archív BM,
archív Alexandra Urminského,
Mgr. Štefan Benko, Eva Drobná,
Ladislav Duračka, Ing. Tomáš Hudcovič,
MUDr. Pavel Kaňuščák,
Rajmund Markovič, Mgr. Martin Palkovič,
Roman Tibenský, Úrad vlády SR,
Ing. Eva Wernerová, Ing. Andrej Zelenay

Jazyková úprava:
Kornel Duffek

Preklad nemecký jazyk:
Olga Sulzberger

Preklad anglický jazyk:

This issue of *Revue Piešťany*
was translated by SKYPERS
The School of Languages
www.skypers.sk

Grafická úprava:
Re Public group s.r.o., Piešťany

Tlač:
PN print s.r.o., Piešťany

Adresa redakcie:
Revue Piešťany, Námestie SNP č. 3
921 45 Piešťany
tel.: +421 33 7765301
fax: +421 33 7765333
mob.: +421 903 712545
e-mail: sekretariat@piestany.sk
Reg. č.: EV 396/08

Revue Piešťany - Leto 2011 - Summer 2011 - Sommer 2011

2-5

Otváranie letnej sezóny jubileje (Drahomíra Moretová)
 ■ Anniversary Celebration of the Opening of the Summer Season
 ■ Die Eröffnung der Sommersaison feiert ihr Jubiläum

6-9

Myšlienka F. E. Scherera stále aktuálna (Drahomíra Moretová)
 ■ The Ideas of F. E. Scherer are Still Valid Today
 ■ Der Grundgedanke von F. E. Scherer auch heute noch aktuell

10-11

Spomienka na profesora Sitaja
(Drahomíra Moretová)
 ■ Remembering Professor Sitaj
 ■ In Gedenken an Professor Sitaj

12-13

Po stopách predkov
(Drahomíra Moretová)
 ■ In the Steps of His Ancestors
 ■ Auf den Spuren der Vorfahren

14-15

Udalosti - návštevy - stretnutia
 ■ Events - Visits - Meetings
 ■ Ereignisse - Besucher - Treffen

16-19

**Inna Makarovová
a Natalia Bondarčuková** (Jana Obertová)
 ■ Inna Makarova and Natalya Bondarchuk
 ■ Inna Makarowa und Natalia Bondartschuk

20-21

Maľujúci energetik (Kornel Duffek)
 ■ The Painting Power
 Plant Engineer
 ■ Der malende Energetiker

22-23

Indická hudba v jazzovom klube (Martin Palkovič)
 ■ Indian Music in the Jazz Club
 ■ Indische Musik im Jazzclub

24-27

Pólista, zberateľ (a jubilant) Ivan Markovič (Kornel Duffek)
 ■ Water Polo Player, Collector (and Birthday Boy) Ivan Markovič
 ■ Wasserballspieler, Kunstsammler (und Jubilar) Ivan Markovič

28-31

Zelený strom - sídlo Winterovcov (Kornel Duffek)
 ■ Zelený strom - The Winters' Dwelling
 ■ „Zelený strom“ - der Sitz der Winters

32-35

Piešťanské pohľadnice Antonína Kubáta (Kornel Duffek)
 ■ Antonín Kubát's Piešťany Postcards
 ■ Ansichtskarten mit Motiven von Antonín Kubát

36-37

Tipy na výlety a iné novinky (Petra Adamcová)
 ■ Tips on Tours and Other News
 ■ Tipps für Ausflüge und Aktuelles

38-41

Nezvyklé vtáky v okolí Piešťan (Pavel Kaňuščák)
 ■ Rare Birds in the Surroundings of Piešťany
 ■ Seltene Vögel in der Umgebung von Piešťany

42-45

Greenways - zelená cesta pokračuje (Eva Wernerová)
 ■ Greenways - the Green Path Continues
 ■ Greenways - der grüne Weg geht weiter

46-49

Obtokové rameno Váhu - prírodný klenot Piešťan Časť I. (Roman Tibenský)
 ■ The Bypass Artery of the Váh River - the Natural Jewel Piešťany Part I
 ■ Der Nebenarm der Waag - ein Naturjuwel von Piešťany Teil I.

50-51

Piešťanskí cyklisti medzi najlepšími (Martin Palkovič)
 ■ Piešťany Cyclists are Among the Best
 ■ Radsportler aus Piešťany unter den Besten

52-53

Bicykel - ekologická doprava aj relax (Martin Palkovič)
 ■ The Bicycle - Ecological and Relaxing Transportation
 ■ Umweltfreundliche Fortbewegung und Entspannung mit dem Fahrrad

54-56

Za hydrogeológom a historikom Augustinom Rebro (Vladimír Krupa)
 ■ Looking back on Hydrogeologist and Historian Augustin Rebro
 ■ Nachruf: In Gedenken an den Hydrogeologen und Historiker Augustin Rebro

Otváranie letnej sezóny jubiluje

▲ Mažoretky nerozlučne patria ku každoročnému otváraníu letnej kúpeľnej sezóny.

Majorettes are an essential part of the yearly Opening of the Summer Spa Season.

Funkenmariechen gehören untrennbar zu der alljährlichen Eröffnungszeremonie der Sommer-Kursaison.

Drahomíra Moretová

Anniversary
Celebration of the
Opening of the
Summer Season

Die Eröffnung
der Sommersaison
feiert ihr Jubiläum

Už po dvadsiaty raz sa v prvú júnovú sobotu pohne z Kúpeľného ostrova veľký pestrofarebný sprievod, aby symbolicky odštartoval letnú kúpeľnú sezónu v Piešťanoch. Táto novodobá tradícia vznikla v roku 1991 so zámerom vytvoriť akciu, ktorá by spropagovala mesto i kúpele. Z pôvodnej myšlienky sa stalo jedno z najnavštevovanejších podujatí nielen v Piešťanoch, ale aj na Slovensku.

For the twentieth time, on the first Saturday in June, a large colourful parade will make its way from the Spa Island to symbolically kick-off the summer spa season in Piešťany. This new-age tradition was established in 1991 with the goal of creating an event which would help to publicize the town and spa. This original idea has since turned into one of the most-attended events, not only in Piešťany, but in all of Slovakia.

Bereits zum 20. Mal setzt sich auf der Kurinsel ein großer, kunterbunter Umzug in Bewegung, um die Sommer-Kursaison in Piešťany symbolisch einzuleiten. Diese neuzeitliche Tradition entstand im Jahre 1991. Im Hintergrund stand der Gedanke, eine Veranstaltung ins Leben zu rufen, die Stadt und Heilbad ins Bewusstsein der Öffentlichkeit rücken soll. Aus der anfänglichen Idee wurde einer der meist besuchten Events nicht nur in Piešťany, sondern in der gesamten Slowakei.

Hlavnými organizátormi Otvorenia letnej kúpeľnej sezóny sú Mesto Piešťany a Slovenské liečebné kúpele Piešťany, a.s. K nim sa pridávajú aj ďalšie inštitúcie, podnikateľské subjekty, ale aj občania.

Otvorenie letnej kúpeľnej sezóny začína požehnaním prameňov za účasti predstaviteľov cirkví pôsobiacich na území Piešťan. Potom sa dá do pohybu sprievod za zvukov hudby a pochodu mažoretiek. V sprievode sú umelci, žiaci a študenti piešťanských škôl, športovci z rôznych športových klubov pôsobiacich v meste, ale aj zástupcovia susedných obcí, či partnerských miest. Svoje miesto tu majú aj členovia Veteran Car Clubu Piešťany so svojimi historickými vozidlami. Sprievod prechádza centrom mesta, pokračuje cez park a ústí pri Dome umenia. Tam sa návštevníkom Piešťan prihovárajú najvýznamnejší hostia. A o tom, že Otvorenie letnej kúpeľnej sezóny patrí k vrcholným kultúrno-spoločenským podujatiam Slovenska svedčí aj to, že doteraz sa ho zúčastnili aj všetci slovenskí prezidenti. K pravidelným hosťom však patria aj mnohí ďalší predstavitelia kultúrno-spoločenského a politického života na Slovensku a tiež zástupcovia zastupiteľských úradov

▼ Živé sochy budovateľa kúpeľov Ľudovita (Lajosa) Wintera a hymnika termálnych prameňov Adama Trajana v podaní študentov Vysoké školy múzických umení (2006).
Live statues of the builder of the Spa Ľudovít (Lajos) Winter and the bard of the thermal springs Adam Trajan as presented by students of the Secondary School for Performing Arts (2006).

Lebende Statuen des Heilbad-Erbauers Ludwig (Lajos) Winter und des Autor der Lobeshymne an die Thermalquellen, Adam Trajan, dargestellt von Studenten der Hochschule für musische Künste (2006).

rôznych krajín. Neoddeliteľnou súčasťou otváracieho ceremoniálu pri Dome umenia je scénické vystúpenie zobrazujúce niektorú kapitolu z dejín Piešťan.

Sobotné popoludnie patrí pestrej palete zábavy. Na pódiu Hudobného pavilónu sa striedajú umelci rôznych žánrov. Pre deti je samostatné pódium pri Dome umenia, svoje pravidelné miesto tu má aj obľúbený skautský tábor. Na ďalšom pódiu na Námestí slobody vystupujú folklórne súbory. Na rieke Váh sa plavia dračie lode, v galériách prebiehajú rôzne výstavy, z tých pravidelných je to tradičná výstava kaktusov. Z takejto bohatej ponuky si každý určite vyberie to, čo ho zaujíma a čo sa mu páči.

Neodmysliteľnou súčasťou slávnosti sú tmy, ktoré lemujú centrum mesta i park. A veru vždy je tu čo obdivovať. Prezentujú sa tu medovníkari, kovári, hrnčiar, vareškári, maliari, ale samozrejme aj kuchári. Veď k dobrej zábave patrí aj dobré jedlo.

K hlavnému sobotňajšiemu programu postupne pribudli ďalšie sprievodné podujatia, ktoré sa takisto zmenili na tradíciu. Je to napríklad projekt Mosty - výstava diel slovenských a zahraničných umelcov, vernisáž ktorej sa koná vždy v predvečer otvorenia sezóny. Zo športových akcií sú obľúbené Bowlingový turnaj partnerských miest a súťaž v streetballe. Z jedného dňa plného aktivít sa stali tri, ba i celý týždeň. Počas týchto dní je mesto slávnostne vyzdobené a vládne v ňom sviatočná atmosféra. Prichádzajú návštevníci z rôznych kútov sveta. Veď takáto slávnosť je len raz do roka. ■

The main organizers of the Opening of the Summer Spa Season event are the town of Piešťany and the Slovak Health Spa Piešťany. Additional contributions are also made by other institutions, businesses, and citizens.

The Opening of the Summer Spa Season begins with a blessing of the springs by the participating representatives of the Church who work in Piešťany. Afterwards, the parade starts accompanied by the sounds of music and majorettes. The parade includes artists, pupils, and students from Piešťany schools, athletes from different sports clubs operating in the town, but also representatives from neighbouring villages or partner towns. Members of the Veteran Car Club Piešťany also have a place in the parade with their historical automobiles. The parade winds through the centre of town, continuing through the park, and finally ends up at the House of Art. It is here that the visitors of Piešťany are addressed by the most important guests, who, of course, make it a point to emphasize that the Opening of the Summer Spa Season is among the top social-cultural events in Slovakia, which is further proven by the fact that, up till now, all Slovak Presidents have participated in the festivities. Other regular guests who attend the event include many important figures from the Slovak cultural, social and political scene as well as representatives from numerous town councils from various regions.

An inseparable part of the opening

Foto archív MÚ

ceremony near the House of Art is the short theatrical performances of selected chapters from the history of Piešťany.

Saturday afternoon is a lively mix of fun and entertainment. There is a steady rotation of musicians from all different genres on the stage of the Music Pavilion. There is a separate stage for children near the House of Art, where the popular scout's camp can also be found. On another stage on Freedom Square there are performances by folk groups. Dragon boats cruise up and down the Váh River, and the galleries host a variety of exhibitions, one of which is the traditional cactus exhibition. From this rich offer of events and activities, there is certain to be something of interest for everybody.

Another essential part of the celebration is the markets, which border the centre of town and the park. And, of course, there is always something to admire. Among those demonstrating their craft are gingerbread cookie bakers, ironsmiths, potters, wooden utensil craftsmen, painters, and, of course, cooks. It goes without saying that good food is an essential part of good fun.

New events have been added to the main Saturday program, which have now become a tradition. For example the project "Bridges" – an exhibition of works by Slovak and foreign artists, the opening of which always takes place on the eve of the opening of the season. Some of the popular sporting events include the bowling tournament of partner towns as well as a streetball competition. One full day of activities has turned into three and, in reality, an entire week. During these days, the town is festively decorated and a festive, celebratory atmosphere prevails. Visitors come from different corners of the world. And why not? A celebration like this happens only once a year. ■

Die Hauptorganisatoren der Eröffnung der Sommer-Kursaison sind die Stadt Piešťany und die Slowakische Heilbad Piešťany AG. Außer ihnen beteiligen sich noch weitere Institutionen und Unternehmen, aber auch einzelne Bürger.

Die Eröffnungsfeier zum Einleiten der Sommer-Kursaison beginnt mit der Segnung der Quellen im Beisein der Vertreter der Kirche von Piešťany. Danach setzt sich der von Musik und Funkenmariechen begleitete Umzug in Bewegung. Die Mitwirkenden sind Künstler, Schüler der städtischen Schulen, Sportler aus verschiedenen Sportclubs der Stadt, aber auch Vertreter der benachbarten Ortschaften und der Partnerstädte. Ihren Platz darin haben auch Mitglieder des Veteran Car Clubs Piešťany mit ihren Oldtimern. Der Umzug bewegt sich durch das Zentrum der Stadt,

▲ Tanečnice z Magic Moments Show očarili svojou pohybovou kultúrou i kostýmami (2006).

Dancers from the Magic Moments Show captivated the audience with their culture of motion and costumes (2006).

Die Tänzerinnen der „Magic Moments Show“ verzauberten durch die Geschmeidigkeit ihrer Bewegungen und ihre Kostüme (2006).

über den Park zum Haus der Kunst, wo er endet. Dort wenden sich die bedeutendsten Gäste mit einer Ansprache an die Teilnehmer. Davon, dass die Eröffnung der Sommer-Kursaison zu den kulturgesellschaftlichen Topveranstaltungen in der Slowakei zählt, zeugt auch die Tatsache, dass ihr bisher auch alle amtierenden slowakischen Präsidenten beiwohnten. Zu den regelmäßigen Gästen gehören jedoch auch viele weitere Persönlichkeiten aus Politik, Kultur und Gesellschaft sowie Vertreter diverser

ausländischer Botschaften.

Einen integralen Bestandteil der Eröffnungszeremonie am Haus der Kunst bildet die szenische Darstellung eines Kapitels der Geschichte von Piešťany.

Der Samstagnachmittag bietet eine breite Palette an Unterhaltung. Auf der Bühne des Musikpavillons wechseln sich Künstler verschiedener Richtungen ab. Den Kleinen ist eine separate Bühne am Haus der Kunst vorbehalten, seinen regulären Platz hat hier auch das beliebte Pfadfinderlager. Auf der

▲ Melody Makers & Sestry Havelkovy vystúpili v Hudobnom pavilóne na Otvorení letnej kúpeľnej sezóny pred piatimi rokmi.
Melody Makers & Havelkova Sisters performed at the Music Pavilion during the spa summer season opening five years ago.
Das Orchester „Melody Makers & Sestry Havelkovy“ trat im Musikpavillon, bei der Eröffnung der Sommer-Kursaison vor fünf Jahren, auf.

nächsten Bühne auf dem Platz „Námestie slobody“, präsentieren sich Folkloregruppen. Auf der Waag schwimmen Drachenboote, in den Galerien werden diverse Ausstellungen gezeigt. Eine von den traditionellen ist die alljährliche Kakteen-Ausstellung. Unter dieser Vielzahl von Angeboten kann mit Sicherheit jeder etwas für sich finden, das ihn interessiert und ihm gefällt.

Einen nicht mehr weg zu denkenden Teil der Feierlichkeiten bilden Märkte, die das Zentrum der Stadt und den Park säumen. Und da gibt es jedes Jahr einiges zu Bestaunen. Ihre Erzeugnisse präsentieren hier Lebkuchenbäcker, Schmiede, Töpfer, Kochlöffel-Hersteller, Maler und selbstverständlich auch Köche. Denn zur guten Unterhaltung gehört leckeres Essen einfach dazu.

Zu dem Hauptprogramm am Samstag kamen im Laufe der Zeit weitere begleitende Veranstaltungen, die inzwischen ebenfalls zu Tradition wurden. Eine davon ist das Projekt „Mosty“ (Brücken) - eine Ausstellung von Werken slowakischer und ausländischer bildender Künstler, deren Vernissage immer am Vorabend der Saisonöffnung stattfindet. Unter den Sportveranstaltungen erfreuen sich vor allem das Bowlingturnier der Partnerstädte und der Wettbewerb im Streetball einer großen Beliebtheit. Aus einem Tag voller Aktion wurden drei und sogar eine ganze Woche. Während dieser Zeit bleibt die Stadt festlich geschmückt und es herrscht eine feierliche Atmosphäre. Besucher aus allen Ecken der Welt kommen hierher - denn solch ein Fest gibt es nur einmal im Jahr. ■

◀ Každý rok obohatia svojimi vystúpeniami slávnostné otváranie sezóny i deti (2004).
Every year the ceremonial season opening is enriched with children's performances (2004).
Die feierliche Eröffnung der Saison bereichern jedes Jahr auch Auftritte von Kindern (2004).

Kúpeľná tradícia sa v Piešťanoch počíta na stovky rokov. Ale o dlhohodobej histórii sa tu dá hovoriť aj v súvislosti s vojenským kúpeľníctvom. Jeho začiatky totiž spadajú do 18. storočia, kedy do Piešťan posielali vojenské úrady mnoho vojakov a dôstojníkov liečiť sa z ťažkých poranení v napoleonských vojnách. O niekoľko desiatok rokov neskôr bola na popud arcivojvodu Albrechta Habsburského usporiadaná dobročinná lotéria, ktorej výťažok spolu s darmi pozemkov grófom Erdődy umožnil výstavbu hlavnej budovy Vojenského kúpeľného ústavu. Písal sa rok 1863.

The spa tradition in Piešťany is hundreds years old. However, from the long-term history we also need to speak about the connection to the military spa. Its beginnings stretch back to the 18th century, when military authorities sent a large number of soldiers and officers for treatment, after suffering serious injuries, in the Napoleonic Wars. Several decades later, at the insistence of the Archduke Albrecht of Habsburg, a charity lottery was organized, in which the proceeds, together with gifts of land from Count Erdődy, enabled the construction of the main building of the Military Spa Institute. This took place in 1863.

Die Kurtradition in Piešťany zählt Hunderte von Jahren. Von einer langen Tradition kann hier jedoch auch im Zusammenhang mit dem Militär-Kurwesen gesprochen werden, dessen Anfänge in das 18. Jahrhundert zurück reichen. Damals schickten militärische Behörden zahlreiche Soldaten und Offiziere nach Piešťany, damit sie dort ihre schweren, in den napoleonischen Kriegen erlittenen Verletzungen, behandeln lassen. Einige Jahrzehnte später wurde auf Betreiben des Erzherzogs Albrecht von Habsburg eine gemeinnützige Lotterie veranstaltet, deren Erlös, zusammen mit den vom Graf Erdődy geschenkten Grundstücken, die Errichtung des Hauptgebäudes der Militärkuranstalt ermöglichte. Es war im Jahr 1863.

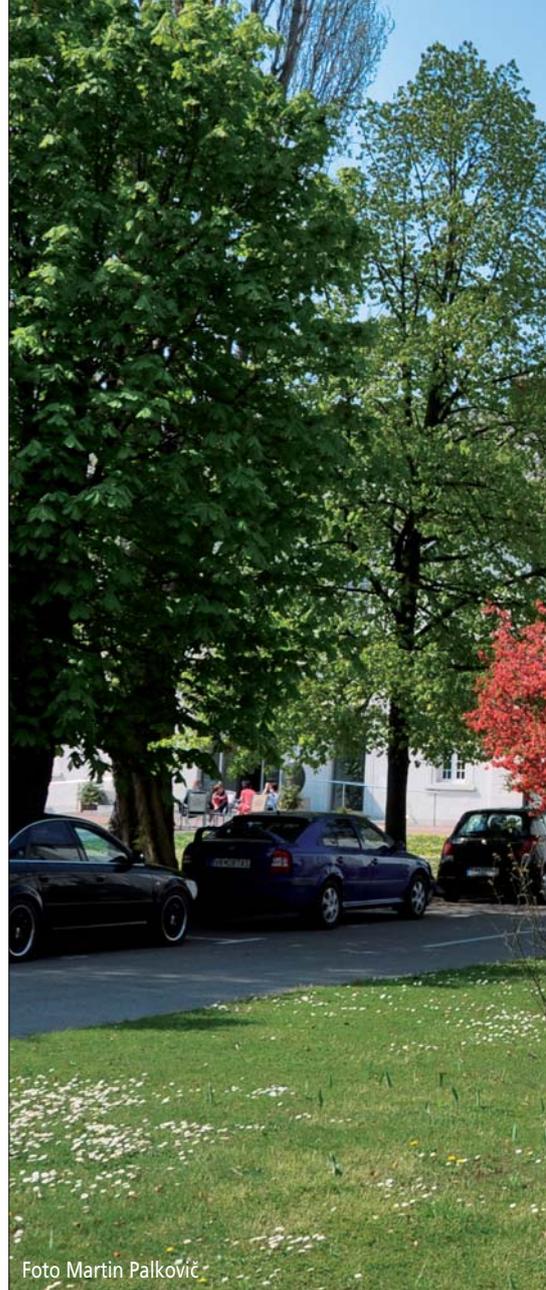

Foto Martin Palkovič

Myšlienka F. E. Scherera

The Ideas of F. E. Scherer are Still Valid Today

Der Grundgedanke von F. E. Scherer
auch heute noch aktuell

Drahomíra Moretová

Otcom myšlienky zriadiť kúpele pre vojakov bol kúpeľný lekár a balneológ František Ernest Scherer (1805 - 1879), hoci vojakom nikdy nebol. On sám dal na výstavbu ústavu pozemok aj príjmy z literárnej činnosti. Bol známy a obľúbený ako priateľ chudobných, o ktorých sa s veľkou obetavosťou staral.

V prvom období ústavu bolo ubytovanie pre 20 dôstojníkov a 80 vojakov. Gróf Erdődy sa pre ubytovaných zaviazal zdarma poskytovať kúpele (zrkadlisko a bahňisko). F. E. Scherer bol v zariadení vedúcim lekárom. Za jeho starostlivosť o vojakov

bol ocenený vysokými vyznamenaniami.

Ústav bol od svojho založenia až do roku 1914 po stránke personálnej a materiálnej organizovaný ako vojenský zdravotnícky ústav. Podľa záznamov prvým veliteľom ústavu bol rotmajster Fridrich Plauer, prvým šéflekárom plukovník dr. Artur Knopp. Ústav bol veľmi vyhľadávaný, ale miest bolo málo. Preto roku 1909 bol v ústavnom parku vybudovaný pavilón s názvom „Isabella pavilón“ (neskôr premenovaný na Štefánikov pavilón.) Po vypuknutí 1. svetovej vojny kapacita ústavu nestačila, preto sa za prispenia vojenskej správy

vybudovala liečebňa Pro Patria, v ktorej sa mohlo naraz liečiť 200 vojakov. Po ukončení vojny Pro Patriu prevzali Kúpele.

Aj po 1. svetovej vojne a vzniku Československej republiky slúžil Vojenský kúpeľný ústav svojmu pôvodnému účelu, kúpeľnej liečbe dôstojníkov a členov ich rodín.

V druhej polovici 20. storočia Vojenský kúpeľný ústav v Piešťanoch mal celoročnú prevádzku. Ročne sa tu vystriedalo takmer dvetisíc pacientov, väčšinou vojakov a dôstojníkov v činnej službe. Jedným z významných hostí, ktorí sa tu liečili, bol aj prvý československý kozmonaut Vladimír Remek s manželkou.

V súčasnosti toto zariadenie organizačne patrí pod Vojenské zdravotnícke zariadenia, ktoré sú pokračovateľom kúpeľnej tradície a profilujú sa ako moderný a otvorený poskytovateľ kvalitných zdravotníckych a rekreačných služieb aj pre širokú verejnosť. Preto došlo k zmene pomenovania piešťanského zariadenia, ktoré získalo meno po svojom zakladateľovi a dnes sa prezentuje ako

stále aktuálna

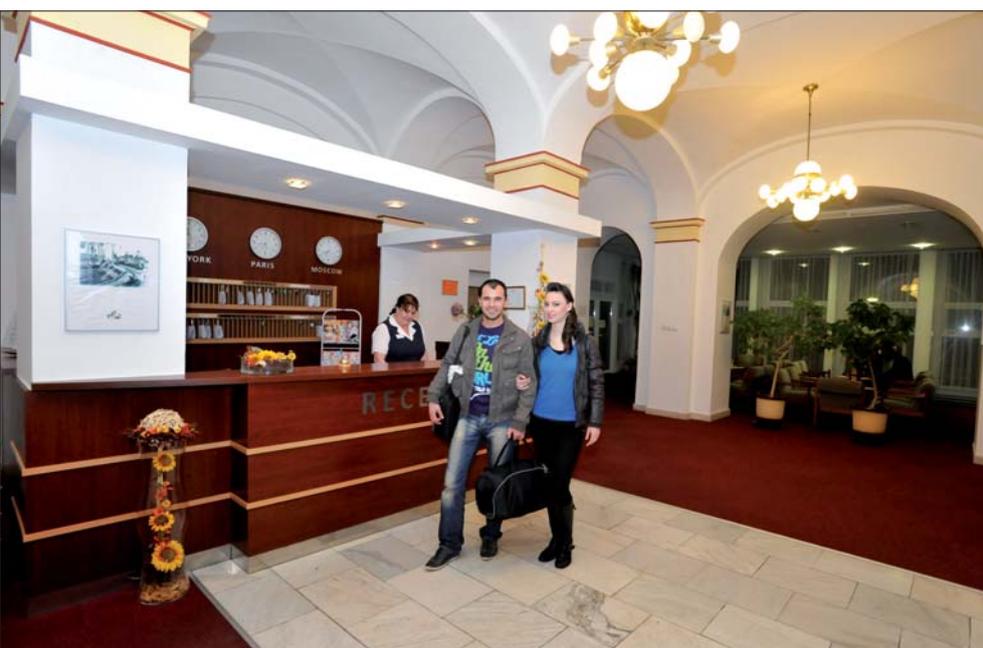

Foto archív KÚ

▲ Pohľad na historickú časť Kúpeľného ústavu, ktorú vybudoval ešte F. E. Scherer. V popredí záhradná keramika Lubomíra Jakubčíka z Piešťan. The view of the historical part of the Spa Institute built by F. E. Scherer. At the front the garden, ceramics by Lubomír Jakubčík from Piešťany. Blick auf den historischen Teil der Kuranstalt, die noch F. E. Scherer errichten ließ. Im Vordergrund zu sehen ist die Garten-Keramik von Lubomír Jakubčík aus Piešťany.

◀ Hneď pri vstupe do interiéru si môžete vychutnať vznešenosť starej architektúry, ktorá má už 158 rokov. Right at the entry you can already sense the nobility of old architecture, which is already 158 years old. Unmittelbar nach dem Betreten der Innenräume können Sie die Pracht der bereits 158 Jahre alten Architektur genießen.

Kúpeľný ústav F. E. Scherera Piešťany. Komplex ústavu sa rozprestiera na dvoch hektároch. Súčasťou areálu je vonkajší a vnútorný bazén s minerálnou liečivou vodou a rozsiahly pekné udržiavaný park. Hlavnými liečebnými prostriedkami sú tu horúce minerálne pramene s vysokým obsahom síry, vyvierajúce z hĺbky 2 000 m, a sírne bahno s veľkou tepelnou vodivosťou a vysokou redukčnou schopnosťou. Liečia sa tu všetky formy zápalových a degeneratívnych reumatických chorôb, funkčné poruchy chrbtice, poúrazové stavy a stavy po ortopedických operáciách. Okrem toho sa venujú v ústave aj prevencii a regenerácii.

Foto Martin Palkovič

Základné kúpeľné procedúry a aktívnu pohybovú liečbu dopĺňajú ďalšie liečebné úkony, ktoré sú ordinované podľa aktuálneho zdravotného stavu pacienta. Patria medzi ne napríklad masáže, akupunktúra, celý komplex elektroterapie, ergoterapie, medikamentózna terapia a ďalšie. Stačí už len prísť vyskúšať. ■

The father of this idea to establish a spa for soldiers was the spa doctor and balneologist František Ernest Scherer (1805 - 1879), even though soldiers had never been there before. He, himself, also gave land for the construction of the institute as well as his income from literary activities. He was well-known and loved as a friend to the poor, for whom he made great sacrifices to look after.

At first the institute had accommodations for 20 officers and 80 soldiers. Count Erdödy also included, for those accommodated at the institute, access to the spa free of charge (so called "mirror pool" and mud bath). F. E. Scherer was the head doctor of the facility. He earned high accolades for his care and treatment of the soldiers.

From its founding up until 1914, the institute was, with regards to personnel and material, organized as a military health institute. According to journals, the first commander of the institute was Master Sergeant Fridrich Plauer and the first chief doctor was Colonel Dr. Artur Knopp. The institute was highly sought after, but there was very little

space. This is why, in 1909, in the institute's park, the "Isabella Pavilion" was built (later renamed "Štefánikov pavilion"). After the outbreak of World War I, the capacity of the institute was, once again, insufficient, which is why, using contributions from military authorities, the medical institution Pro Patria was built. This new facility was able to house and treat 200 soldiers at a time. After the end of the war, Pro Patria, became part of the Spa. After World War I and the creation of the Czecho-Slovak Republic, the military spa continued to serve its original function as a spa treatment for officers and members of their families. During the second half of the 20th century, the Military Spa Institute operated year round. Annually it treated about 2,000 patients, mostly soldiers and officers on active duty. One of the more important guests to be treated here was the first Czechoslovak astronaut Vladimír Remek and his wife.

Presently, this facility administratively belongs to the Military Health Facilities, which continue to uphold the spa tradition and have shaped themselves into a modern and open provider of quality health and recreational services, also for the broader public. This led to another change for the Piešťany facility, which was renamed after its founder and, today, operates as the F. E. Scherer Spa Institute of Piešťany. The Institute complex is spread over 2 hectares. The area includes an outdoor and indoor pool with healing, mineral water and a lovely, spacious, well-maintained park. The main healing source is the hot mineral springs, which have a high sulphur content, and rise from a depth of 2,000 m, and the sulphuric mud with its excellent

▲ Secesný pavilón z roku 1909, pôvodne nazvaný po kňažnej Izabelle. The Art Nouveau pavilion from 1909, which was originally named after Princess Isabella. Der Jugendstil-Pavillon aus dem Jahr 1909, ursprünglich nach der Fürstin Isabella benannt

heat conductivity and great reduction abilities. All forms of inflammatory and degenerative rheumatic diseases, functional spinal failure, post-injury cases as well as post-orthopaedic operation cases are treated here. In addition to this, they also devote their attention to prevention and regeneration.

The basic spa treatments and active locomotion treatment are supplemented by other healing procedures, which are prescribed based on the current, health condition of the patient. These supplemental procedures include massages, acupuncture, complete and complex electrotherapy, ergo-therapy, medicament therapy, and others. Just come and give it a try. ■

Der Urheber der Idee, ein Heilbad für Soldaten zu errichten, war der Kurarzt und Balneologe František Ernest Scherer (1805 - 1879), obwohl er persönlich nie einen Dienst beim Militär absolvierte. Dennoch stellte er für den Bau des Sanatoriums nicht nur ein Grundstück, sondern auch die Einnahmen aus seiner literarischen Tätigkeit zur Verfügung. Scherer war bekannt und beliebt als Gönner der Armen, um die er sich mit einer großen Hingabe kümmerte.

In ihren Anfängen bot die Militärliege Unterbringung für 20 Offiziere und 80 Soldaten. Graf Erdödy verpflichtete sich, allen, die darin

▲ Zrkadlisko v novej časti.
A mirror pool in the new part.
Spiegelbad im neuen Teil

Foto archív KÚ

▼ Moderná prístavba má čisté tvary. Je dielom piešťanského architekta Norberta Šmondrka.
A modern building addition has pure shapes. It was designed by Piešťany architect Norbert Šmondrk.
Der moderne Anbau hat klare Formen. Er ist ein Werk des Architekten Norbert Šmondrk aus Piešťany.

untergebracht waren, kostenlos Kuranwendungen (Spiegelbad und Schlammbecken) zu gewähren. F. E. Scherer wirkte in der Einrichtung als Chefarzt. Für seine fürsorgliche Betreuung von Soldaten wurden ihm zwei hohe Auszeichnungen verliehen.

Die Militärkuranstalt war in der Zeit von ihrer Gründung bis zum Jahr 1914, hinsichtlich der Personal- und Materialfragen, als militärmedizinische Einrichtung strukturiert. Ihr erster Kommandant war laut Aufzeichnungen der Feldwebel Friedrich Plauer, der erste Chefarzt war Oberst Dr. Artur Knopp. Die Einrichtung war sehr begehrt, die Plätze jedoch reichten nicht aus. Deshalb wurde im Jahre 1909 im hauseigenen Park ein weiteres Gebäude - der „Isabella Pavillon“ - errichtet (später in „Štefánikov Pavillon“ umbenannt). Nach dem Ausbruch des 1. Weltkrieges reichte die Kapazität der Einrichtung nicht mehr aus, weshalb dann mit Unterstützung der Militärverwaltung das Kurhaus „Pro Patria“, errichtet wurde, in dem 200 Soldaten gleichzeitig behandelt werden konnten.

Nach dem Ende des 1. Weltkrieges und auch nach der Gründung der Tschechoslowakischen Republik diente die Militärkuranstalt weiterhin ihrem ursprünglichen Zweck - der Kurbehandlung von Offizieren und ihren Familienangehörigen. In der 2. Hälfte des 20. Jahrhunderts wurde die Einrichtung im Ganzjahresbetrieb geführt. Jährlich wechselten sich hier knapp zweitausend Patienten ab, überwiegend Soldaten und Offiziere im aktiven Dienst. Einer der bedeutenden Gäste, die sich hier behandeln ließen, war der erste tschechoslowakische Kosmonaut Vladimír Remek, mit Ehefrau.

Heute ist die Militärkuranstalt organisatorisch

den Medizinischen Militäreinrichtungen unterstellt, die als Nachfolger in der Kurwesen-Tradition gelten und sich als moderner, offener Anbieter qualitativ hochwertiger medizinischer und Freizeitdienstleistungen auch für die breite Öffentlichkeit profilieren. Auch aus diesem Grund erhielt die medizinische Einrichtung einen neuen Namen. Sie wurde nach ihrem Begründer benannt und heißt heute „Kúpeľný ústav F. E. Scherera Piešťany“ (F.E. Scherer-Kuranstalt Piešťany).

Der Komplex erstreckt sich auf einer Fläche von zwei Hektar. Dazu gehören u.a. ein Innen- und ein Außenpool mit heilwirksamem Mineralwasser sowie ein weitläufiger, sorgfältig gepflegter Park. Als primäre Heilmittel werden hier die aus einer Tiefe von 2000 m entspringenden heißen Thermalquellen mit einem hohen Gehalt an Schwefel sowie der schwefelhaltige Schlamm mit hervorragender Wärmeleit- und Reduktionsfähigkeit angewendet. Die Behandlungen spezialisieren sich auf alle Formen von entzündlichen und degenerativen Rheumakrankheiten, Funktionsstörungen der Wirbelsäule sowie Zustände nach Unfällen und postoperative Zustände. Darüber hinaus werden hier präventive und regenerierende Behandlungen durchgeführt.

Die primären Kuranwendungen und die aktive Bewegungstherapie ergänzen zusätzliche therapeutische Maßnahmen, die unter Berücksichtigung des aktuellen gesundheitlichen Zustandes des Patienten verordnet werden. Hierzu gehören unter anderem Massagen, Akupunktur, komplexe Elektrotherapie, Ergotherapie und medikamentöse Therapie. Bleibt nur noch kommen und testen. ■

Foto Martin Palkovič

Spomienka na profesora Siťaja

Remembering Professor Siťaj In Gedenken an Professor Siťaj

Drahomíra Moretová

Foto archív NÚRCH

V týchto dňoch si pripomíname storočnicu zakladateľa ústavu reumatických chorôb v Piešťanoch profesora Štefana Siťaja, ktorý sa stal vo svojom odbore uznávanou osobnosťou vo svetovom meradle. Patril k priekopníkom európskej reumatológie.

These days we are commemorating the 100th birthday of Prof Štefan Siťaj, the founder of the rheumatic diseases institute in Piešťany. The man whose expertise was recognised by the whole world. He belonged to the pioneers of the European rheumatology.

In diesen Tagen jährt sich zum 100. Mal der Geburtstag von Professor Štefan Siťaj, dem Begründer des Instituts für Rheumakrankheiten in Piešťany und einem weltweit anerkannten Spezialisten auf seinem Fachgebiet. Er gilt als einer der Pioniere der europäischen Rheumatologie.

Foto archív O. B.

▲ Profesor Siťaj na I. medzinárodnom reumatologickom kongrese v Piešťanoch (1960).
Professor Siťaj at the 1st International Congress of Rheumatologists in Piešťany (1960).
Professor Siťaj auf dem I. Internationalen Kongress der Rheumatologen in Piešťany(1960)

V roku 1952 bol Štefan Siťaj poverený vytvorením reumatologického výskumného pracoviska v Piešťanoch. Výskumný ústav reumatických chorôb začal svoju činnosť 1. 3. 1953. Za neuveriteľne krátky čas získalo toto pracovisko medzinárodný význam. Štefan Siťaj prednášal na najrôznejších domácich a zahraničných podujatiach, nadväzoval kontakty s poprednými medzinárodnými inštitúciami a od roku 1960 so svojimi spolupracovníkmi organizoval známe piešťanské reumatologické kongresy s medzinárodnou účasťou za prítomnosti najlepších reumatológov zo všetkých kontinentov. Venoval sa odbornej príprave reumatológov, tvorbe učebníc pre nich, ale aj bohatej publikačnej činnosti. Nezanedbateľný je tiež jeho prínos v oblasti medzinárodnej spolupráce s reumatologickými inštitúciami rôznych krajín Európy.

Dielo profesora Siťaja je stále aktuálne. Aj preto mu udelil primátor Piešťan Remo Cicutto pri príležitosti jeho storočnice Pamätnú plaketu in memoriam. Odovzdal ju na VII. Jarnom reumatologickom seminári jeho dcére Olge Boldišovej, vedúcej lekárke Pro Patrie. Pri príležitosti tohtoročného Svetového dňa zdravia udelil profesorovi Siťajovi Pamätnú medailu in memoriam aj predseda Trnavského samosprávneho kraja Tibor Mikuš. ■

In 1952, Štefan Siťaj was commissioned to establish a rheumatology research institute in Piešťany. The Research Institute of Rheumatic Diseases began operation on March 1, 1953. In an incredibly short period of time, this institution reached international importance.

Foto archív NÚRCH

▲ Prijatie delegátov kongresu predstaviteľmi mesta (profesor Siťaj druhý sprava).
The town representatives welcoming the Congress delegation (Professor Siťaj second from right).
Die Kongress-Delegation wird durch die Vertreter der Stadt empfangen (Professor Siťaj 2. v. r.).

▼ Dcéra profesora Štefana Siťaja, Olga Boldišová, preberá Pamätnú plaketu in memoriam z rúk primátora mesta Piešťany Rema Cicutta.
Olga Boldišová, Professor Štefan Siťaj's daughter, being awarded with the Commemorative Plaque In Memoriam by Remo Cicutto, Piešťany Mayor.
Olga Boldišová, die Tochter von Professor Štefan Siťaj, nimmt die posthum verliehene Gedenkplakette von dem Bürgermeister der Stadt Piešťany, Remo Cicutto, entgegen.

Foto Martin Palkovič

Štefan Siťaj had lectures at various events at home and abroad, and established ties with the foremost international institutions. Since 1960, he, together with his colleagues, began organizing the well-known Piešťany Congresses on Rheumatology with international participation and the best rheumatologist

from all over the world in attendance. He also devoted his time to the professional schooling of rheumatologists; he wrote textbooks for them and published extensively. We also cannot forget to mention his contribution to international cooperation with rheumatological institutions from around Europe.

The work of Prof. Siťaj is still relevant today, which is another reason why Piešťany Mayor Remo Cicutto awarded him with a Commemorative Plaque In Memoriam on the occasion of his 100th birthday. He presented it to the Professor's daughter Olga Boldišová, the Chief Doctor at Pro Patria curative house, during the VII Spring Congress of Rheumatology. On the occasion of this year's World Health Day, Tibor Mikuš, the Chairman of Trnava Self-governing Region, also awarded Prof. Siťaj with a Commemorative Medal In Memoriam. ■

Im Jahre 1952 wurde Štefan Siťaj mit der Gründung einer Forschungsstelle für Rheumatologie in Piešťany betraut. Das Forschungsinstitut für Rheumakrankheiten nahm seine Tätigkeit am 1. März 1953 auf. In unglaublich kurzer Zeit erlangte es eine internationale Bedeutung. Štefan Siťaj hielt im Rahmen diverser in- und ausländischer Veranstaltungen Vorträge, knüpfte Kontakte mit renommierten internationalen Institutionen. Seit 1960 organisierte er mit seinen Mitarbeitern bekannte internationale Rheumatologie-Kongresse in Piešťany unter Teilnahme der besten Rheuma-Spezialisten aller Kontinente. Er widmete sich der fachlichen Ausbildung von Rheumatologen, dem Verfassen von Lehrbüchern für sie, aber auch einer umfangreichen Publikationstätigkeit. Nicht unerheblich ist ebenfalls sein Beitrag im Bereich der internationalen Zusammenarbeit mit den Rheumatologie-Institutionen verschiedener Länder Europas.

Das Werk von Professor Siťaj ist stets aktuell. Auch deshalb hat ihm der Bürgermeister von Piešťany, Remo Cicutto, anlässlich seines 100-jährigen Jubiläums posthum eine Gedenkplakette verliehen. Sie wurde im Rahmen des VII. Frühlingseminars der Rheumatologen seiner Tochter, Olga Boldišová, der leitenden Ärztin im Haus „Pro Patria“ überreicht. Anlässlich des diesjährigen Weltgesundheitstages wurde Professor Siťaj posthum auch eine Gedenkmedaille von dem Vorsitzenden des Selbstverwaltungskreises Trnava, Tibor Mikuš, verliehen. ■

Po stopách predkov

In the Steps of His Ancestors
Auf den Spuren der Vorfahren

Drahomíra Moretová

▼ Amos Gilad v piešťanskom Pamätníku holokaustu.
Amos Gilad at the Piešťany Holocaust Memorial.
Amos Gilad im Holocaust-Denkmal in Piešťany

Foto Martin Palkovič

Po prvýkrát v živote Amos Gilad navštívil miesta, kde žil jeho otec a starý otec. S neskrývaným záujmom sledoval každé miesto, dom, ulicu, ktoré boli späté s jeho predkami. Na dom, ktorý kedysi vlastnil starý otec dokonca aj zazvonil domnievajúc sa, že nový majiteľ si bude na niekoho z rodiny pamätať.

S dojatím čítal mená Židov vygravírované na mramorovej doske v pamätníku holokaustu sledujúc, či aj tam niekoho z tých, ktorých otec spomínal, nenájde. Tu sa stretol aj s rabínom Zevom Stiefelom.

Návšteva vyvrcholila na Kúpeľnom ostrove. V reštaurácii hotela Thermia Palace sa počas spoločného obeda s primátorom Remom Cicuttom, generálnym riaditeľom kúpeľov Klausom Pilzom i riaditeľom Balneologického múzea Vladimírom Krupom hovorilo aj o aktivitách predkov pána Gilada pre Piešťany. Starý otec, Leopold Glück, bol riaditeľom piešťanskej filiálky I. Trnavskej banky. Okrem toho v máji 1938 bol zvolený za člena obecného zastupiteľstva Piešťan. Žiaľ, vojna ukončila akékoľvek ďalšie jeho plány

Na Slovensko prišiel kvôli politicko-vojenským rozhovorom. Pobyt si však spríjemnil návštevou miest, odkiaľ pochádzajú jeho najbližší. Amos Gilad je generálny riaditeľ politickej sekcie ministerstva obrany štátu Izrael. Jeho starý otec Leopold Glück (1892) a otec Rudolf Glück (1923) sú pôvodcom z Piešťan. Rodina sa však z dôvodu nástupu fašizmu počas druhej svetovej vojny z Piešťan vysťahovala do Izraela. Tam si zmenila meno na Gilad.

He came to Slovakia for political and military discussions. However, he made his stay more enjoyable by visiting the places where his family came from. Amos Gilad is the General Director of the Political Division of the Ministry of Defence for the State of Israel. His grandfather Leopold Glück (1892) and father Rudolf Glück (1923) were originally from Piešťany. The family, as a result of the rise of fascism during World War II, moved from Piešťany to Israel. There they changed their name to Gilad.

In die Slowakei kam er, um politisch-militärische Gespräche zu führen. Seinen Aufenthalt bereicherten Besuche der Heimatorte seiner Nächsten. Amos Gilad ist Leiter der politischen Abteilung des israelischen Verteidigungsministeriums. Sein Großvater Leopold Glück (1892) und Vater Rudolf Glück (1923) stammten aus Piešťany. Die Familie zog jedoch aufgrund der Bedrohung durch den beginnenden Faschismus während des 2. Weltkrieges aus Piešťany nach Israel. Dort änderte sie ihren Namen in Gilad.

v Piešťanoch. Napriek tomu rodina s láskou spomína na Piešťany.

Amos Gilad sa lúčil so slovami: „Otec bude mať určite radosť, keď mu budem rozprávať o tom, čo som tu videl.“ Radosť je po hebrejsky GILAD. ■

For the first time in his life Amos Gilad visited the places where his grandfather and father had once lived. He observed, with obvious interest, every place, house, and street that was closely tied to his ancestors. He even rang the doorbell of the house, which was once owned by his grandfather, presuming that the new owner would remember somebody from his family.

With emotion he read the names of Jews engraved on the marble plaque in the Holocaust memorial, searching to see if he could find any of the names that his father had once recalled. Here, he also met with Rabbi Zev Stiefel.

The climax of the visit took place on the Spa Island. He enjoyed lunch in the Thermia Palace restaurant with Mayor Remo Cicutto, the General Director of the Spa Klaus Pilz and the Director of the Balneological Museum Vladimír Krupa talking about what his ancestors had done for Piešťany. His grandfather Leopold Glück was the Director of the Piešťany branch of the First Trnava Bank. Besides this, in May 1938, he was also elected member of the Piešťany town council. Unfortunately, the war ended any other plans he may have had in Piešťany. Despite this, the family still fondly remembers Piešťany.

Amos Gilad bid farewell with the words: "My father will surely be pleased, when I tell him about everything I've seen here." "Pleasure" in Hebrew is "GILAD". ■

Zum ersten Mal in seinem Leben besuchte nun Amos Gilad die Orte, an denen sein Vater und Großvater einst lebten. Mit offenkundigem Interesse betrachtete er jeden Ort, jedes Haus und jede Straße, die mit seinen Vorfahren in Verbindung standen. Am Haus, das früher einmal seinem Großvater gehörte, drückte er sogar die Klingel in der Annahme, dass sich der neue Besitzer an jemanden aus seiner Familie erinnern könnte. Ergriffen las er jüdische Namen, eingraviert in die Marmortafel des Holocaustmahnmals und prüfte, ob sich vielleicht darunter jemand befindet, den sein Vater erwähnte. Hier traf sich Amos Gilad auch mit dem Rabbiner Zev Stiefel.

Der Besuch gipfelte auf der Kurinsel. Im Restaurant des Hotels Thermia Palace kamen während eines gemeinsamen

Mittagsessens mit dem Bürgermeister Remo Cicutto, dem Generaldirektor des Heilbades, Klaus Pilz und dem Leiter des Balneologischen Museums, Vladimír Krupa, auch die Aktivitäten der Vorfahren von Amos Gilad zum Gespräch. Sein Großvater, Leopold Glück, war Leiter der örtlichen Filiale der I. Tyrnauer Bank (Trnavská banka). Außerdem wurde er im Mai 1938 zum Mitglied des Gemeinderates von Piešťany gewählt. Der Krieg beendete leider jegliche weitere Pläne, die er in dieser Stadt noch hatte. Trotz alledem erinnert sich seine Familie mit Liebe an Piešťany.

Amos Gilad verabschiedete sich mit den Worten: „Vater wird sich sicher freuen, wenn ich ihm berichten werde, was ich hier gesehen habe.“ Und Freude auf Hebräisch heißt GILAD. ■

Foto Martin Palkovič

▲ Amos Gilad pri zápise do pamätnej knihy mesta Piešťany. Na fotografii s primátorom Remom Cicuttom. Amos Gilad while signing the town of Piešťany guestbook. In the picture with Mayor Remo Cicutto. Amos Gilad bei der Eintragung in das Goldene Buch der Stadt Piešťany; auf unserem Foto mit Bürgermeister Remo Cicutto

◀ Počas prehliadky Kúpeľov v sprievode generálneho riaditeľa Klausu Pilza (uprostred) a piešťanského rabína Zeva Stiefela sa Amos Gilad pristavil i pri historickom automobile Aero 30 Cabrio 1936, vystavenom v hoteli Balnea Esplanade Palace. During a tour of the Spa, accompanied by the General Director Klaus Pilz (in the centre) and Piešťany rabbi Zev Stiefel, Amos Gilad posed next to a historical automobile Aero 30 Cabrio 1936, which is on exhibit at the hotel Balnea Esplanade Palace. Während seines Rundgangs im Heilbad, in Begleitung des Generaldirektors Klaus Pilz (Mitte) und des Rabbiners von Piešťany, Zev Stiefel, schaute sich Amos Gilad auch den im Hotel Balnea Esplanade Palace ausgestellten Oldtimer Aero 30 Cabrio 1936 an.

Foto Martin Palkovič

Udalosti - návštevy - stretnutia

Events - Visits - Meetings - Ereignisse - Besuche - Treffen

Foto Martin Palkovič

Pri príležitosti sviatku Holi, ktorým v Indii vítajú jar, sa v Kultúrno-spoločenskom centre Fontána konal Deň indickej kultúry. Pod záštitou veľvyslanca Rajiva Mishru tu otvorili výstavu fotografií Františka Chudobu z tejto pestrej krajiny, pokrstili knihu Multikultúrna výchova a ponúkli rozmanité - a pre nás nezvyklé - chute indickej kuchyne.

A Day of Indian Culture took place in the Fontána Cultural-Social Centre on the occasion of the Indian holiday Holi, which marks the beginning of spring. Under the auspices of Ambassador Rajiva Mishru, they also opened an exhibition of photographs of this colourful country taken by František Chudoba, inaugurated a book "Multi-cultural Education" (Multikultúrna výchova) and offered, what was for us diverse and unaccustomed, tastes of Indian cuisine.

Anlässlich des Festes, mit dem die Inder den Frühling begrüßen, wurde im Kultur- und Gesellschaftszentrum „Fontána“ ein „Tag der indischen Kultur“ veranstaltet. Unter der Schirmherrschaft des Botschafters Rajiv Mishra wurden hier eine Fotoausstellung von František Chudoba mit Bildern aus diesem farbenprächtigen Land eröffnet, das Buch „Multikulturelle Erziehung“ getauft und vielfältige, für unsereins ungewöhnliche, Geschmäcker der indischen Küche präsentiert.

Foto Martin Palkovič

Členovia Obchodnej rady Hongkongu navštívili 11. marca 2011 Piešťany. Podnikatelia z rôznych oblastí sa zaujímali o mesto i širší región. Po tom, čo ich na radnici prijal primátor Remo Cicutto, sa prešli centrom mesta na Kúpeľný ostrov, kde absolvovali niektoré procedúry. Zaujímali sa najmä o vývoz slovenského vína do Číny, možnosti spolupráce s Technickým skúšobným ústavom, o ekoturistiku a wellness pobyty.

On March 11, members of the Hong Kong Trade Development Council visited Piešťany. Businessmen from all spheres were very interested in the city and the broader region. After being welcomed at town hall by Mayor Remo Cicutto, they moved through the centre of the town on the Spa Island, where they underwent a few spa treatments. They were most interested in the export of Slovak wine to China, the possibility of cooperating with the Technical Testing Institute, eco-tourism and wellness accommodations.

11. März Piešťany. Unternehmer aus verschiedenen Bereichen interessierten sich für die Stadt und ihren breiteren Umkreis. Nach dem sie im Rathaus von Bürgermeister Remo Cicutto begrüßt wurden, begaben sich die Besucher auf den Weg über das Stadtzentrum zur Kurinsel, wo sie einige Kuranwendungen absolvierten. Im Fokus ihres Interesses standen vor allem Möglichkeiten der Zusammenarbeit mit dem Technischen Prüfinstitut, der Import slowakischer Weine nach China, Ökotourismus und Wellness-Aufenthalte.

Pestrofarebné pozvánky na indické svadby zo zbierky manželov Volekovcov vystavovali vo februári v Galérii Fontána. Ručne vyrobené pozvánky sú hotové umelecké diela, ktoré majú prostredníctvom farieb a symbolov priniesť mladomanželom dlhý a šťastný život. Najcennejšia pozvánka bola ručne maľovaná a zdobená zlatom (na snímke). Pozývala na svadbu dcéry miliardára Lakšmí Mittala.

The Volek couple's collection of colourful Indian wedding invitations was exhibited at the Fontána Gallery in February. The hand-made invitations are works of art, which are meant, through their colours and symbols, to bring a long and happy life to the newlyweds. The most valuable invitation was one that was hand-painted and decorated with gold (in the picture). It was used as an invitation to the wedding of billionaire Lakshmi Niwas Mittal's daughter.

Kunterbunte Einladungen zu indischen Hochzeitsfeiern aus der Sammlung des Ehepaars Volek wurden im Februar in der Galerie „Fontána“ ausgestellt. Die handgefertigten Einladungen sind wahre Kunstwerke, deren Farben und Symbole dem frischvermählten Paar ein langes und glückliches Leben beschern sollen. Die kostbarste Einladung wurde handgemalt und mit Gold verziert (siehe Foto). Erhalten haben sie Gäste, eingeladen zur Hochzeit der Tochter von Milliardär Lakshmi Mittal.

Foto Martin Palkovič

Udalosti - návštevy - stretnutia

Events - Visits - Meetings - Ereignisse - Besuche - Treffen

Foto Martin Palkovič

◀ Vo februári otvorili v Galérii Fontána výstavu slovenských a gréckych umelcov. Predstavili sa tu mladí sklári Peter Ďuriš, Achilles Dukos a Tomáš Ondrovčík. Výtvarné umenie zastupovali Parthenopi Konstantinou (na snímke), Dimitrios Miliotis a Martin Laca. Prvýkrát sa táto zostava spolu prezentovala pred štyrmi rokmi a odvtedy medzi nimi vznikli silné osobné aj profesionálne väzby. Mladá výtvarníčka P. Konstantinou počas vernisáže povedala, že je nadšená Piešťanmi a dúfa, že slovensko-grécka spolupráca bude pokračovať.

In February, an exhibition of Slovak and Greek artists was opened in the Fontána Gallery. The young glass-blowers Peter Ďuriš, Achilles Dukos and Tomáš Ondrovčík introduced their works at the exhibition. Fine art works were also presented by Parthenopi Konstantinou (in the picture), Dimitrios Miliotis and Martin Laca. The first time this group of artists exhibited together was four years ago, and since then strong personal and professional ties have developed between them. During the opening, the young artist P. Konstantinou said that she was delighted with Piešťany and hoped that this Slovak-Greek collaboration would continue.

Im Februar wurde in der Galerie „Fontána“ eine Ausstellung slowakischer und griechischer Künstler gezeigt. In ihrem Rahmen präsentierten sich die jungen Glasmacher Peter Ďuriš, Achilles Dukos und Tomáš Ondrovčík. Die bildenden Künste vertraten Parthenopi Konstantinou (siehe Foto), Dimitrios Miliotis und Martin Laca. Vor vier Jahren stellten sie sich zum ersten Mal in dieser Zusammensetzung vor und seit dieser Zeit entstanden zwischen ihnen enge persönliche und berufliche Bindungen. Die junge bildende Künstlerin, P. Konstantinou, sagte während der Vernissage, sie sei von Piešťany begeistert und hoffe, dass die slowakisch-griechische Zusammenarbeit fortgesetzt wird.

Vo výstavných priestoroch Balneologického múzea bola dňa 18. marca 2011 vernisáž výstavy pod názvom Malebná cesta dolu Váhom v sprievode Alojza Medňanského na pohľadniciach. Výstavu uviedol Vladimír Krupa, riaditeľ Balneologického múzea. Pohľadnice pochádzajú z kolekcie známeho zberateľa, čerstvého sedemdesiatnika, Alexandra Urminského (na snímke). Barón Medňanský (Aloys Freyherrn von Mednyánszky) vydal svoju knihu prvýkrát roku 1826 v Pešti v nemčine s litografiami Josepha Fischera.

On March 18, 2011 in the exhibition spaces of the Balneological Museum, an opening of an exhibition under the title "Malebná cesta dolu Váhom v sprievode Alojza Medňanského na pohľadniciach" (A Picturesque Trip Along the Váh River Through Postcards Guided by Alojz Medňanský) took place. The exhibition was introduced by Vladimír Krupa, the director of the Balneological Museum. The postcards come from the collection of the renowned collector, and newly-turned 70-year old, Alexander Urminský (in the picture). Baron Medňanský (Aloys Freyherrn von Mednyánszky) first issued his book in 1826 in Pest in German with lithographs by Joseph Fischer.

In den Ausstellungsräumen des Balneologischen Museums fand am 18. März 2011 die Vernissage zur Ausstellung „Malebná cesta dolu Váhom v sprievode Alojza Medňanského na pohľadniciach“ (Der malerische Weg abwärts der Waag in Begleitung von Alois Mednyanszky auf Ansichtskarten). Die Einleitung zur Ausstellung erfolgte durch den Leiter des Balneologischen Museums, Vladimír Krupa. Die Ansichtskarten stammen aus einer Kollektion des bekannten Sammlers und frischgebackenen „Siebzigers“, Alexander Urminský (siehe Foto). Der Freiherr von Mednyanszky (Aloys Freyherr von Mednyánszky) gab sein auf Deutsch verfasstes Buch mit den Lithographien von Joseph Fischer zum ersten Mal im Jahre 1826 in Pest (späteres Budapest) heraus.

Foto Eva Drobná

Foto Ladislav Duračka

◀ Na pozvanie spoločnosti Development Mobilier zavítala do Piešťan delegácia spoločnosti SEPCO 3, ktorú viedol jej prezident Wang Lujun. Po prehliadke mesta i kúpeľov šéf čínskeho energetického gigantu skonštatoval, že by sa rád usadil v Piešťanoch a mal tu svoje letné sídlo.

A delegation from the Chinese company SEPCO3, led by its President Wang Lujun, arrived in Piešťany at the invitation of the local Development Mobilier Company. After viewing the town and the Spa, the boss of the electric power construction corporation concluded that he would like to settle in Piešťany, and have his summer residence here.

Auf Einladung des Unternehmens „Development Mobilier“ kam nach Piešťany eine Delegation der Gesellschaft „SEPCO 3“, angeführt von ihrem Präsidenten Wang Lujun. Nach der Besichtigung der Stadt und des Heilbades erwähnte der Chef des chinesischen Energie-Giganten, dass er sich in Piešťany niederlassen würde und hier gerne seinen Sommersitz hätte.

Inna Makarova
and Natalya
Bondarchuk

“The Bondarchuk
family has always lived
for and with film.”

Inna Makarowa
und Natalia
Bondartschuk

„Eine Familie,
verbunden mit dem
Namen Bondartschuk,
lebte immer für und
mit dem Film“

Jana Obertová

Inna Makarovová a Natalia Bondarčuková

„Rodina spojená s menom Bondarčuk
žila vždy pre film a s filmom“

▼ V Piešťanoch sa obom prominentným kúpeľným hosťom páčilo.
Both prominent guests enjoyed their Piešťany stay.
In Piešťany fühlten sich beide prominenten Besucherinnen wohl.

Foto Tomáš Hudcovič

Foto Tomáš Hudcovič

Piešťany kedysi navštívil slávny operný spevák Fiodor Šaljapin a nejaký čas tu žila dokonca aj Olga Romanovová, potomok cárskeho rodu. Po dlhom období môžeme do zoznamu významných ruských hostí zapísať vynikajúcu herečku Innu Makarovovú a jej dcéru, nemenej známu herečku, režisérku a scenáristku Nataliu Bondarčukovú. Každá má za sebou viac ako 60 letov do zahraničia, spolu však cestovali prvýkrát, a to práve na Slovensko, na pozvanie Ruského centra pre vedu a kultúru v Bratislave. Nasledujúci deň prišli na desať dní do piešťanských kúpeľov. Liečiť sa, oddýchnuť si, ale aj pracovať.

The famous opera singer Feodor Chaliapin once visited Piešťany and, what's more, for some time Olga Romanov, a descendant of the Tsar's family, actually lived here. After a lengthy pause, we can once again, with the visit of the superb actress Inna Makarova and her no-less-famous daughter Natalia Bondarchuk, add to the list of famous Russian guests who have visited Piešťany. Each has travelled abroad more than 60 times, but this was the first time they travelled together; a trip that brought them precisely here to Slovakia at the invitation of the Russian Centre for Science and Culture in Bratislava. The following day they came to Piešťany for a ten-day stay at the spa - for healing treatments, relaxation, and also to work.

Ehemals besuchte der berühmte Opernsänger Fjodor Schaljapin Piešťany und einige Zeit lang lebte hier sogar Olga Romanowa, eine Nachfahrin der Zarenfamilie. Nach einer langen Pause können wir die brillante SchauspielerIn Inna Makarowa und deren Tochter, ebenso namhafte SchauspielerIn, RegisseurIn und DrehbuchautorIn, Natalia Bondartschuk, in die Liste der bedeutenden russischen Besucher eintragen. Beide haben mehr als 60 Auslandsflüge hinter sich, zusammen jedoch reisten sie zum ersten Mal, und das gerade in die Slowakei, auf Einladung des Russischen Zentrums für Wissenschaften und Kultur in Bratislava. Am nächsten Tag kamen beide für zehn Tage nach Piešťany, um zu genesen, sich zu erholen, aber auch, um zu arbeiten.

- ▲ Natália Bondarčuková na Kúpeľnom ostrove v Piešťanoch.
- Natalya Bondarchuk on the Spa Island in Piešťany.
- Natalia Bondartschuk auf der Kurinsel in Piešťany

Inna Makarovová, hviezda ruského filmu, na festivale v Karlových Varoch získala hlavnú cenu - Krištáľový glóbus - za úlohu Kate vo filme Výška. Preslávila ju úloha Luby Ševcovovej vo filme Mladá garda, do ktorej ju vybral sám Fadejev. Hrala vo viac ako 50 filmoch, je členkou Divadla - štúdia filmového herca a so svojimi tvorivými večermi cestuje do rôznych miest. Listy Antona Pavloviča Čechova svojej manželke herečke Olge Knipper v jej podaní získali obrovský potlesk a obdiv. Neskutočný talent, vynikajúca pamäť a dodnes kus rebelantského chlapčiska a krehkého žieňaťa zároveň. Ako hovorí, niektoré jej filmy boli osudové. Počas nakrúcania Mladej gardy sa zoznámila a vydala za Sergeja Bondarčuka, s ktorým sa po desiatich rokoch rozlúčili, a film Môj drahý človek, kde hrala jednu zo svojich najlepších úloh, geologičku Varju, do ktorej je na život a na smrť zamilovaný lekár, bol takisto akýmsi znamením. Jej druhým manželom sa stal lekár, akademik, profesor M. I. Perelman, s ktorým žije už takmer 40 rokov. V kúpeľoch si vybrala preventívny pobyt s dvoma procedúrami denne, aby bol čas aj na prácu. Ako prvú procedúru mala hneď tú najserióznejšiu - bahenný zábal a hoci unavená, bola nadšená.

Natalia Bondarčuková nie je o nič menej slávna ako jej rodičia. Vo filme Solaris, ktorý získal Grand Prix v Cannes, hrala hlavnú úlohu a jej režisérske filmy Bambiho detstvo a Bambiho mladosť tiež

nezostali bez ocenení. V týchto filmoch hrali v hlavných úlohách jej syn Váňa, mama Inna, baletný majster Maris Liepa a iní vynikajúci herci, a okrem toho desiatky detí. K jej projektom patria filmy venované klasikom ruskej literatúry Lermontovovi, Puškinovi, a najnovším autorským filmom projektu „Zlatý vek“ literatúry a kultúry je film „Gogol. Blížajší“. Publikum v Rusku jeho nedávnu premiéru privítalo s nadšenými odozvami, ale aj s polemikou. Premiéru tohto filmu na Slovensku organizuje Alexander Bušujev, riaditeľ Ruského centra pre vedu a kultúru.

Natalia Bondarčuková nakrútila dokument o svojom otcovi Sergejovi Bondarčukovi a v Piešťanoch pokračuje v nakrúcaní dokumentu o mame Inne Makarovovej. Pri nakrúcaní spolupracuje s manželom Igorom Dnestrianskim, kameramanom a hercom, ktorý stvárnil jednu z hlavných úloh v seriáli o A. S. Puškinovi. A aby sme nezabudli na dôvod príchodu do piešťanských kúpeľov: Nataliu začali pobolievať kolená a preto sa rozhodla konať. A ak budú liečivé vody a bahno pre ňu blahodarnými, môže sa stať, že príde do Piešťan na viac dní a možno premiéra jej najnovšieho filmu bude v Piešťanoch. ■

At the festival in Karlovy Vary the Russian film star Inna Makarova won the main award - for her portrayal of Kati in the film "Height". The role that made her famous, however, was as Lyubov Shevtsova in the film "Young Guard", for which she was specifically chosen by Fadeev. She has acted in more than 50 films, is a member of the Theatre - studio of film actors, which travels to various places with its evenings of creative entertainment. Her reading of the letters from Anton Pavlovich Chekhov to his actress wife Olga Knipper was greatly admired and received a huge ovation. This unbelievable talent, with an incredible memory is, to this day, still part rebellious tomboy and part fragile woman. It has been said that some of her films were destined just for her. During the filming of "Young Guard" she met and eventually married Sergei Bondarchuk, whom after ten years of marriage she later divorced. The film "My Dear Man", in which she played one of her finest roles, the geologist Waria, whom a doctor is heads over heels in love with, also seemed to be some sort of sign. Her second husband was the doctor and academic professor M. I. Perelman, with whom she has lived for almost 40 years. At the spa she chose a "prevention stay" with two treatments daily, so that she would also have time for work. Her first treatment was the most serious - a mud wrap, after which she was delighted, though a bit tired.

Natalya Bondarchuk is no less famous than either of her parents. In the film "Solaris", which won the Grand Prix in Cannes, she played the leading role. Her directorial films "Bambi's Childhood" and "Bambi's Youth" were not left without awards either. Her son Vanya (Ivan Burlyayev), mother Inna, and ballet virtuoso Maris Liepa, plus other outstanding actors, as well as dozens of children all appeared in these films. Her

work also includes films devoted to the classic Russian literature of Lermontov and Pushkin, and her latest film from the project "The Golden Age" of literature and culture is "Gogol. Blizhaishi". Its recent premier was greeted by the Russian public with an enthusiastic response as well as with controversy. The Slovak premier of this film is being organized by Alexander Bushuyev, the director of the Russian Centre for Science and Culture.

Natalya Bondarchuk has just filmed a documentary about her father Sergei Bondarchuk and, while in Piešťany, she is continuing with the filming of a documentary about her mother Inna Makarova. She is working on the film together with her husband Igor

▲ Natalia zvedavo ochutnala i termálnu vodu. Natalia even curiously tasted the thermal water. Neugierig probierte Natalia das Thermalwasser.

Dnestrianski, who is a cameraman and actor and who also played one of the main characters in a series about A. S. Pushkin.

And just so we don't forget to mention the main reason why they came to the Piešťany Spa: Natalya had begun to feel pain in her knees. And if the healing waters and mud prove to be beneficial for Natalya Bondarchuk, then she just might come back for a longer stay in Piešťany and maybe, just perhaps, the premier of her newest film will be in Piešťany. ■

Inna Makarowa, ein Star des russischen Films, erhielt auf dem Filmfestival in Karlovy Vary (Karlsbad) für die Rolle der Katja im Film „Die Höhe“, den Hauptpreis – einen Kristallglobus. Berühmt wurde sie durch ihre Rolle als Ljubka Shevcova im Film „Die junge Garde“, für die sie von dem Autor, Alexander Fadejew, persönlich ausgewählt wurde. Sie spielte in mehr als 50 Filmen, ist Ensemblemitglied im „Theater - Studio des Filmschauspielers“ und bereist mit ihrem kreativen Abendprogramm verschiedene Städte. Ihre Lesung aus den Briefen von Anton Pawlowitsch Tschechow an seine Frau, die Schauspielerin Olga Knipper, stieß auf große Resonanz und Anerkennung. Sie ist ein Ausnahmetalent gepaart mit einem hervorragenden Gedächtnis und bis heute eine Mischung aus rebellischem Jungen und zarter, zerbrechlicher Frau. Wie sie sagt, waren einige ihrer Filme schicksalhaft. Während der Dreharbeiten zum Film „Die junge Garde“ lernte sie Sergej Bondartschuk kennen und heiratete ihn. Nach zehn Jahren Ehe trennten sie sich wieder. Und auch der Film „Dass es dich gibt...“, in dem sie eine ihrer besten Rollen verkörperte, die der Geologin Varia, in die sich ein Arzt unsterblich verliebt, war auch eine Art Vorzeichen. Ihr zweiter Ehemann wurde der Arzt, Akademiker und Professor M. I. Perelman, mit

dem sie schon fast 40 Jahre zusammen lebt. Im Heilbad wählte sie einen vorbeugenden Aufenthalt mit zwei Anwendungen täglich, damit auch Zeit zum Arbeiten blieb. Ihre erste Anwendung war gleich die solideste - eine Schlammpackung. Und obwohl sie ermüdete, war sie begeistert.

Natalia Bondartschuk steht ihren Eltern im Punkto Berühmtheit in nichts nach. In dem Film „Solaris“, der in Cannes mit einem „Grand Prix“ ausgezeichnet wurde, spielte sie die Hauptrolle. Ihre Filme „Bambis Kindheit“ und „Bambis Jugend“, bei denen sie die Regie führte, erhielten ebenfalls Auszeichnungen. In diesen Filmen spielten in den Hauptrollen ihr Sohn Vanja, Mutter Inna, Ballettmeister Maris Liepa und eine Reihe weiterer hervorragender Schauspieler sowie Dutzende von Kindern. In die Riege ihrer Projekte reihen sich Filme ein, die Klassikern der russischen Literatur, wie Lermontow und Puschkina, gewidmet sind. Der neueste, im Rahmen des Projektes „Goldenes Zeitalter der Literatur und Kultur“ produzierte Film trägt den Titel „Gogol. Blizhaishiy“. Das Publikum in Russland begrüßte seine jüngste Premiere mit begeisterten Ovationen, aber auch mit Polemik. Die Erstaufführung dieses Films in der Slowakei organisiert Alexander Bushujew, Leiter des Russischen

▲ Natália Bondarčuková s hlavnými predstaviteľmi jej posledného autorského filmu „Gogol. Blížajší“ - Jevgenijom Redkom a Anastasiou Zavorotnjukovou.

Natalya Bondarchuk with Yevgeni Redko and Anastasia Zavorotnyuk, the main stars of her last film "Gogol. Blizhaishi", which was written and directed by her.

Natalia Bondartschuk mit Jewgeni Redko und Anastasia Zavorotnyuk, den Hauptprotagonisten ihres letzten Filmes „Gogol. Blizhaishiy“

Zentrums für Wissenschaften und Kultur.

Natalia Bondartschuk drehte auch ein Dokumentarfilm über ihren Vater, Sergej Bondartschuk, und in Piešťany setzt sie die Dreharbeiten an einer Filmdokumentation über ihre Mutter Inna Makarowa fort. Sie arbeitet zusammen mit ihrem Ehemann Igor Dnestryansky, einem Kameramann und Schauspieler, der auch eine der Hauptrollen in der Serie über Puschkina verkörperte. Und um den eigentlichen Grund ihres Besuchs in Piešťany nicht zu vergessen: Natalias Knie begannen zu schmerzen und sie beschloss zu handeln. Und sollten das Heilwasser und der Schlamm eine wohltuende Wirkung auf Natalias Beschwerden haben, so kann es passieren, dass sie für eine längere Zeit nach Piešťany kommt und wer weiß, vielleicht findet sogar die Premiere ihres neuesten Films hier statt. ■

▲ Jeden z vystavených obrazov - Bulvár "St.Germaine", Paríž 2002,akryl 60x80 cm.
One of the exhibited paintings - Boulevard "St.Germaine", Paris 2002, acrylic 60x80 cm.
Eines der ausgestellten Bilder - Boulevard "St. Germaine", Paris 2002, Acryl 60x80 cm

Foto archív V. Z.

The Painting Power Plant Engineer

Der malende Energetiker

Kornel Duffek

Vždy túžil čo najhlbšie preniknúť do tajov výtvarného umenia. Chodil do ateliérov snáď najlepších slovenských umelcov, s ktorými sa neraz aj spriatelil. Pobyty v zahraničí využíval na návštevu najznámejších galérií, kde študoval diela známych maliarov. Veľa námetov pre tvorbu mu poskytli aj dovolenky. Prinášal si z nich skice, ktoré potom doma ďalej spracovával.

Práce Viliama Zimana si vážia aj profesionálni výtvarníci. Koncom uplynulého

Maľujúci energetik

Nestáva sa často, aby energetik, pracujúci vo vrcholovom manažmente - medziiným aj riaditeľ Jadrovej elektrárne v Jaslovských Bohuniciach - si len tak, pre vlastné potešenie, maľoval. Pre Viliama Zimana, ktorý prišiel do Piešťan v roku 1966, však bolo maľovanie už od školských lavíc vnútornou potrebou. Neskôr, po nastúpení do mimoriadne náročných pracovných funkcií, aj relaxom, uvoľnením a istou formou duševnej hygieny.

It doesn't happen often, that an engineer working in top management, even as the director of the nuclear power plant in Jaslovské Bohunice, paints simply for his own enjoyment. However, for Viliam Ziman, who came to Piešťany in 1966, painting has been an internal need and passion ever since he was a schoolboy. And, after rising to such an exceptionally demanding position, it has also become a form of relaxation and release as well as a type of spiritual cleansing.

Es kommt nicht gerade häufig vor, dass sich einer im Topmanagement beschäftigter Energetiker, unter anderem als Leiter des Kernkraftwerkes in Jaslovské Bohunice, zur eigenen Zerstreung der Bildmalerei widmet. Für Viliam Ziman, der im Jahre 1966 nach Piešťany kam, war das Malen jedoch schon zu Zeiten, als er noch die Schulbank drückte, ein inneres Bedürfnis. Später, als er sehr anspruchsvolle Funktionen bekleidete, bedeutete es für ihn Entspannung, Erholung und eine gewisse Art seelischer Befreiung.

roka si chcel kúpiť obraz u Vladimíra Kompánka. Majster však povedal, že jemu obraz nebude predávať, ale má záujem o výmenu. Vraj on vie maľovať iba zimné krajinky, Villovi sa zase darí pri letných. Hoci spočiatku si náš amatér myslel, že veľký maliar a sochár iba žartuje, v decembri 2010 skutočne došlo k navrhovanej výmene.

Na vernisáž autorskej výstavy pod názvom Obrazy z ciest prišlo do Domu umenia množstvo ľudí. Zavítal i predseda Trnavského samosprávneho kraja Tibor Mikuš, ktorý Viliamovi Zimanovi odovzdal pamätnú medailu za hospodársky a kultúrny rozvoj Trnavského kraja so zreteľom na jeho nedávnu sedemdesiatku. ■

■

He has always dreamed of cracking the deepest secrets of creative art. He has visited the studios of perhaps the best Slovak artists, with whom he has often become friends. He has taken advantage of trips abroad to visit the most well-known galleries, where he has studied the works of famous artists. His holidays have also provided him with many subjects for his art work. He has brought back numerous sketches, which he was later able to

work from. Professional artists have also shown appreciation for Viliam Ziman's work. At the end of last year he wanted to buy a painting by Vladimír Kompánek. However, the master painter said he wouldn't sell it to him, but was instead interested in an exchange. Allegedly, he only knows how to paint winter landscapes while Vilo is quite successful at painting summer scenes. At first, our amateur thought that the great master was only joking, however, in December 2010 the suggested exchange actually took place.

A large crowd filled the House of Art for the opening of the artist's exhibition entitled "Paintings From the Journeys". Also in attendance was the Head of the Trnava Self-Governing Region Tibor Mikuš, who presented Viliam Ziman, in honour of his recent 70th birthday, with a commemorative medal for his contribution to the commercial and cultural development of the Trnava region. ■

■

Schon immer sehnte er sich danach, möglichst tief in die Geheimnisse der bildenden Künste vorzudringen. Er besuchte die Ateliers der vermutlich besten slowakischen Künstler, mit denen er teilweise auch Freundschaften schloss.

Seine Aufenthalte im Ausland nutzte er zu Besuchen der bekanntesten Galerien, in denen er die Werke namhafter Maler studierte. Viele Motive für sein Schaffen boten ihm auch Urlaubsreisen, von denen er Skizzen mit nach Hause brachte und weiter bearbeitete.

Die Arbeiten von Viliam Ziman finden auch unter professionellen bildenden Künstlern Anerkennung. Ende vergangenen Jahres wollte er von Vladimír Kompánek eines seiner Gemälde kaufen. Der Meister sagte jedoch, dass er ihm kein Bild verkaufen würde, dafür aber an einem Tausch interessiert sei. Er könne seinen Worten nach nur Winterlandschaften malen und „Vilo“ versteht es wiederum, die sommerlichen darzustellen. Und obwohl unser Amateur anfänglich noch gedacht hatte, dass es sich seitens des großen Malers und Bildhauers um einen Scherz handele, kam es im Dezember 2010 tatsächlich zu dem vorgeschlagenen Tausch.

Zu der Vernissage seiner Autorenausstellung mit dem Titel „Obrazy z ciest“ (Bilder von Reisen) kam eine Menge Besucher in das Haus der Kunst. Unter ihnen war auch der Vorsitzende des Selbstverwaltungskreises Trnava, Tibor Mikuš, der Viliam Ziman anlässlich seines kürzlich gefeierten 70. Geburtstags eine Gedenkmedaille für die wirtschaftliche und kulturelle Entwicklung des Kreises Trnava überreichte. ■

▼ Predseda Trnavského samosprávneho kraja Tibor Mikuš (vpravo) s autorom výstavy Viliamom Zimanom na slávnostnej vernisáži.
The Head of the Trnava Self-Governing Region Tibor Mikuš (on the right) with the exhibition's artist Viliam Ziman during the ceremonial opening.
Vorsitzender des Selbstverwaltungskreises Trnava, Tibor Mikuš, (re.) mit dem Autor der Ausstellung, Viliam Ziman, während der feierlichen Vernissage

Foto Martin Palkovič

Indická hudba v jazzovom

Indian Music in the Jazz Club Indische Musik im Jazzclub

Netradičné vystúpenie zažil v marci piešťanský Art Jazz Gallery. Publiku sa predstavili hudobníci zo zoskupenia Abhijit Banerjee Trio. Každý z nich patrí k svetovej špičke v hre na klasické indické nástroje.

In March, there was a non-traditional performance in the Piešťany Art Jazz Gallery. The public was introduced to musicians from the group the Abhijit Banerjee Trio. Each of them is among the world's best when it comes to playing classical Indian instruments.

Eine besondere Aufführung erlebte im März das Szene-Café „Art Jazz Gallery“ in Piešťany. Dem anwesenden Publikum präsentierten sich Musiker der Formation „Abhijit Banerjee Trio“, von denen jeder einzelne der Weltspitze im Spiel auf klassischen indischen Musikinstrumenten angehört.

Foto Tomáš Hudcovič

Abhijit Banerjee je majstrom hry na dva malé ručné bubny - tabla. Okrem toho je známy tým, že etnickú hudbu rád mieša so západnými prvkami. Jeho tvorbu počuť na najlepších nahrávkach indickej world music, ale zahral si aj na spomienkovom koncerte pre Georgea Harrisona. Na pódiu vtedy stál s hviezdami ako Paul McCartney, Ringo Starr, Eric Clapton a Tom Petty. Na sarod – nástroj, ktorý najviac pripomína gitaru, bravúrne vybrnkával Pandit Biswajit Roy Chowdhury. Tento nositeľ významného francúzskeho ocenenia Rytier umenia a literatúry pravidelne spolupracuje s rôznymi jazzovými hudobníkmi. Ďalším exotickým nástrojom bol hlinený džbán ghatam. Svoje umenie na ňom predviedol všestranný hudobník Somnath Roym, ktorý sa okrem iného venuje aj skladaniu filmovej hudby.

Členovia Abhijit Banerjee Tria už spolupracovali s najlepšimi indickými

Martin Palkovič

klube

umelcami. Na Slovensko ich pozval známy perkusionista Martin Valihora, aby aj u nás predstavili kus kultúrneho dedičstva svojej krajiny. ■

Abhijit Banerjee is a virtuoso musician who performs on two small hand drums - the tabla. Besides this, it is also well known that he likes to mix ethnic music with western elements. His pieces can be heard on the best recordings of Indian world music, and he also played at the memorial concert for George Harrison. During this concert, he shared the stage with such stars as Paul McCartney, Ringo Starr, Eric Clapton and Tom Petty. Another member of the trio Pandit Biswajit Roy Chowdhury confidently plunked the sarod, an instrument most closely resembling a sitar. This holder of the prestigious French award "Knight of Art and Literature" regularly cooperates with various jazz musicians. Another exotic instrument

was an earthenware pot called a ghatam. The multi-talented musician Somnath Roym, who besides other interests also devotes time to composing film soundtracks, demonstrated his artistic expertise on this percussion instrument.

The members of the Abhijit Banerjee Trio have performed with the best Indian musicians. They were invited to Slovakia by the well-known percussionist Martin Valihora so they could also introduce to us a bit of their country's cultural heritage. ■

Abhijit Banerjee beherrscht meisterhaft das Spielen auf zwei kleinen Handtrommeln, genannt Tabla. Bekannt ist er auch dadurch, dass er ethnische Musik gern mit westlichen Elementen versetzt. Seine Kompositionen sind auf den besten Alben der indischen World Music zu hören und er spielte auch auf dem Gedenkkonzert für George Harrison. Dabei

stand er mit Stars wie Paul McCartney, Ringo Starr, Eric Clapton und Tom Petty auf der Bühne. Auf den Saiten der Sarod, was ein der Sitar sehr ähnliches Musikinstrument ist, zupfte mit Bravour Pandit Biswajit Roy Chowdhury. Der Träger der hohen französischen Auszeichnung „Ritter der Künste und Literatur“ arbeitet regelmäßig mit verschiedenen Jazzmusikern zusammen. Ein weiteres exotisches Instrument war der Tonkrug Ghatam. Im Umgang mit diesem demonstrierte der vielseitige Musiker Somnath Roym sein künstlerisches Können. Er widmet sich neben anderem auch dem Komponieren von Filmmusik.

Die Mitglieder der Band „Abhijit Banerjee Trio“ arbeiteten bereits mit den besten indischen Künstlern zusammen. In die Slowakei kamen sie auf Einladung des bekannten Schlagzeugers Martin Valihora, um auch in unserem Land ein Stück des Kulturerbes ihrer Heimat präsentieren zu können. ■

Water Polo
Player, Collector
(and Birthday Boy)
Ivan Markovič

Wasserballspieler,
Kunstsammler
(und Jubilar)
Ivan Markovič

Kornel Duffek

Niekedy na prelome 16. a 17. storočia hľadali Markovičovci na území dnešného Slovenska útočisko pred rozpínajúcou sa Osmanskou ríšou. Usadili sa - ako väčšina Chorvátov - v Prešporskej župe. Zdá sa, že sa v novej domovine dobre uviedli, lebo v roku 1658 získal člen rodu Juraj šľachtický titul. Odvtedy si písali svoje meno v podobe Markovich. V období 1. Československej republiky sa niektorí príslušníci rodu vrátili k fonetickej podobe písania mena. V novšej histórii upozornil na seba slúžny okresu Ružomberok Alois Markovič, ktorý - spolu s hlavným slúžnym Vojtechom Skyčákom - z úradnej moci rozpustil Ľubochniansky zjazd sociálno-demokratickej ľavice v januári 1921, pripravujúci založenie Komunistickej strany Slovenska.

Sometime around the turn of the 17th century, fleeing before the expanding Ottoman Empire, the Markovič family went in search of a place to settle in the present-day territory of Slovakia. They finally settled - as did the majority of Croats - in Pozsony County (today's Bratislava area). It seems that things went very well in their new home as in 1658 a member of the family Juraj obtained a royal title. From that time on they began to write their name as Markovich. However, during the period of the first Czechoslovak Republic, some of the family relatives returned to the phonetic spelling of the name. In more recent history, Alois Markovič made a name for himself as a council member for the county of Ružomberok. In January 1921, together with Vojtech Skyčák, the chairman of the council, they disbanded the Ľubochniansky Congress of the social-democratic left, which ultimately led to the establishment of the Communist Party of Slovakia.

Um die Wende vom 16. zum 17. Jahrhundert, suchte die Familie Markovič auf dem Gebiet der heutigen Slowakei eine Zuflucht vor dem expandierenden Osmanischen Reich. Sie ließ sich, wie die meisten Kroaten, im Preßburger Gau nieder. Und es scheint, dass sie sich in ihrer neuen Heimat gut einfügte, denn im Jahre 1658 erhielt eines ihrer Mitglieder, namens Georg (Juraj), einen Adelstitel. Seitdem wurde der Familienname in der Form Markovich geführt. Zu Zeiten der 1. Tschechoslowakischen Republik kehrten einige Familienmitglieder zu der phonetischen Schreibweise des Familiennamens zurück. In der neueren Geschichte machte auf sich Alois Markovič, in seiner Funktion als Kreisdiener für Ružomberok aufmerksam. Er hat zusammen mit seinem Vorgesetzten Vojtech Skyčák im Januar 1921 den Kongress der sozialdemokratischen Linken, der die Gründung der Kommunistischen Partei vorbereitete, von Amts wegen aufgelöst.

Pólista, zberateľ (a jubilar)

Foto Tomáš Hudcovič

Tento rázny pán bol starým otcom Ivana Markoviča, ktorého život bol 44 rokov úzko zviazaný s Piešťanmi. Po maturite na tunajšom gymnáziu v roku 1953 pokračoval v štúdiách na Katedre geodézie Stavebnej fakulty Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave, kde získal svoj prvý diplom. Práca zememerača ho však v dobe, keď pôda u nás nemala takmer žiadnu hodnotu, príliš neoslovila. Preto po niekoľkoročnej prestávke začal študovať popri zamestnaní psychológiu na Univerzite Komenského v Bratislave, kde promoval v roku 1972.

Od mladosti inklinoval k športu. V Piešťanoch sa práve formovalo pod vedením Milana Škarku, povoláním zverolekára, skvelé vodnopólové družstvo, ktorého platným členom sa stal aj mladý Markovič. V československej lige piešťanskí vodnopólisti pravidelne bojovali o najvyššie priečky, až nakoniec v roku 1965 získali

▲ V septembri 2010 sa Ivan Markovič zúčastnil stretnutia k 45. výročiu získania titulu Majstra Československa vo vodnom póle. Na obrázku so svojim spoluhráčom, olympionikom Lacom Bačíkom.

In September 2010, Ivan Markovič took part in the 45th anniversary commemorating the winning of the Czechoslovak Water Polo Championships. Here he's pictured with his teammate, Olympian Laco Bačík.

Im September 2010 nahm Ivan Markovič am Treffen zum 45. Jahrestag des tschechoslowakischen Meistertitels im Wasserball teil. Das Foto zeigt ihn mit seinem Mannschaftskollegen und Olympia-Teilnehmer Laco Bačík.

Ivan Markovič

▲ Doma medzi svojimi obrazmi.
At home among his paintings.
Zu Hause, zwischen seinen Bildern

majstrovský titul. Ako výborný obranca pôsobil 5 rokov aj v československej reprezentácii.

Po ukončení aktívnej športovej činnosti nemusel Ivan Markovič dlho rozmýšľať, ako využije svoj voľný čas. Podobne ako tenisti Ivan Lendl či Jan Kukul sa zahľadel do výtvarného umenia. Najskôr maľoval, ale potom začal zbierať obrazy popredných slovenských maliarov. Podarilo sa mu zostaviť peknú kolekciu obrazov Miloša A. Bazovského i iných majstrov slovenskej moderny.

Obdobie „normalizácie“ ťažko znášal. Viacerí jeho spoluhráči emigrovali hneď po okupácii Československa vojskami Varšavskej zmluvy, niektorí dokonca ešte skôr. Ale on, piešťanský lokálpatriot, má kdesi utekať? Po mučivom rozhodovaní zvolil napokon emigráciu. Cez bývalú Juhosláviu sa dostal s rodinou do Rakúska, kde požiadal o politický azyl.

Čakalo ho tam pár ťažkých rokov, kým sa mu podarilo vyriešiť základné existenčné otázky a zžiť sa s novým prostredím. Až potom prišiel čas, kedy mohol začať cestovať. Najčastejším cieľom jeho ciest bolo Francúzsko. Ako suveníry si odtiaľ

nosil najmä obrázky postimpresionistov a fauvistov. Postupne sústredil vzácnu kolekciu, ktorú vie oceniť každý znalec umenia. Svoju zbierku pod názvom Francúzska klasická moderna prezentoval v Galérii mesta Bratislavy. Vernisáž výstavy dňa 27. januára 2011 otvárala J. E. pán Jean-Marie Bruno, francúzsky veľvyslanec v Slovenskej republike. O výstavu prejavili záujem aj Východoslovenská galéria v Košiciach a Galéria P. M. Bohúňa v Liptovskom Mikuláši.

Ivan Markovič si pripomenul svoje 75. narodeniny, ktoré pripadli na 14. marca, v kruhu svojich starých priateľov z Piešťan. Pohodu nenarušilo ani jeho priznanie, že za miesto svojho posledného odpočinku si zvolil Piešťany, kde chce byť pochovaný pri svojich starých rodičoch. Našťastie táto téma v jeho prípade ešte vôbec nie je aktuálna. ■

This resolute man was the grandfather of Ivan Markovič, whose life was closely tied to Piešťany for 44 years. After graduating from the local high

school in 1953 he continued his studies at the department of geodesy in the Faculty of Civil Engineering at the Slovak University of Technology in Bratislava, where he obtained his first diploma. Work as a surveyor never really captured his interest, especially since, at that time, land in Slovakia had hardly any value. This is why, after a break of several years, while still working, he returned to school to study psychology at Comenius University in Bratislava, where he graduated in 1972.

Since his childhood, he had always had an inclination for sports. It just so happened that an excellent water polo team, under the leadership of veterinarian Milan Šarka, had just formed in Piešťany and young Markovič quickly became a member. The Piešťany water polo players were perennially fighting for the top spot in the Czechoslovak league, and finally, in 1965, they won their first Championship title. He also played for the Czechoslovak national team for five years as an excellent defender.

After finishing his active sports career,

it didn't take long for Ivan Markovič to decide how to make use of his free time. Just like Ivan Lendl and Jan Kukal he turned to the creative arts. First he painted, but later he began to collect paintings by leading Slovak artists. He was successful in accumulating an excellent collection of paintings by Miloš A. Bazovský and other masters of Slovak modern art.

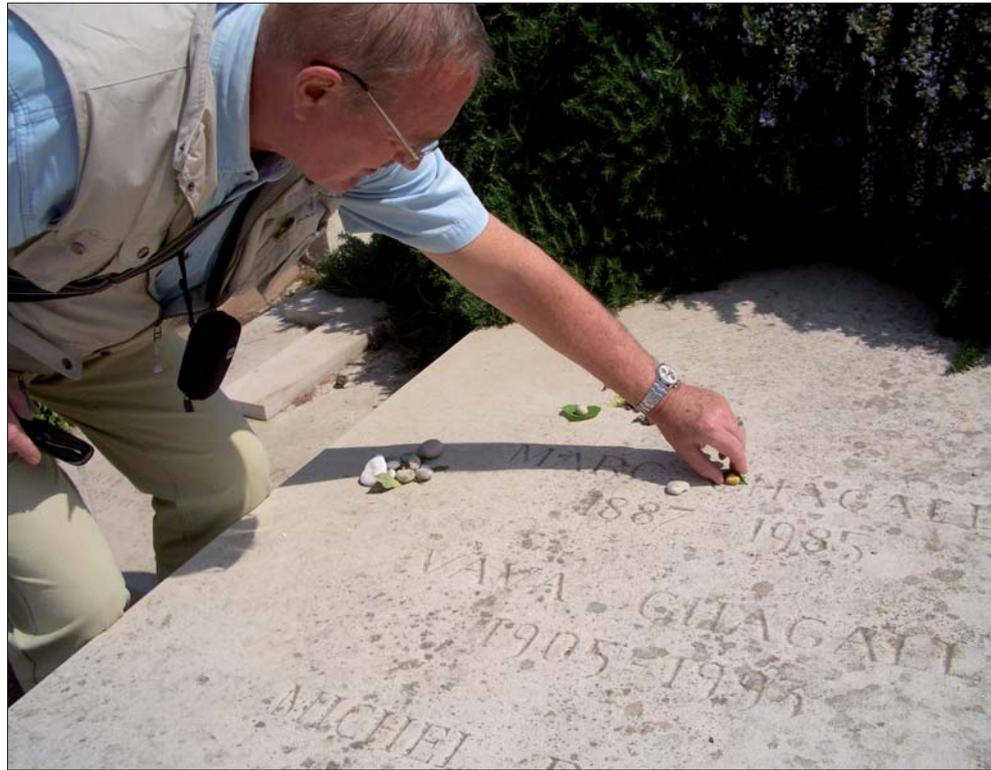
During the period of "communist normalization" his life became more difficult and complicated. The majority of his teammates had either already emigrated or left immediately after the occupation of Czechoslovakia by forces of the Warsaw Pact. However, as a local Piešťany patriot, where was there for him to run? After a torturous decision, he finally chose to emigrate. Together with his family, they made their way through the former Yugoslavia to Austria, where he asked for political asylum.

He spent a few tough years here, trying to make a living and adjusting to life in the new surroundings. Later, the time finally came when he was able to travel. His most frequent destination was France, from where he brought back, as souvenirs, post-impressionist and Faust-style paintings. He gradually gathered quite an impressive collection, which any art-connoisseur would highly value. He presented his collection under the title "French Classic Modern Art" in the Bratislava City Art Gallery. On January 27, 2011 the exhibition was opened by His Excellency Mr. Jean-Marie Bruno, the French Ambassador to the Slovak Republic. The Eastern Slovakia Art Gallery in Košice and the Art Gallery P. M. Bohúňa in Liptovský Mikuláš have also expressed interest in hosting the exhibition.

Ivan Markovič celebrated his 75th birthday on March 14 in the company of his old friends from Piešťany. Not even his announcement that he had chosen Piešťany as his final resting place, where he could be buried next to his grandparents, could dampen the celebratory mood. Fortunately, in his case, this is not an issue just at the moment. ■

Dieser resolute Herr war der Großvater von Ivan Markovič, dessen Leben 44 Jahre lang eng an Piešťany geknüpft war. Nachdem Ivan 1953 auf dem hiesigen Gymnasium sein Abitur ablegte, setzte er seine Ausbildung mit dem Studiengang Geodäsie an der Fakultät für Bauingenieurwesen der

▲ Pri kladení kamenka na hrob svojho obľúbeného maliara Marca Chagalla na cintorine v Saint-Paul na Slniečnom Pobreží.
Placing a stone on the grave of his favourite painter Marc Chagall in the cemetery in Saint-Paul on the French Riviera.
Beim Niederlegen eines Steinchens auf das Grab seines Lieblings-Malers Marc Chagall auf dem Friedhof in Saint-Paul an der Côte d'Azur

▲ Na vernisáži svojej výstavy v Pálffyho paláci v Bratislave.
At the opening of his exhibition in the Pálffy Palace in Bratislava.
Auf der Vernissage seiner Ausstellung im Pálffy-Palast in Bratislava

Foto Andrej Zelenay

Hochschule für Technik in Bratislava fort und erlangte dort sein erstes Diplom. Die Arbeit eines Vermessungsingenieurs sagte ihm jedoch in der damaligen Zeit, als das Land bei uns fast nichts wert war, wenig zu. Deshalb nahm er nach einer mehrjährigen Pause neben seinem Beruf erneut ein Studium auf. Diesmal

entschied er sich für das Fach Psychologie an der Komenský-Universität in Bratislava. Dieses schloss er 1972 ab.

Schon in seinen jungen Jahren hat Ivan Markovič eine starke Affinität zum Sport. In Piešťany gruppierte sich gerade damals, unter der Führung des Tierarztes Milan Škarka, eine hervorragende Wasserball-

▲ V parížskej kaviarničke.
In a Paris cafe.
In einem Pariser Café

mannschaft, zu deren vollwertigem Mitglied auch der junge Markovič wurde. In der tschechoslowakischen Liga kämpften die Wasserballspieler von Piešťany regelmäßig um die höchsten Plätze, bis sie schließlich im Jahre 1965 den Meistertitel gewannen. Als herausragender Abwehrspieler wirkte Markovič fünf Jahre lang auch in der Tschechoslowakischen Nationalmannschaft.

Nach der Beendigung seiner aktiven Sportzeit musste Ivan Markovič nicht lange überlegen, wie er seine Freizeit gestalten soll. Ähnlich wie die Tennisspieler Ivan Lendl und Jan Kukul, fand er seine Erfüllung in den bildenden Künsten. Zuerst malte er selbst, dann begann er jedoch Gemälde namhafter slowakischer Künstler zu sammeln. Es

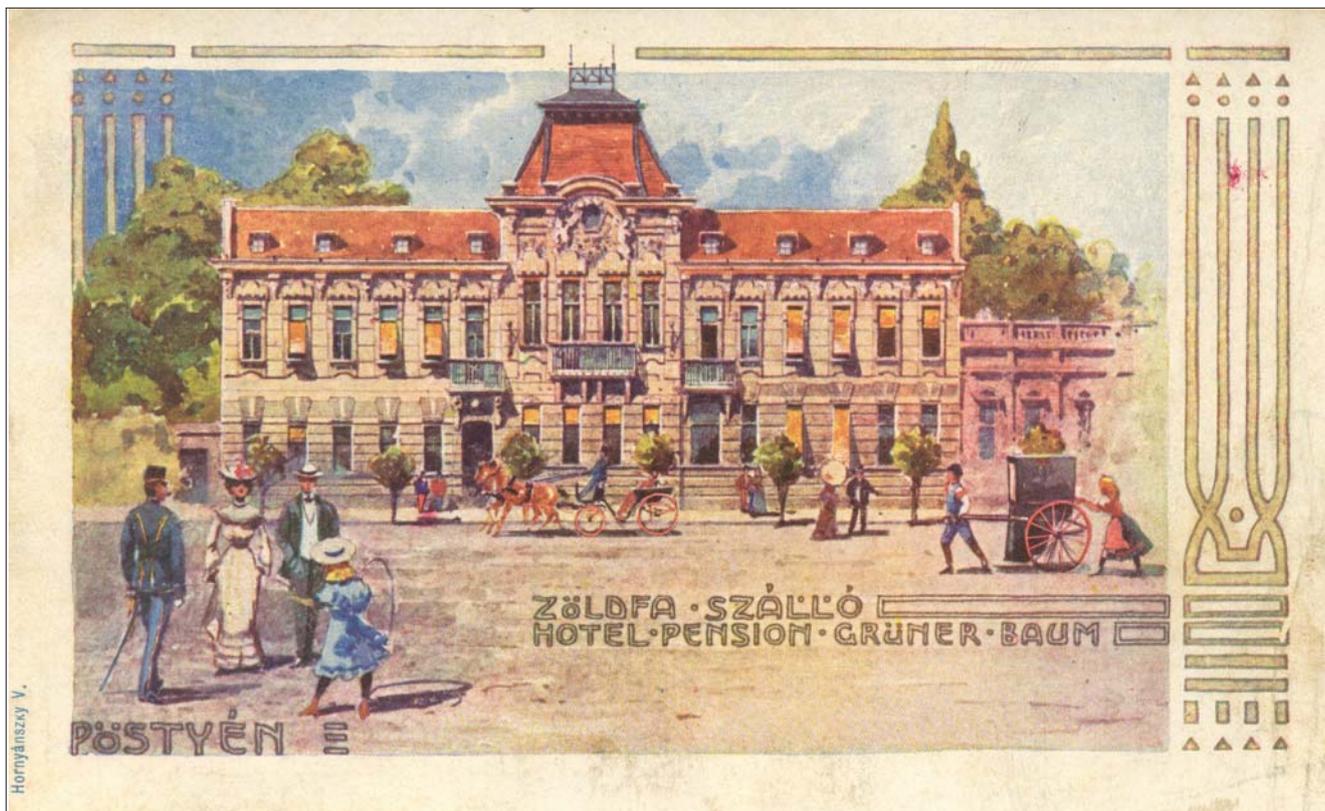
gelang ihm, eine schöne Sammlung von Bildern des Malers Miloš A. Bazovský und anderer Meister der Slowakischen Moderne zusammen zu tragen.

Die Zeit der „Normalisierung“ war für Markovič schwer zu ertragen. Mehrere seiner Mitspieler emigrierten unmittelbar nach der Besetzung der Tschechoslowakei durch die Streitkräfte des Warschauer Paktes, einige sogar noch davor. Aber sollte er, ein Lokalpatriot, davon laufen? Nach qualvollem Abwägen wählte er letztendlich doch die Flucht. Über das ehemalige Jugoslawien gelang er samt Familie nach Österreich und stellte dort einen Asylantrag.

Es erwarteten ihn mehrere schwierige Jahre, bis er für die grundlegenden existenziellen Fragen eine Lösung fand und sich im neuen Umfeld einlebte. Erst danach kam die Zeit, in der er zu reisen begann. Das häufigste Ziel seiner Reisen war Frankreich. Von dort brachte er als Souvenirs vor allem Bilder von Post-

impressionisten und Fauvisten mit. Im Verlauf der Zeit stellte er eine kostbare Sammlung zusammen, die jeder Kunstkenner zu schätzen weiß. Sein Sammelwerk mit dem Titel „Französische klassische Moderne“ präsentierte er in der Galerie der Stadt Bratislava. Die Vernissage zur Ausstellung am 27. Januar 2011 eröffnete Seine Exzellenz Jean-Marie Bruno, der Botschafter Frankreichs in der Slowakischen Republik. Interesse an der Ausstellung bekundeten auch die Ostslowakische Galerie in Košice sowie die P. M. Bohúň-Galerie in Liptovský Mikuláš.

Seinen 75. Geburtstag am 14. März feierte Ivan Markovič im Kreise seiner alten Freunde aus Piešťany. Und die behagliche Atmosphäre störte nicht einmal die Offenbarung, dass er Piešťany als seine letzte Ruhestätte gewählt hatte und dort, bei seinen Großeltern, begraben werden möchte. Zum Glück ist dies noch kein aktuelles Thema. ■

▲ Zelený strom ešte ako novostavba. Dobová pohľadnica zachytáva aj kúpeľný život v Piešťanoch na začiatku 20. storočia. (Zo zbierok Balneologického múzea v Piešťanoch.)
 Zelený strom when it was a new building. A period postcard also captures the spa life in Piešťany at the beginning of the 20th century.
 (From the collection of the Balneological Museum in Piešťany.)
 „Zelený strom“ als Neubau; die zeitgenössische Ansichtskarte erfasst auch das „Kurleben“ in Piešťany zu Beginn des 20. Jahrhunderts
 (aus den Sammlungen des Balneologischen Museums in Piešťany).

Zelený strom - sídlo Winterovcov

Zelený strom
 - the Winters'
 dwelling

„Zelený strom“
 - der Sitz der
 Winters

Kornel Duffek

Jedným z historických objektov, ktorý skrášľuje pešiu zónu v Piešťanoch je hotel Zelený strom. O okolnostiach jeho výstavby píše vo svojich posmrtno vydaných memoároch „Spomienky na Piešťany“ (2001) aj Ľudovít Winter. „Musel som sa postarať o primerané bývanie,“ opisuje situáciu, keď v roku 1902 sa po nečakanom úmrtí svojho staršieho brata Františka zosobášil s jeho vdovou. „V roku 1903 sme kúpili starý hotel nazvaný Zelený strom. K nemu sme prikúpili susedný dom od rodiny Frideczkých a obidva sme spojili, z čoho vznikol nový hotel s tridsiatimi moderne zariadenými izbami a bytmi pre obe rodiny.“ Ten druhý byt patril jeho rodičom.

Zelený strom (which means The Green Tree in Slovak) is one of the historical objects which enhances the image of the pedestrian zone. In his memoirs “Memories of Piešťany”, published after his death (2001), Ludovít Winter mentions the circumstances behind the construction of this hotel. “I had to provide adequate living,” is how he describes the situation when in 1902 his older brother František unexpectedly passed away and he later married his widow. “In 1903, we bought an old hotel called Zelený strom. We also bought the neighbouring house from the Frideczký family and put these two together; resulting in a new hotel with 30 contemporarily furnished rooms and flats for both his and his parents’ families.

Eines der historischen Gebäude, die die Fußgängerzone in Piešťany schmücken, ist das ehemalige Hotel „Zelený strom“ (zu Deutsch: Grüner Baum). Über die Umstände seiner Errichtung schreibt auch Ludwig (Ludovít) Winter in seinen posthum veröffentlichten Memoiren „Spomienky na Piešťany“ (Erinnerungen an Piešťany, 2001). „Ich musste mich um eine angemessene Bleibe kümmern“, beschreibt er darin die Situation, als er sich im Jahre 1902, nach dem plötzlichen Tod seines älteren Bruders Franz (František), mit seiner Witwe vermählte. „Im Jahre 1903 erwarben wir ein altes Hotel namens „Zelený strom“. Dazu kauften wir der Familie Frideczky das benachbarte Haus ab und ließen beide verbinden. Das Ergebnis war ein neues Hotel mit 30 modern eingerichteten Zimmern und Wohnungen für beide Familien.“ Die zweite Wohnung gehörte Winters Eltern.

Ján Šípoš vo svojej monografii „Piešťany v premenách vekov“ (1992) upresňuje názvy pôvodných domov: „Winterovci tento bytový problém vyriešili tak, že kúpili na Ulici Františka Jozefa (dnešnej Winterovej ulici) zanedbaný nájomný dom pre kúpeľných hostí, svojho času nazývaný K pštrosovi, prikúpili vedľajší domček K dromedárovi a na ich mieste postavili hotel Zelený strom...“ Ani L. Winter ani J. Šípoš sa však nezmieňujú o projektantovi tejto pôsobivej stavby. Aj najlepší znalec piešťanskej architektúry Lubomír Mrňa je v tejto otázke zdržanlivý. V knižke „Stavebné pamiatky Piešťan“ (2005) píše, že projekt Zeleného stromu sa „pripisuje autorskej dvojici architektov H. Böhma a Á. Hegedüsa (po r. 1903), pre ktorú scelenie a funkčná zmena dvoch susediacich starších domov azda mali byť akýmsi skúšobným kameňom pred očakávaným silným vstupom na piešťanské staveniská, ale celkom nespochybniteľný dôkaz ich autorstva

chýba.“ Ukazuje sa však, že spomínaní dvaja skvelí budapešti architekti prišli do Piešťan až o pár rokov neskôr, aby tu postavili hotel Thermia Palace (1912) a v tom istom roku aj Vilu Alexander.

Keďže Zelený strom bol sídlom Winterovcov a z architektonického hľadiska ide o dosť dôležitý objekt, ktorý v Piešťanoch ohlasuje začiatky secesie, snažili sme sa zistiť, kto sa skrýva za jeho autorstvom. Po vzrušujúcom hľadaní v Štátnom archíve Bratislava, pobočka Trnava, sa podarilo nájsť dokumenty, viažuce sa k tejto stavbe. Žiadosť o prestavbu podali Alexander Winter a synovia na Obecné zastupiteľstvo v Piešťanoch dňa 11. 10. 1903. Súčasťou žiadosti je projekt s pečiatkou stavebnej firmy Halzl&Krátky (inv. č. 6280, spis č. 2748/1903, fond Okresného notárskeho úradu Piešťany).

Zelený strom je teda dielom dvoch autorov, nie však z Budapešti, ale priamo z Piešťan. Táto donedávna neznáma

dvojica stavitelov realizovala od prelomu 19. a 20. storočia do vypuknutia 1. svetovej vojny viaceré objekty, ktoré dodnes patria medzi skvosty piešťanskej architektúry. Podrobnejšie sme o nich písali v zimnom čísle 2009/2010 Revue Piešťany (Lubomír Mrňa: Zabudnutí piešťanskí stavitelia Halzl&Krátky). Vtedy sme však ešte netušili, že medzi ich práce patrí aj pôvodne hotel a neskôr detský liečebný dom Zelený strom. ■

In his monograph “Piešťany in Changing Times”(1992), Ján Šípoš specifies the names of original buildings: “The Winters solved their housing problem by buying the run-

▼ Zelený strom dnes.
Zelený strom as it is today.
„Zelený strom“ heute

Foto Martin Palkovič

Foto Martin Palkovič

- ▲ Štylizovaný vták s rozprestretými krídlami - najskôr orol - a vence po celom priečelí mali vyvolávať slávnostný pocit.
 A stylized bird with its wings stretched - probably an eagle - and wreaths all over the front side were to create a festive feeling/atmosphere.
 Ein stilisierter Vogel mit ausgebreiteten Flügeln - vermutlich ein Adler - und Kränze über die gesamte Front sollten eine festliche Stimmung erwecken.

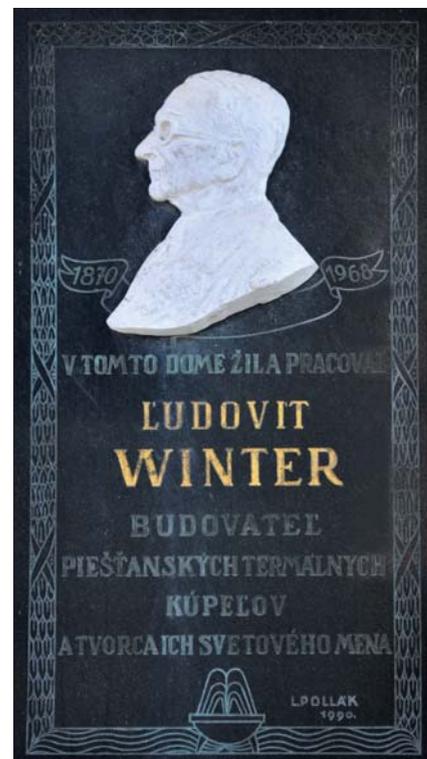
down rental property "K pštrosovi" on František Jozef Street (today's Winterova Street) and the neighbouring property "K dromedárovi". On these premises the new "Zelený strom" was built..." Neither L. Winter, nor J. Šípoš mention the designer of this impressive building. Even Ľubomír Mrňa, who is well-known for his knowledge of Piešťany's architecture, is a bit uncertain in addressing this issue. In his book "Piešťany's Building Sights" he writes that The Zelený strom project is "accredited to architects H. Böhm and A. Hegedüs (after 1903)". It is believed that connecting these two older neighbouring houses was supposed to be a test, for these two, before entering the construction business in Piešťany. However, there is not sufficient evidence that the designs are theirs." Nonetheless, it has been revealed that these Budapest architects arrived in Piešťany a few years later than originally thought to build the Thermia Palace (1912) and Vila Alexander in the same year.

Since Zelený strom used to be the Winters' dwelling and is an important building from an architectural point of view, as it bears the signs of early Art

Nouveau, we attempted to ascertain who the real architect was. After an exciting period of sifting through the State Archive Bratislava, Trnava branch, we managed to discover documents linked to this building. The reconstruction application form was submitted by Alexander Winter and Sons to the Town Council of Piešťany on October 11, 1903. The application form included a project with the stamp of the Halzl&Krátky Construction Company (No. 6280, document No. 2748/1903, fund of District notary department of Piešťany).

So as it turns out Zelený strom actually is the masterpiece of two architects, however, they were not from Budapest, but directly from Piešťany. These, until recently, unknown builders had built several sites between the turn of the 20th century and the beginning of the first World War, which are now masterpieces of Piešťany's architecture. They were described in more detail in the 2009/2010 winter edition of Revue Piešťany (Ľubomír Mrňa: Piešťany's forgotten constructors Halzl&Krátky). However, at the time we didn't suspect that they were also the designers of Zelený strom - originally a hotel, later a children's spa resort. ■

Foto Martin Palkovič

- ▲ Pamätná tabuľa Ľudovíta Wintera na piečeli budovy je dielom piešťanského sochára Ladislava Polláka.
 Memorial Plaque of Ludovít Winter at the front of the building is a work by Piešťany sculptor Ladislav Pollák.
 Die Gedenktafel zu Ehren Ludwig Winters auf der Gebäudefront ist ein Werk des Bildhauers Ladislav Pollák.

▲ Výzdoba fasády už niesla zreteľné stopy secesie. Olistené konáre stromu zase evokovali názov hotela.

The façade decoration bore visible traces of Art Nouveau. The foliated tree branches evoked the name of the hotel.

Die Verzierung der Fassade trug bereits markante Merkmale der Sezession. Die belaubten Zweige evokierten den Namen des Hotels.

Foto Martin Palkovič

In seiner Monographie „Piešťany v premenách vekov“ (Piešťany im Wechsel der Zeitalter, 1992), bezeichnet Ján Šípoš die Namen der ursprünglichen Häuser genauer: „Die Winters lösten das Wohnungsproblem indem sie in der Franz-Josef-Straße (ul. Františka Jozefa und heutige Winterova Straße) ein heruntergekommenes Mietshaus für Kurgäste kauften, das seinerzeit „K pštrosovi“ (Zum Strauß) genannt wurde, zusätzlich noch das kleine, daneben stehende Haus „K dromedárovi“ (Zum Dromedar) erwarben und an Stelle der beiden das Hotel „Zelený strom“ bauten...“ Weder L. Winter noch J. Šípoš erwähnten jedoch den Projektmacher dieses beeindruckenden Bauwerkes. Auch der beste Kenner der Architektur von Piešťany, Lubomír Mrňa, gibt sich hinsichtlich dieser Frage zurückhaltend. In der Publikation „Stavebné pamiatky Piešťan“ (Baudenkmäler in Piešťany, 2005) schreibt er, dass die Urheberschaft des Entwurfs für das „Zelený strom“ dem Architekten-Duo H. Böhm und Á. Hegedüs (nach 1903) zugeschrieben wird. Für sie sollte die Zusammenfügung und funktionale Veränderung zweier älterer, benachbarter Häuser vielleicht

eine Art Prüfstein vor dem erwarteten starken Eintritt in das Baugeschehen in Piešťany sein, jedoch gibt es keinen unwiderlegbaren Nachweis ihrer Urheberschaft.“ Es zeigt sich indes, dass diese zwei brillanten Budapester Architekten erst ein paar Jahre später nach Piešťany kamen, um hier 1912 das Hotel Thermia Palace und im selben Jahr auch die „Villa Alexander“ zu bauen.

Angesichts der Tatsache, dass das Haus „Zelený strom“ Sitz der Familie Winter war und auch in architektonischer Hinsicht ein wichtiges Bauwerk darstellt, mit dem in Piešťany die Anfänge der Sezession eingeläutet wurden, ist es uns ein großes Anliegen gewesen in Erfahrung zu bringen, wer sich hinter der Urheberschaft des Entwurfs verbirgt. Nach einer aufregenden Suchaktion in der in Trnava ansässigen Außenstelle des Staatsarchivs Bratislava, ist es uns gelungen, Dokumente in Verbindung mit diesem Bau zu finden. Den Antrag zum Umbau reichten Alexander Winter & Söhne am 11. 10. 1903 bei dem Gemeinderat in Piešťany ein. Einen Bestandteil des Antrages bildet ein Entwurf mit dem Stempel der Baufirma „Halzl & Krátky“ (Inv. Nr. 6280, Archivbestand Nr. 2748/1903, Nebenakte

des Kreisnotariats in Piešťany).

„Zelený strom“ ist demzufolge tatsächlich ein Werk zweier Autoren, die jedoch nicht aus Budapest, sondern direkt aus Piešťany stammten. Diese zwei, bis vor kurzem noch unbekannte Erbauer errichteten seit der Wende des 19. und 20. Jahrhunderts bis zum Ausbruch des 1. Weltkrieges mehrere Bauwerke, die bis heute zu den Prachtstücken der Architektur von Piešťany zählen. Über sie berichteten wir ausführlicher in der Winterausgabe der Revue Piešťany 2009/2010 (Lubomír Mrňa: „Die vergessenen Baumeister Halzl & Krátky aus Piešťany“). Damals ahnten wir jedoch nicht, dass auch das einstige Hotel und späteres Kindersanatorium „Zelený strom“ zu ihren Werken gehört. ■

4

Piešťanské pohľadnice Antonína Kubáta

3

Antonín Kubát's
Piešťany Postcards

Ansichtskarten mit
Piešťany-Motiven
von Antonín Kubát

Kornel Duffek

V minuloročnom jarnom čísle Revue Piešťany bola prezentovaná edícia umeleckých pohľadníc, vydaných pražským lekárom-balneológom Vratislavom Kučerom, ktorý počas letnej kúpeľnej sezóny pravidelne ordinoval v Piešťanoch. Jeho pohľadnice vyšli zhruba pred 100 rokmi, tesne pred 1. svetovou vojnou. Ďalšia séria umeleckých pohľadníc vyšla o desaťročie neskôr - v prvých rokoch novovzniknutej Československej republiky. Kým pri Kučerovej edícii zostal maliar - autor predlôh - v anonymite, v tomto prípade je tvorca známy. Na rube pohľadníc je uvedené aj jeho meno - Prof. A. Kubát. Na jednu sa dokonca v pravom dolnom rohu aj podpísal a uviedol tiež dátum vzniku obrazu, ktorý sa stal predlohou pohľadnice - 23. VII. 23.

In last year's spring issue of Revue Piešťany we presented an edition of art postcards issued by the Prague doctor-balneologist Vratislav Kučera, who during the summer spa season held regular hours in Piešťany. His postcards were issued about 100 years ago, shortly before World War I. The next series of art postcards was issued 10 years later - during the first years of the newly-formed of Czechoslovak Republic. While in Kučera's edition the painter - the artist behind the work - remained anonymous, the artist, in the later series, is known. His name is written on the reverse side of the postcards - Prof. A. Kubát. He even signed one along the right bottom edge together with the date on which this picture, which became the model for the postcard, was painted - 23. VII. 23.

In der vorjährigen Frühlingsausgabe der Revue Piešťany präsentierten wir eine Kunstkarten-Edition des Prager Arztes und Spezialisten für Balneologie, Vratislav Kučera, der während der Sommer-Kursaison regelmäßig in Piešťany praktizierte. Seine Ansichtskarten erschienen vor etwa 100 Jahren, kurz vor dem Ausbruch des 1. Weltkrieges. Eine weitere Serie von Kunstkarten ist ein Jahrzehnt später, in den ersten Jahren nach der Neugründung der Tschechoslowakischen Republik, herausgegeben worden. Während der Maler und Vorlagen-Autor bei der Kučera-Edition anonym blieb, ist der Autor dieser Reihe bekannt. Auf der Rückseite der Ansichtskarten befindet sich sein Name - Prof. A. Kubát. Eine von diesen Karten unterzeichnete er sogar handschriftlich in der rechten unteren Ecke und vermerkte auch das Entstehungsdatum des Bildes, welches als Motiv-Vorlage für sie diente - 23. VII. 23.

5

▲ Humorne ladený vlastnoručne zhotovený Ex libris Antonína Kubáta, znázorňujúci maliara v plenéri.

Humorously composed Ex libris, handmade by Antonín Kubát, depicting the painter in the open air.

Das humoristisch geprägte Exlibris von Antonín Kubát zeigt den Maler im Freien.

Český grafik a maliar Antonín Kubát (1885 - 1970) sa narodil v Ruzyni, ktorá vtedy patrila do okresu Praha. Svoj výtvarný talent rozvíjal najskôr na pražskej Umelecko-priemyselovej škole (UMPRUM) a potom na Akadémii výtvarných umení, kde jeho profesormi boli Vlaho Bukovac a Hanuš Schweiger. Po štúdiách nachádza existenčné zabezpečenie ako pedagóg na Gymnázium v Přerove. Popritom usilovne tvorí. Jeho najobľúbenejšou výtvarnou technikou bol akvarel.

V auguste 1923 prichádza do Piešťan. Nikdy sa už nedozvieme, či sem prišiel na dovolenku alebo priamo s úmyslom vytvoriť predlohy pre pohľadnice. Na liečivé účinky termálnych prameňov asi ešte nebol veľmi odkázaný, veď mal iba 38 rokov.

Keď sa rozhladol po teréne, zaujali ho staré stromy a rieka Váh s nánosmi štrku, ktoré v lete slúžili ako pláž. Váh bol vtedy preklopený ešte starým dreveným mostom. Túto scenériu zachytil aj na svojom - snáď prvom - akvareli. Do obrazu zakomponoval aj Villu Lóger na nábřeží (1). Potom objavil lesopark Červená veža (vtedy sa ešte volala Rádiový vrch). Pohľad z kopca na Kúpeľný ostrov a panorámu hôr Považského Inovca ho musel uchvátiť, lebo polovicu akvarelov z Piešťan vytvoril práve tam, na kopci. Jeden z nich zachytáva kúpeľný komplex Thermia Palace - kúpele Irma, v pozadí s pohorím Malých Karpát (2). Druhý zobrazuje pohľad na Piešťany, kde opäť má dôležité miesto Váh v mieste spojenia s Obtokovým ramenom. O Krajinskom moste sa vtedy ešte nechýrvalo (3). Hlavným námetom tretieho akvarelu je liečebňa Pro Patria s Obtokovým ramenom

Váhu, kde sa ťaží liečivé bahno. Na obraze bravúrne podal aj okolitú krajinu, voľne prechádzajúcu do hôr. Tento akvarel patrí v súbore snád' medzi najvydarenejšie (4). Maliara zaujal aj starobylý kostol v susednej obci Banka, v tom čase ešte bez neskoršej prístavby, so šindľovou strechou (5).

Pohľadnice boli zhotovené v známej pražskej tlačiarňi Minerva na objednávku Jana Beránka, ktorý vlastnil v Piešťanoch hlavný sklad tabaku. Edícia mala čísla od 3179 po 3184. Z pôvodne 6-dielnej série dnes poznáme iba 5 pohľadníc. Číslo 3181 je zatiaľ nezvestné.

Z výtvarno-umeleckej stránky patria Kubátove akvarely medzi najkrajšie predlohy k dnes už historickým pohľadniciam Piešťan. ■

Redakcia ďakuje Alexandrovi Urminskému za poskytnutie pohľadníc na zverejnenie.

The Czech graphic designer and painter Antonín Kubát (1885 - 1970) was born in Ruzyň, which was at that time a part of Prague County. He first began to develop his creative talent at The Industrial Arts

School UMRUM in Prague and later at the Academy of Fine Arts, where Vlaho Bukovac and Hanuš Schweiger were his professors. After his studies, he made his living as a teacher at the High School in Přerov while, at the same time, he continued to diligently create. His favourite artistic technique was watercolour (aquarelle).

In August 1923, he came to Piešťany. We will never know, whether he came here just for a holiday or for the specific purpose of making artwork for postcards. As he was only 38, he most likely wasn't here simply for the healing effects of the thermal springs.

Whenever he took a look around the landscape, he was fascinated with the old trees and the Váh River lined with gravel, which used to serve as a beach in the summer. At that time, the Váh could still be crossed via the old wooden bridge. He captured this scene in, what was probably, his first watercolour. He even captured Vila Lóger on the riverbank (1) in this picture.

He later discovered the wooded park Červená Veža (at that time called Rádiový vrch, which means Radio Hill). The view of the Spa Island (Kúpeľný ostrov) and the Považský Inovec Range from the hill in the park must have somehow enchanted him, because half of his watercolours were made

there, on that very hill. One of them depicts the spa complex Thermia Palace – Spa Irma, with the White Carpathians (Mountains) in the background (2). The second one depicts a view of Piešťany, once again with the Váh, right at the confluence with one of its bypass arteries. There were no references to the Krajinský Most (County Bridge) at that time (13). The main subject of the third watercolour is the Pro Patria sanatorium together with the bypass artery of the Váh, which is where the healing mud is taken from. In this picture, he brilliantly depicted the surrounding countryside seamlessly transitioning into the surrounding mountains. This watercolour is perhaps among the most successful from the whole set (4). The painter was also interested in the ancient church in the neighbouring village Banka, which at that time still didn't have its new addition, but it had shingled roof.

The postcards were printed at the famous Prague printers "Minerva" upon the order of Ján Beránek, who owned the main tobacco warehouse in Piešťany. This edition is numbered from 3179 to 3184, however, from the original 6-part series only 5 postcards are currently known. So far, number 3181 is still missing.

From an artistic viewpoint, Kubát's

watercolours are among the most beautiful examples of artwork, which are nowadays considered historical postcards of Piešťany. ■

Our editors would like to thank Alexander Urminský for making these postcards public.

Der tschechische Graphiker und Maler Antonín Kubát (1885 - 1970) wurde in der Ortschaft Ružň geboren, die damals zu dem Kreis Prag gehörte. Sein künstlerisches Talent entwickelte er zuerst an der Prager Schule für Kunst und Gewerbe (UMPRUM) und später im Rahmen eines Studiums an der Akademie der bildenden Künste. Seine Professoren waren Vlaho Bukovac und Hanuš Schweiger. Nach der Studienzeit bestreitet er seinen Lebensunterhalt als Lehrer am Gymnasium in Přeov. Nebenbei widmet er sich eifrig seinem Schaffen. Seine bevorzugte Technik war das Aquarell.

Im August 1923 kam Kubát nach Piešťany. Wir werden wohl nie erfahren, ob ihn ein Urlaub hierher führte oder das direkte Vorhaben, Motiv-Vorlagen für Ansichtskarten zu schaffen. Auf die Heilwirkung der Thermalquellen war er in seinem damaligen Alter von 38 Jahren vermutlich noch nicht angewiesen.

Nachdem er sich in der Umgebung umgesehen hatte, weckten sein Interesse alte Bäume und die Waag, deren Kies-Ablagerungen in den Sommermonaten als Badestrand dienten. Den Fluss überspannte zu der Zeit noch die alte Holzbrücke. Diese Szenerie hielt Kubát auch auf seinem, möglicherweise sogar ersten, Aquarell fest. In das Bild integrierte er auch die „Villa Löger“ am Ufer (1). Danach entdeckte er den Waldpark „Červená veža“ (damals noch „Rádiový vrch“ genannt). Der Blick, der sich von diesem Hügel auf die Kurinsel und das Bergpanorama des Považský Inovec bot, musste ihn völlig fasziniert haben, denn die Hälfte aller Aquarelle mit dem Motiv der Stadt Piešťany schuf er gerade dort. Auf einem von ihnen ist den Kurkomplex Thermia Palace-Irma vor dem Hintergrund des Gebirges Kleine Karpaten (2) abgebildet. Das nächste bietet eine Perspektive von Piešťany von einem Punkt aus, an dem die Waag mit ihrem Nebenarm zusammen fließt. Von der Krajinský-Brücke gab es damals noch keine Spur (3). Das Hauptmotiv des dritten Aquarells bildet das Kurhaus „Pro

Patria“ mit dem Nebenarm des Flusses Waag, aus dem der Heilschlamm gewonnen wird. Auf diesem Gemälde liefert er auch eine brillante Darstellung der Landschaft, die fließend in die umliegenden Berge übergeht. Dieses Aquarell kann als eines der besten dieser Reihe betrachtet werden (4). Beeindruckend fand der Maler auch die alttümliche Kirche in der benachbarten Ortschaft Banka, in der damaligen Zeit noch ohne den später errichteten Anbau, und mit Schindeldach (5).

Die Ansichtskarten wurden in der bekannten Prager Druckerei „Minerva“ produziert, im Auftrag von Jan Beránek, der in Piešťany das zentrale Tabaklager besaß. Die Edition trug die Nummern von 3179 bis 3184. Aus der ursprünglich 6-teiligen Serie sind uns heute nur fünf Ansichtskarten bekannt. Die Nummer 3181 blieb bisher unauffindbar.

In künstlerisch-gestalterischer Hinsicht zählen Kubáts Aquarelle zu den schönsten Vorlagen für die heute bereits historischen Ansichtskarten mit dem Motiv der Stadt Piešťany. ■

Die Redaktion bedankt sich an dieser Stelle bei Alexander Urminský für die Bereitstellung der Ansichtskarten für die Veröffentlichung.

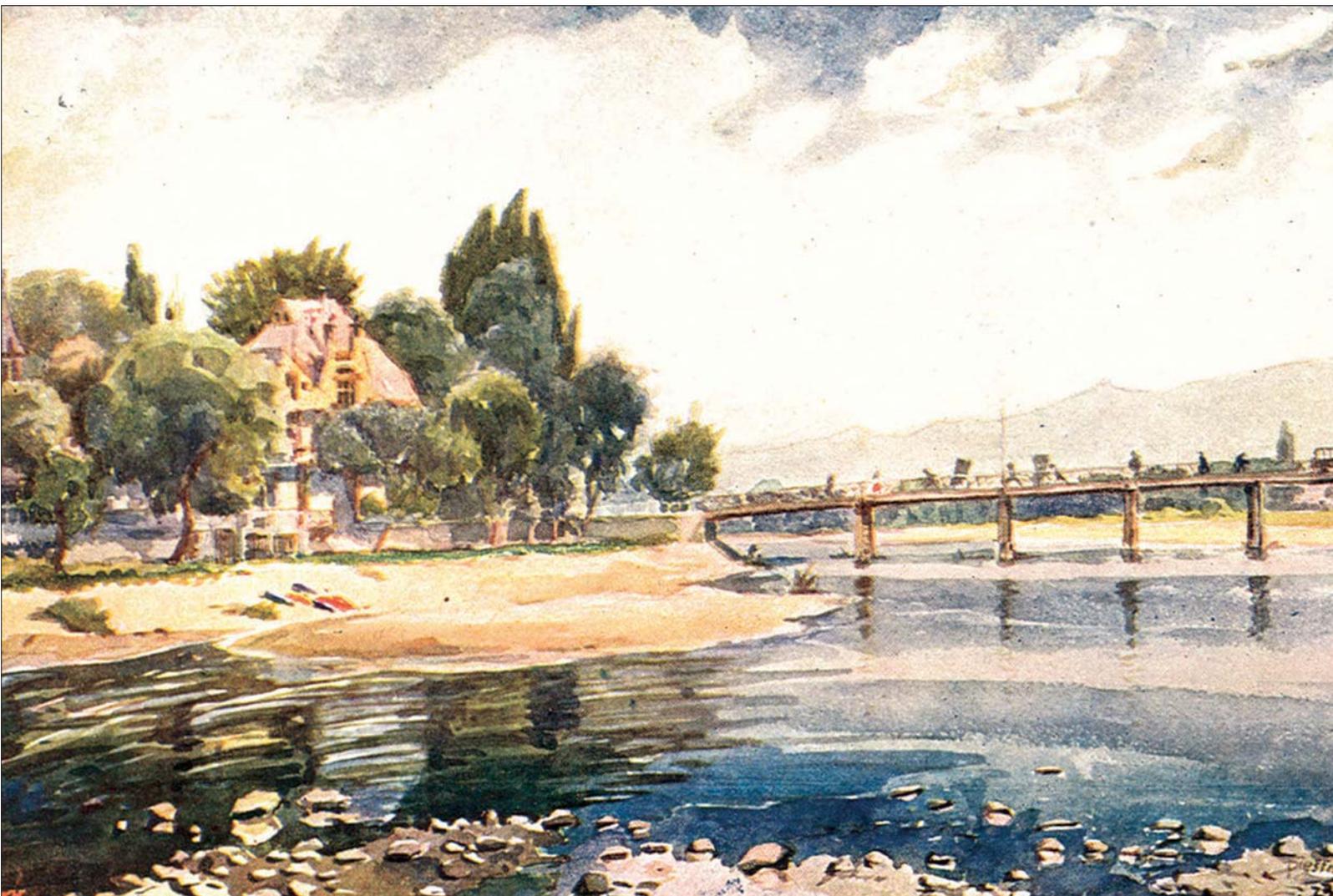

Foto Martin Palkovič

Tipy na výlety a jiné novinky

Tips on Tours and Other News Tipps für Ausflüge und Aktuelles

Petra Adamcová

Piešťanské informačné centrum v spolupráci s Mestskou knižnicou mesta Piešťany v rámci svojej činnosti vydalo počas roka 2010 päť nových tlačенých materiálov. Ich cieľom je zvyšovať informovanosť a propagáciu mesta v oblasti histórie, kultúry a prírodných zaujímavostí Piešťan a ich okolia.

In 2010, The Piešťany Information Centre in cooperation with the Piešťany Town Library, as part of their activities, issued five new printed materials. Their goal was to increase information and publicity about the town especially with regards to the history, culture, and natural attractions of Piešťany and its surroundings.

Im Rahmen seiner Aktivitäten im Jahr 2010 gab das Informationszentrum Piešťany, in Zusammenarbeit mit der Stadtbibliothek, fünf neue Printprodukte heraus. Sie sollen zu einer besseren Information beitragen und Piešťany in den Bereichen Geschichte, Kultur und Natursehenswürdigkeiten der Stadt und ihrer Umgebung in den Fokus der breiten Öffentlichkeit rücken.

Jedným z najžiadanejších materiálov zo strany návštevníkov i domácich obyvateľov je už niekoľko rokov podrobná cyklistická mapa s tipmi na výlety. Materiál s názvom Turistické chodníky, cyklotrasy a turistické zaujímavosti Piešťan a okolia je doteraz najrozsiahlejším tlačným materiálom svojho druhu. Okrem podrobnej mapy s vyznačenými cyklo- a turistickými trasami prináša aj popis jednotlivých pamiatok vyskytujúcich sa na trasách spolu s fotografiami.

Okolie nášho mesta láka tiež k návštevám mnohých hradov, zámkov i hradných zrúcanín. Jednotlivý popis týchto objektov až do okruhu 50 kilometrov sa nachádza v prospekte Hrady a zámky okolia Piešťan.

Tretím materiálom upozorňujúcim na výnimočnosti okolia nášho mesta sú Tipy na výlety. Popisujú sa tu historické mestá ako Trnava, Vrbové, Trenčín, ale i miesta v blízkom okolí nášho mesta, napríklad ZOO farma Modrová, Súkromné etnografické múzeum v Krakovanoch či lokalita Bacchus vila. Samozrejmosťou všetkých spomínaných tlačovín je ich slovensko- nemecko-anglická jazyková mutácia.

Materiál zameriavajúci sa výlučne na propagáciu mesta Piešťany má názov

Piešťanské naj. Najdlhší krytý most, najzdobenejší kroj a najstaršie golfové ihrisko, to sú len tri z jedenástich spomínaných rekordov. Materiál bol vydaný v slovensko-anglickej jazykovej verzii.

Pre deti je určená omalovánka - Vymaluj si Piešťany. Jej výnimočnosť je aj v tom, že sme prvým mestom, ktoré má svoju turistickú omalovánku. Deti sa tu hrajou a púťavou formou oboznámia s významnými objektmi a prírodnými zaujímavosťami Piešťan. Popisky jednotlivých kresbičiek autorky Marty Matlovičovej sú v slovenskom aj anglickom jazyku. ■

For many years, one of the most requested materials, by both visitors and local inhabitants, has been the detailed cycling map with various tips for trips. This map with the title "Hiking Trails, Bike Paths, and Tourist Attractions in and Around Piešťany" has been the most widely circulated printed material of its type. Besides a detailed map with marked cycling and hiking trails it also offers descriptions of individual landmarks found along the trails together with pictures.

The surroundings of our town also attract visitors with their castles, manor houses, and castle ruins. Individual descriptions of these sites, for a radius of 50 km around Piešťany, can be found in the brochure "Castles and Manor Houses in the Surroundings of Piešťany".

The third printed material drawing attention to the exceptional surroundings of our town is "Tips on Tours". It describes historical towns such as Trnava, Vrbové, Trenčín, and other places of interest found in the nearby surroundings of our town such as the ZOO farm Modrová, the Private Ethnographic Museum in Krakovany as well as the Bacchus Villa. And, of course, all of the aforementioned printed materials have Slovak, English and German translations.

Another printed publication focusing exclusively on publicizing the town of Piešťany is called "Piešťany Superlatives". The longest covered bridge, the most ornate folk costume and the oldest golf course are three of the eleven records mentioned. The publication is also issued in a Slovak-English version.

Just for kids, there's a colouring book - Colour Piešťany. It's also exceptional for

the fact that we are the first town to have its own tourist colouring book. Children are able to learn about Piešťany's important sites and natural attractions in a fun and interesting way. Descriptions of the individual drawings, by artist Martina Matlovičová, are in both, Slovak and English. ■

Zu dem begehrtesten Infomaterial sowohl unter den Besuchern als auch unter den Einheimischen gehört schon seit mehreren Jahren eine ausführliche Karte für Radfahrer, mit Tipps für Ausflüge. Die Faltbroschüre mit dem Titel „Wanderwege, Radwege und Sehenswürdigkeiten von Piešťany und seiner Umgebung“ ist das bisher umfangreichste Druckerzeugnis seiner Art. Neben einer detaillierten Karte mit markierten Rad- und Wanderwegen, bietet sie ebenfalls Informationen über einzelne, auf diesen Strecken vorkommende Denkmäler, zusammen mit deren Abbildung.

Rund um unsere Stadt locken zum Besuch auch viele Burgen, Schlösser und Burgruinen. Informationen zu diesen, im Umkreis von bis zu 50 km liegenden Stätten, befinden sich im Prospekt „Burgen und Schlösser im Umland von Piešťany“.

Die nächste Faltbroschüre, mit dem Titel „Ausflugstipps“, macht auf die Besonderheiten der umliegenden Region aufmerksam. Hier finden sich Angaben zu historischen Städten wie Trnava, Vrbové und Trenčín, aber auch zu Sehenswürdigkeiten in der nahen Umgebung unserer Stadt, darunter die Tierfarm Modrová, das Private ethnographische Museum in Krakovany und die Lokalität „Bacchus Villa“. Eine Selbstverständlichkeit bei allen erwähnten Druckerzeugnissen ist ihre dreisprachige Ausführung in Slowakisch, Deutsch und Englisch.

Das Prospekt „Piešťany der Superlative“ ist ausschließlich auf die Stadt bezogen. Die längste überdachte Brücke, die am schönsten verzierte Tracht und der älteste Golfplatz sind nur drei der elf darin aufgeführten Rekordhalter. Das Infomaterial erschien in den Sprachen Slowakisch und Englisch.

Für Kinder ist das Malbuch „Piešťany zum Ausmalen“ bestimmt. Das Besondere daran ist, dass wir als erste Stadt unser eigenes Malbuch für Touristen haben. Kinder lernen darin auf spielerische und anregende Art bedeutende Objekte und Natursehenswürdigkeiten von Piešťany kennen. Die Kommentare zu den einzelnen Zeichnungen der Autorin Martina Matlovičová sind in den Sprachen Slowakisch und Englisch verfasst. ■

Foto Martin Palkovič

Foto Pavel Kaňuščák

Nezvyklé vtáky v okolí Piešťan

Rare Birds in the Surroundings of Piešťany
Seltene Vögel in der Umgebung von Piešťany

Pavel Kaňuščák

Keď v prírode zazrieme kanárika či rôzne druhy exotických papagájov, s určitou vieme, že tieto vtáky uleteli z kletky alebo voliéry. I v okolí Piešťan boli zastihnuté papagájce vlnkované, korely - dokonca i amazoňan. Sú však aj také druhy - ide najmä o vodné vtáky - kde sú reálne aj iné možnosti pôvodu.

When you notice a canary or various kinds of exotic parrots in the wild, it is clear that these birds have flown from a cage or aviary. Budgerigars, cockatiels, even Amazon parrots have been seen in the surroundings of Piešťany. However, there are some species, especially water birds, which have appeared due to some other reasons.

Bei dem Anblick eines in der freien Natur fliegenden Kanarienvogels oder verschiedener Arten exotischer Papageien, können wir davon ausgehen, dass diese Vögel einem Käfig oder einer Voliere entflohen sind. Auch im Umkreis von Piešťany wurden bereits Exoten wie der Wellensittich und sogar ein Amazonenpapagei gesichtet. Es gibt jedoch auch Arten – hierbei handelt es sich vor allem um Wasservögel - bei denen auch andere Möglichkeiten der Herkunft in Betracht kommen.

▲ Bernikla veľká (*Branta canadensis*) je v Európe introdukovaným druhom zo Severnej Ameriky. Voľne žijúce populácie sú na Škandinávskom polostrove, v Nemecku, ale aj inde.

The Canadian Goose (*Branta canadensis*) is a species that has been introduced into Europe from Northern America. There are free-living populations on the Scandinavian Peninsula, Germany as well as in some other areas.

Die Kanadagans (*Branta canadensis*) ist eine Art, die von Nordamerika nach Europa vorgedrungen ist. Freilebende Populationen kommen auf der Skandinavischen Halbinsel, in Deutschland, aber auch in anderen Regionen vor.

Prvým operencom s nie celkom jasným pôvodom, ktorý sa objavil v okolí Piešťan, bola bernikla veľká (*Branta canadensis*). Začiatkom 70. rokov sa na Sĺňave a okolí asi mesiac vyskytoval 5-kusový krdlik. V neskorších rokoch sem zaleteli ešte štyrikrát jednotlivé exempláre. Okrem úniku zo zajatia prichádza do úvahy aj možnosť, že pochádzali z populácie voľne žijúcich vtákov, introdukovaných zo Severnej Ameriky do Švédska a Nemecka.

Dňa 11. 03. 2007 bola zaevidovaná na Sĺňave kazarka štíhla (*Alopochen aegyptiacus*). Pôvodným domovom tohto druhu je Afrika južne od Sahary, údolie Nílu, Palestína a Sýria. V 17. storočí ešte hniezdil v juhovýchodnej Európe. Od 18. storočia sa chová ako okrasný vták v Anglicku. Tam v niektorých oblastiach zdivočel a postupne sa rozšíril do západnej Európy. Odtiaľ sa vtáky šíria do strednej Európy. U nás bol nájdený už na viacerých miestach (2).

Ďalším druhom, ktorý k nám zaletel, bola kazarka hrdzavá (*Tadorna ferruginea*).

Na Slňave boli zistené 2 kusy dňa 14.12. 2002. Tieto vtáky by mohli byť divo žijúce exempláre. Kazarka hrdzavá je totiž rozšírená od Číny až po juhovýchodnú Európu. Po roku 1945 sa začali chovať na rôznych miestach po celej Európe a ich výskyt nápadne vzrástol aj v takých oblastiach, kde sa nechoval. Ďalšej kazarke hrdzavej sa v Piešťanoch tak zapáčilo, že sa tu zdržiavala od októbra 2004 až do začiatku roka 2009. Jej obľúbeným miestom bolo Obtokové rameno Váhu.

Podľa krúžku vieme, že táto samička unikla zo zajatia (3).

K zaujímavým pozorovaným druhom patrí kačica mandarínska (*Aix galericulata*). Tento nádherný vták hniezdi v severovýchodnej Číne, na severe Kórejského polostrova a na Ďalekom Východe Ruska. V západnej Európe je chovaný od 18. storočia. V súčasnosti sa rozširuje aj do strednej Európy. Od 19.01.2006 sa zdržiavala asi týždeň na Váhu pod Kolonádovým mostom samička

kačice mandarínskej (4). O jej pôvode nevieme nič. Od 01. 10. 2009 sa na tom istom mieste vyskytoval samček. Ten, zdá sa, pochádzal zo zajatia. Dňa 24. 12. 2009 boli zaznamenaní na Slňave ešte dvaja samci. Aj v tomto prípade je pôvod nejasný.

O výskyte labute čiernej (*Cygnus atratus*) sme sa zmienili podrobnejšie v letnom čísle Revue Piešťany 2009.

Zaujímavé bolo aj stretnutie s ibisom posvätným (*Threskiornis aethiopicus*), ktorému sa zapáčila prechodná mokraď na poli pri Slňave. Bol tam pozorovaný v dňoch 20., 21. a 25. 05. 2008. Vták mal na nohách aj krúžky a evidentne pochádzal zo zajatia, pravdepodobne z Nemecka. Treba však poznamenať, že vo Francúzsku, Španielsku a Taliansku sú aj voľne žijúce populácie, odkiaľ by mohli vtáky zaletieť až k nám.

Za utečencov zo zajatia považujeme aj hltavku chochlatú (*Bubulcus ibis*), chytenú na Slňave v roku 1972, ako aj plameniaka ružového (*Phoenicopterus ruber*) zisteného na tej istej lokalite 12.07.1989.

Všetky uvedené druhy sú iste spustením našej prírody. No pre nejasný pôvod alebo preukázateľný chov v zajatí väčšinu z nich nezaraďujeme do zoznamu našej avifauny. ■

Foto Štefan Benko

▲ Kazarka štíhla (*Alopochen aegyptiacus*) sa v poslednom období šíri do strednej Európy z voľne žijúcich populácií v západe Európy. The Egyptian Goose (*Alopochen aegyptiacus*) has recently started to spread into Central Europe from free-living populations in Western Europe.
Die Nilgans (*Alopochen aegyptiacus*) breitet sich in der letzten Zeit von freilebenden Populationen im Westen Europas nach Mitteleuropa aus.

Foto Pavel Kaňuščák

▲ Kazarka hrdzavá (*Tadorna ferruginea*) je v Európe rozšírená v okolí Kaspického a Čierneho mora až do Rumunska. Vtáky vyskytujúce sa v strednej Európe sú považované zväčša za utečencov zo zajatia. Voľne žijúce populácie sú najmä vo Švajčiarsku. The Ruddy Shelduck (*Tadorna ferruginea*) is spread throughout Europe within the surroundings of the Caspian and Black Sea up into Romania. Birds, which appear in Central Europe, are usually considered fugitives from captivity. There are free-living populations, which exist mainly in Switzerland.
Die Rostgans (*Tadorna ferruginea*) ist innerhalb Europas in Regionen am Kaspischen und Schwarzen Meer, bis nach Rumänien verbreitet. Vögel, die im zentraleuropäischen Raum vorkommen, werden in den meisten Fällen als Flüchtlinge aus der Gefangenschaft eingestuft. Freilebende Populationen sind vor allem in der Schweiz zu finden.

The Canadian Goose (*Branta canadensis*) was the first bird, with a somewhat uncertain origin, which appeared in the surroundings of Piešťany. At the beginning of the 1970's there was a flock of five birds in Slňava and its surroundings for about a month. In the years that followed, individual birds have flown to this area four more times. They might have either escaped from captivity or come from a population of free-living birds introduced from North America to Sweden and Germany.

The Egyptian Goose (*Alopochen aegyptiacus*) appeared in Slňava on 11 March 2007. The part of Africa south of the Sahara, the valley of the Nile, Palestine and Syria is the original home of this species, and yet it still nested in southeastern Europe in the 17th century. Since the 18th century it has been raised as a decorative bird in England, where it also became wild in some areas and gradually spread to Western Europe and then on to Central Europe. This species has been seen in various places within our territory (2).

The Ruddy Shelduck (*Tadorna ferruginea*) was another species which flew to our country. Two birds were observed in Slňava on 14 December 2002. These birds might have been wild ones since the Ruddy Shelduck can be found

from China to southeastern Europe. After 1945, they started to be raised in various places all around Europe and their appearance in the region has increased markedly even in areas where they have not been raised. Another Ruddy Shelduck became so fond of Piešťany that it made its home here from October 2004 to the beginning of 2009. The bypass artery of the Váh was its favourite place. We know that this female escaped from captivity based upon on a ring found on it (3).

The Mandarin Duck (*Aix galericulata*) is one of the more interesting species that have been observed. This beautiful bird nests in northeastern China, in the north of the Korean Peninsula and in the Russian Far East. It has been raised in Western Europe since the 18th century. Recently, it has also been spreading to Central Europe. A female Mandarin Duck stayed on the Váh under the Colonnade Bridge for about a week starting on 19 January 2006 (4). We do not know anything about its origin. A male stayed at the same place starting on 1 October 2009. It seemed to come from captivity. Two more males were observed in Sĺňava on 24 December 2009. Their origin is also not known.

▲ Samec kačice mandarínskej (*Aix galericulata*) vo svadobnom sate. Tento druh pochádza z východnej Ázie. V Európe sa často chová ako okrasný vták. Voľne žijúce populácie sú najmä v južnom Anglicku.

A male of the Mandarin Duck (*Aix galericulata*) in wedding dress. This species comes from eastern Asia. It is often raised in Europe as a decorative bird. There are free-living populations, which exist mainly in southern England.

Der Erpel der Mandarinente (*Aix galericulata*) im Hochzeitsgefieder; Diese Art stammt aus Ostasien. Im europäischen Raum wird sie oft als Ziervogel gehalten. Freilebende Populationen kommen vor allem in Süngland vor.

▲ Kačica mandarínska (*Aix galericulata*). Na fotografii je samička.

The Mandarin Duck (*Aix galericulata*). There is a female in the photograph.

Die Mandarinente (*Aix galericulata*) - hier ein Weibchen.

A detailed article about the occurrence of the Black Swan (*Cygnus atratus*) was published in the summer issue of Revue Piešťany 2009.

It was interesting to encounter the African Sacred Ibis (*Threskiornis aethiopicus*) which became fond of the transitional wetland on a field near Slňava. It was observed there on 20, 21, and 25 May 2008. The bird also had rings on its legs, which showed that it obviously came from captivity, probably from Germany. However, it has to be mentioned that there are also free-living populations in France, Spain and Italy from where birds can even fly to our territory.

The Cattle Egret (*Bubulcus ibis*) which was caught in Slňava in 1972 is also considered a fugitive from captivity as well as the American Flamingo (*Phoenicopterus ruber*) found in the same locality on 12 July 1989.

All mentioned species surely live up our natural surroundings. However, we do not rank the majority of them among the list of our avifauna due to their unclear origin or demonstrable breeding in captivity. ■

Der erste gefiederte Gast mit relativ unklarer Herkunft, welcher in der Nähe von Piešťany auftauchte, war die Kanadagans (*Branta canadensis*). Zu Beginn

der 70er Jahre konnte auf dem Stausee Slňava und in seiner Umgebung etwa einen Monat lang eine kleine Schar von fünf Vögeln beobachtet werden. In den kommenden Jahren kamen noch viermal einzelne Exemplare hierher geflogen. Neben einer Flucht aus der Gefangenschaft kommt ebenfalls die Möglichkeit in Betracht, dass sie einer Population freilebender Vögel entstammten, die aus Nordamerika nach Schweden und Deutschland vorgedrungen ist.

Am 11. 03. 2007 wurde am Stausee Slňava die Nilgans (*Alopochen aegyptiacus*) gesichtet. Der ursprüngliche Lebensraum dieser Art befindet sich in afrikanischen Gebieten südlich der Sahara und im Niltal sowie in Palästina und Syrien. Im 17. Jahrhundert nistete sie noch in Südosteuropa. Ab dem 18. Jahrhundert wird sie als Ziervogel in England gehalten. Dort verwilderte sie in einigen Regionen und breitete sich im Laufe der Zeit nach Westeuropa und von dort nach Zentraleuropa aus. Auch bei uns wurde sie bereits an mehreren Orten gesehen (2).

Eine weitere, in unsere Breiten eingeflogene Art, ist die Rostgans (*Tadorna ferruginea*). Am Stausee Slňava wurden am 14. 12. 2002 zwei Exemplare beobachtet. Hierbei könnte es sich auch um freilebende Vögel handeln. Das Verbreitungsgebiet der Rostgans reicht von China bis nach Südosteuropa. Nach 1945 wurde sie an verschiedenen Orten in ganz Europa gezüchtet und das Vorkommen dieser Art stieg auffällig auch in Regionen, in denen

keine Zucht betrieben wurde. Einer weiteren Rostgans gefiel es in Piešťany so gut, dass sie hier von Oktober 2004 bis Anfang 2009 blieb. Am liebsten hielt sie sich im Nebenarm der Waag auf. Anhand eines Ringes wissen wir, dass dieses Weibchen aus der Gefangenschaft entflohen ist (3).

Zu den besonders interessanten unter den beobachteten Vogelarten gehört ebenfalls die Mandarinente (*Aix galericulata*). Dieser wunderschöne Vogel nistet in Nordostchina, im Norden der koreanischen Halbinsel und im Fernen Osten Russlands. In Westeuropa wird er seit dem 18. Jahrhundert gezüchtet. Derzeit breitet sich diese Art auch nach Mitteleuropa aus. Ab dem 19. 01. 2006 hielt sich auf der Waag unter der Kolonnadenbrücke, etwa eine Woche lang, ein Weibchen der Mandarinente (4) auf. Über seine Herkunft ist uns nichts bekannt. Ab dem 01. 10. 2009 wurde an derselben Stelle ein Männchen gesichtet. Allem Anschein nach stammte dieses aus der Gefangenschaft. Am 24. 12. 2009 wurden auf Slňava noch weitere zwei Männchen festgestellt. Die Herkunft blieb auch in diesem Fall unklar.

Über das Vorkommen des Trauerschwans (*Cygnus atratus*) berichteten wir ausführlich in der Sommerausgabe der Revue Piešťany 2009.

Beeindruckend war auch die Begegnung mit dem Heiligen Ibis (*Threskiornis aethiopicus*), der sich in einem zeitweiligen Morast auf einem Feld nahe des Stausees Slňava wohl fühlte. Dort wurde er am 20., 21. und 25. 05. 2008 beobachtet. Der Vogel hatte an beiden Beinen Ringe und stammte offensichtlich aus Gefangenschaft, vermutlich in Deutschland. An dieser Stelle soll jedoch erwähnt werden, dass in Frankreich, Spanien und Italien ebenfalls freilebende Populationen vorkommen, von denen Vögel bis in unsere Breiten einfliegen könnten.

Für Flüchtlinge aus der Gefangenschaft halten wir auch einen Kuhreiher (*Bubulcus ibis*), gefangen am Slňava im Jahre 1972, sowie einen Rosaflamingo, (*Phoenicopterus ruber*) gesichtet in der selben Lokalität am 12. 07. 1989.

Alle aufgeführten Arten stellen gewiss eine Bereicherung unserer Natur dar. Aufgrund ihrer unklaren Herkunft oder nachgewiesener Zuchthaltung ordnen wir jedoch die meisten von ihnen nicht in die Liste unserer Avifauna ein. ■

Foto Pavel Kaňuščák

▲ Ibis posvätný (*Threskiornis aethiopicus*), ktorý zjavne pochádza zo zajatia. Na nohe je viditeľný krúžok.
The African Sacred Ibis (*Threskiornis aethiopicus*) which evidently comes from captivity. There is a visible ring on its leg.
Heiliger Ibis (*Threskiornis aethiopicus*), der offensichtlich aus der Gefangenschaft stammt. Sichtbar ist die Beringung am Bein.

Časť lesoparku Dubová, zakladaná v rokoch 2010-2011 v úseku Zimný štadión - hotel Máj - hotel Sĺňava - poliklinika - Lodenica, meria asi 1,1 km. Kopíruje vodný tok nízinného charakteru s pomerne výrazným zahĺbením, preto bude na niektorých miestach prístupný schodiskom alebo zatrávenou cestou a preklenutý novým dreveným premostením.

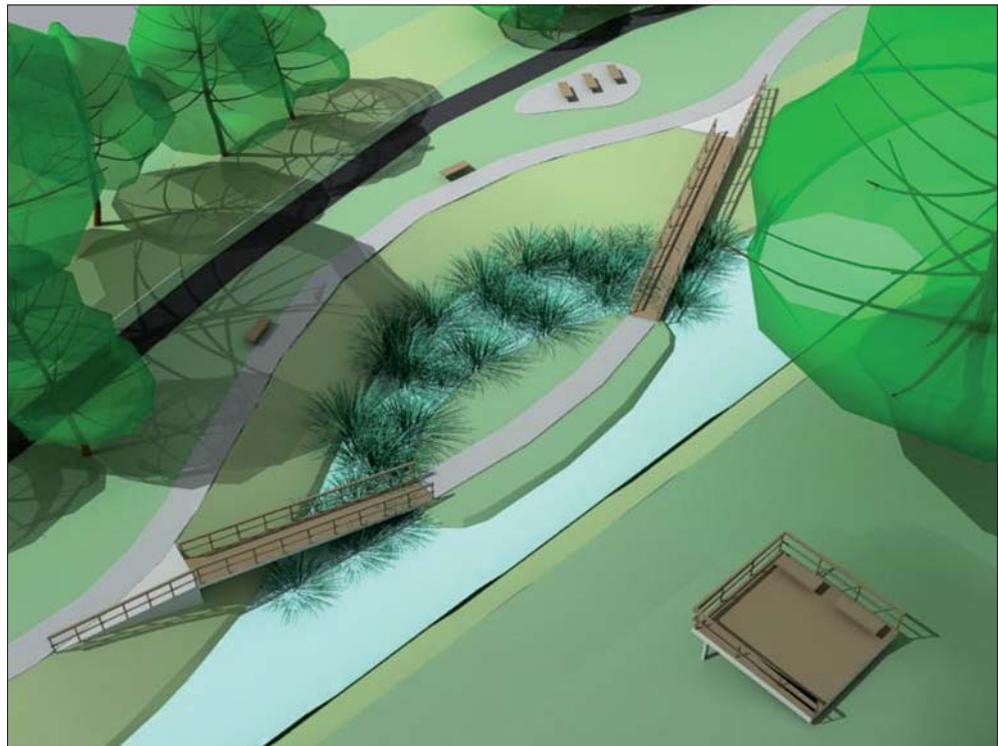
The leg of the Dubová wooded park, added in 2010-2011 to the section of path running from Zimný štadión (Winter Stadium) - Hotel Máj - Hotel Sĺňava - polyclinic - Lodenica, is about 1.1 km in length. It mimics the course of a lowland river with relatively pronounced dips and inclines, which is why in some places there will be accessible stairs or a grass-covered path bridged by a new, wooden overpass.

Der Teil des Waldparks „Dubová“, angelegt in den Jahren 2010-2011 im Abschnitt Winterstadion - Hotel Máj - Hotel Sĺňava - Poliklinik - Anlegestelle Lodenica, ist ca. 1,1 km lang. Er verläuft parallel zu dem Flachlandbach mit einer relativ markanten Vertiefung, daher wird er stellenweise durch installierte Treppen, oder begrünte Wege erreichbar sein und mit einem neuen Holzsteg überspannt.

Greenways zelená cesta pokračuje

Greenways - the Green Path Continues
Greenways - der grüne Weg geht weiter

Eva Wernerová

▲ Návrh riešenia okolia ostrovčeka s premostením a pozorovacou vežou.

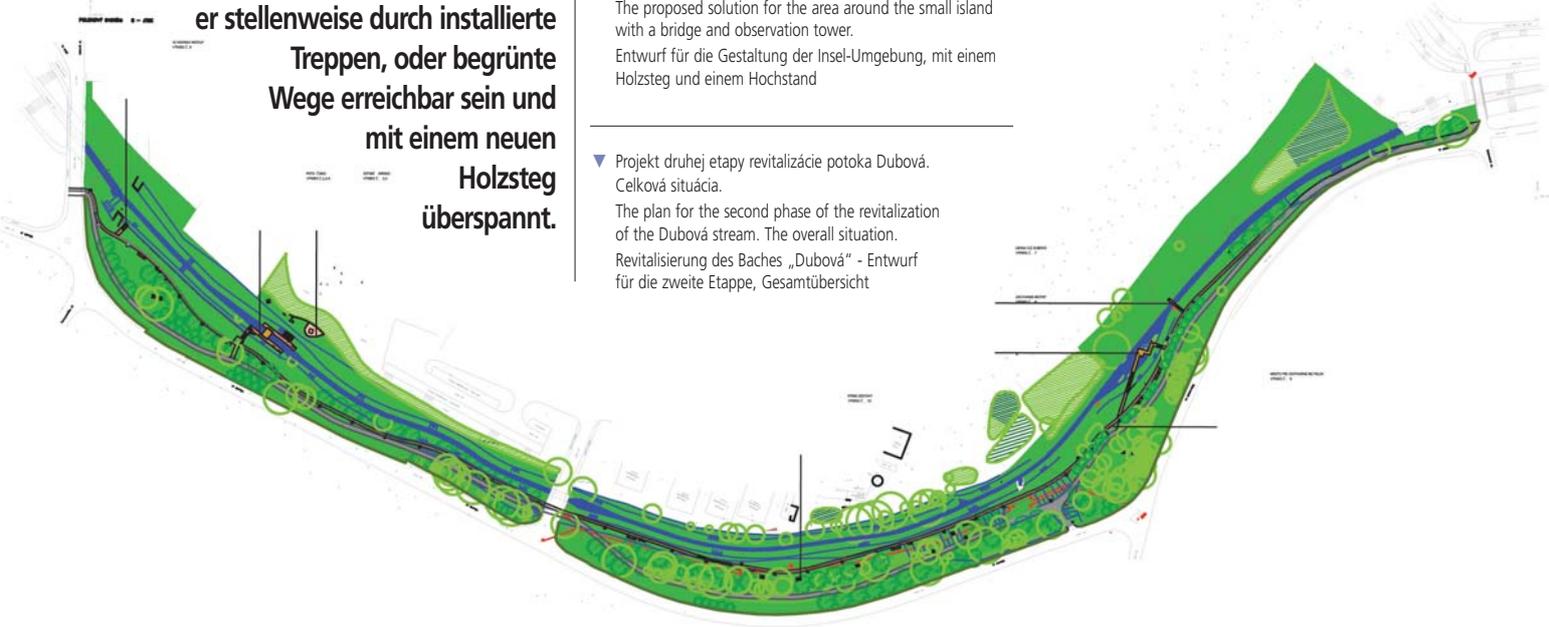
The proposed solution for the area around the small island with a bridge and observation tower.

Entwurf für die Gestaltung der Insel-Umgebung, mit einem Holzsteg und einem Hochstand

▼ Projekt druhej etapy revitalizácie potoka Dubová. Celková situácia.

The plan for the second phase of the revitalization of the Dubová stream. The overall situation.

Revitalisierung des Baches „Dubová“ - Entwurf für die zweite Etappe, Gesamtübersicht

▲ Ostrovček uprostred potoka.
The small island in the middle of the stream
Eine kleine Insel inmitten des Bachs

Foto Eva Wernerová

Cyklotrasa bude spĺňať potreby pre pohyb bicyklistov i korčuliarov, nebudú vznikáť kolízie s chodcami, ktorí sú nasmerovaní do vedľajšieho pruhu. Pohyb psov nebude povolený bez vodítka. Po celej dĺžke sa osádzajú lavičky, cyklostojany, osvetlenie a odpadkové koše. Na strane hotelov vznikne menšie drevené detské ihrisko a niekoľko kusov cvičebného náradia pre vyššie vekové kategórie - „ihrisko pre seniorov“. Keďže Dubovú v posledných rokoch hojne osídľuje vodné vtáctvo, v blízkosti križovania chodníka s cestou k poliklinike by malo vzniknúť zastavenie s poznávacou ekologickou funkciou „vtáčí ostrov“ s premostením, informačným systémom a pozorovacou

vežou. Trvalo udržateľný spôsob dopravy pomôže mestu odľahčiť zaťaženie automobilmi, ale vyžiada si následné úpravy - už dnes je viditeľná potreba úpravy premostenia pri Lodenici pre cyklistov a peších.

Trasa by mala vyhovovať domácim, turistom i kúpeľným hosťom, ktorí hľadajú prechádzky a denné cvičenie ako spôsob aktívneho života. V najbližších rokoch sa očakáva postupné zatienenie chodníkov korunami mladých stromových alejí a skupín, ktoré budú vysadené v počte 130 ks po oboch stranách chodníka. Mali by pripomínať pôvodné druhové zloženie lužného lesa, preto sa okrem topoľov, vrb, jelší, jaseňov objavajú aj kultivary okrasných

višňí, hrušiek a jabloní, ktoré sem často prinášalo vtáctvo a vznikali tak farebné kvitnúce zákutia, typické pre okolie Váhu.

Založenie lesoparku okolo Dubovej je už dnes vnímané verejnosťou veľmi pozitívne. Umožní bezproblémový pohyb chodcov aj športovcov bez kontaktu s automobilovou dopravou z centra mesta do rekreačnej zóny v príjemnom prostredí s možnosťou zastavenia a odpočinku. Význam tejto trasy sa zvýši jej prepojením s cyklotrasou na brehoch nádrže Slňava a s úsekom cez sídlisko Floreát.

Revitalizácia potoka Dubová do podoby lesoparku s chodníkmi pomôže rozšíriť aj aktivity v oblasti agroturistiky alebo gastronómie. Každý ďalší úsek upraveného toku Dubovej smerom na sever a ďalej do krajiny k pohoriu Malých Karpát zvýši nielen atraktivitu mikroregiónu, ale aj možnosti bližšieho poznávania histórie, kultúry a prírody okolia Piešťan. ■

▲ Ešte nedokončené a neupravené chodníky pre cyklistov a peších pri potoku (apríl 2011).
 The paths for bikers along the stream still not finished and surfaced (April 2011).
 Die noch nicht vollendeten und gestalteten Wege für Radfahrer und Fußgänger am Bach (April 2011).

Foto Eva Wernerová

The bike path will fulfil the needs of cyclists and skaters on the move and prevent collisions with those on foot, who will be directed onto an adjoining lane. Dogs will not be allowed in the area without a leash. The entire length of the path is lined with benches and bike stands as well as lights and trash bins. On the side with the hotels, a smaller wooden children's playground will be built along with a few pieces of exercise equipment for older visitors - "a playground for seniors". Since, in the past few years, an abundance of water birds have made their home in Dubová, an observation stop called "bird island", serving both an educational and ecological purpose, and complete with a bridge, information markers, and an observation tower, should be built near the intersection of the path and the road to the polyclinic. This long-term sustainable method of transportation can help the town to alleviate automobile congestion, but it also requires subsequent repairs - even today it is clear to see the need for repairs on the overpass for cyclists and pedestrians near Lodenica.

This section of the path should be just the thing for locals, tourists and spa guests, who are looking to maintain an active life by taking walks or exercising daily. In the coming years it is expected that shade will gradually be provided on the paths by the leafy crowns of the 130 young trees, which will line as well as be grouped along both sides of the path. The types of trees and flora should duplicate the original make-up of a riparian forest (one adjacent to a body of water), which is why it will consist of not only poplars, willows, alders and ashes but also cultivated, decorative black cherry, pear and apple trees, which have often attracted bird-life here and created such colourful, blooming nooks and crannies typical for the area surrounding the Váh.

Today the establishment of the wooded park around Dubová is seen very positively by the public. It allows for the smooth, unhindered movement of pedestrians and sportsmen, away from automobile traffic, all the way from the centre of town to the recreation area; and all within pleasant surroundings which also offer the possibility to stop and rest along the way. Its

connection to the bike path on the shores of the Slňava reservoir and with the section running through the Floreát housing estate will also increase the importance of this path.

The revitalisation of the Dubová stream, by means of this wooded park with paths, will also help to expand activities within the spheres of agro-tourism and food services. Each additional revitalised section stretching north along the course of the Dubová and further into the countryside all the way to the Small Carpathian mountain range, will increase not only the attractiveness of the micro-region, but also opportunities for becoming better acquainted with the history, culture and nature in the area surrounding Piešťany. ■

Der Radweg wird die Anforderungen für die Fortbewegung auf Rädern und Rollen erfüllen. Die Gefahr einer Kollision mit Fußgängern wird nicht bestehen, da für sie eine parallel verlaufende Spur vorgesehen ist. Das Führen von Hunden

▲ Sprievodné porasty rok po revitalizácii I. časti sú vo výbornej kondícii.

Surrounding growth a year after the revitalization of Part I is in excellent condition.

Die begleitenden Grünbestände befinden sich ein Jahr nach der Revitalisierung des I. Abschnittes in einem hervorragenden Zustand.

Foto Eva Wernerová

ohne Leine wird nicht gestattet sein. Der gesamten Länge nach werden Bänke, Fahrradständer, Beleuchtung und Abfallbehälter angebracht. Auf der Seite der beiden Hotels entsteht ein kleinerer Kinderspielplatz aus Holz und mehrere Turngeräte für Erwachsene – eine Art „Spielplatz für Senioren“. Da Dubová in den letzten Jahren dicht von Wasservögeln besiedelt wird, soll in der Nähe der Kreuzung Pfad und Weg zur Poliklinik ein Haltepunkt mit umweltbezogener Bildungsfunktion – eine „Vogelinsel“ – mit Holzsteg, Infotafeln und einem Hochstand entstehen. Diese nachhaltige Verkehrsform führt in der Stadt zur Entlastung des Autoverkehrs, benötigt jedoch nachträgliche Veränderungen. So besteht zum Beispiel bereits heute die Notwendigkeit einer baulichen Anpassung der Brücke nahe der Anlegestelle Lodenica für den Radverkehr sowie die Nutzung durch Fußgänger.

Die Strecke soll sowohl für Einheimische als auch Touristen und Kurgäste geeignet sein, für die Spaziergänge und tägliche Übungen zum körperlich aktiven Lebensstil dazu gehören. In den kommenden Jahren wird die allmähliche Verschattung der Pfade durch die Kronen der Baumalleen und Baumgruppen erwartet. Beiderseits des Weges werden insgesamt 130 Bäume angepflanzt. Sie sollen die ursprüngliche Artenzusammensetzung der Baumschicht des Auenwaldes reflektieren, daher werden neben Pappeln, Weiden, Erlen und Eschen auch die Kultivare der Zierkirsche, Birnbäume und Apfelbäume zu sehen sein. Ihre Samen wurden häufig von Vögeln hierher getragen, wodurch farbenprächtige, blühende, für die Umgebung der Waag so typische Winkel, entstanden. Die Gründung des Waldparks rings um den Bach „Dubová“ stellt sich bereits heute für die Öffentlichkeit als großer Zugewinn dar. Sie ermöglicht Fußgängern und Sportlern problemlos von der Innenstadt bis ins Erholungsgebiet zu gelangen, ohne mit dem Stadtverkehr in Berührung zu kommen, stets in angenehmer Umgebung, mit Möglichkeiten für Zwischenstopps und Erholung. Die Bedeutung dieser Strecke wird zusätzlich durch ihre Verbindung mit dem Radrundweg am Ufer des Stausees „Slňava“ sowie dem die Siedlung „Floreát“ überquerenden Abschnitt, erhöht.

Die Revitalisierung des Baches „Dubová“ und die Gestaltung des Uferraumes in Form eines Waldparks mit Pfaden, tragen auch zur Erweiterung des Angebots im Bereich des Landtourismus und der Gastronomie bei. Jeder weitere korrigierte Abschnitt des Bachlaufs in Richtung Norden und tiefer in die Landschaft, bis zu den Kleinen Karpaten, erhöht nicht nur die Attraktivität der Mikroregion, sondern auch die Möglichkeiten die Geschichte, Kultur und Natur der Umgebung von Piešťany näher kennen zu lernen. ■

Termálne pramene a liečivé bahno je nepochybne najväčším bohatstvom, ktorým príroda obdarila Piešťany. Obidva tieto prírodné fenomény nájdeme na Obtokovom ramene rieky Váh.

The thermal springs and healing mud is undoubtedly the greatest treasure ever to be bestowed upon Piešťany. Both of these natural phenomena can be found at the bypass artery of the Váh River.

Die Thermalquellen und der Heilschlamm sind zweifelsohne die größten Reichtümer mit denen die Natur Piešťany beschenkt hat. Beide dieser seltenen natürlichen Ressourcen finden wir im Nebenarm des Flusses Waag.

▲ Pohľad na Obtokové rameno, zarastené lekninicou žltou.
A view of the Bypass Artery of the Váh River, overgrown with yellow water-lilies.
Blick auf den mit der Gelben Teichrose bewachsenen Nebenarm

Foto Roman Tibenský

Obtokové rameno Váhu - prírodný klenot Piešťan

Časť I.

The Bypass Artery of the Váh River
- the Natural Jewel of Piešťany

Part I

Der Nebenarm der Waag
- ein Naturjuwel von Piešťany

Teil I.

Roman Tibenský

▲ Krása kvetu leknice žltej sa ukáže najmä pri pohľade zblízka.
The beauty of the yellow water-lily's blossom can best be seen up close.
Wie schön die Blüten der Gelben Teichrose sind, das fällt vor allem bei Betrachtung aus der Nähe auf.

▼ Vývery termálnej vody v Obtokovom ramene. Vo februári bola v jednom z výverov nameraná teplota vody 49°C.
The thermal water springs in the Bypass Artery of the Váh River. In February, the water temperature in one of the springs was measured at 49°C.
Der Quellbereich im Nebenarm, in dem das Thermalwasser aus dem Boden entspringt; im Februar wurde an einer der Quellen eine Wassertemperatur von 49°C gemessen.

Obtokové rameno, nazývané aj Mŕtvym alebo Teplým ramenom, sa nachádza na ľavej strane rieky od Hornej hate až po Krajinský most, kde je stavidlo na stabilizáciu vodnej hladiny. Hať aj stavidlo boli vybudované koncom 50. rokov 20. storočia v súvislosti s prípravou napustenia vodnej nádrže Slňava, aby uchránili tento úsek pred povodňami.

Najvýznamnejšie prírodné ekosystémy na Obtokovom ramene sa nachádzajú v častiach pod Červenou vežou, kde dochádza k vyvieraniu termálnych vôd a tvorbe sírneho bahna, ktoré sa tu ťaží a po úprave využíva v kúpeľoch pre jeho pozitívny vplyv na ľudský organizmus. Aj bežný návštevník blízko miest, kde sa ťaží bahno, môže vidieť, ako vo vode unikajú plyny v podobe vystupujúcich bublín. Sú tu zreteľné otvory na dne v bahne, z ktorých pramení horúca voda, o čom sa dá ľahko presvedčiť vložením prstu priamo, čo najhlbšie do otvoru.

Najnenápadnejším, ale zároveň najvýznamnejším druhom, vyskytujúcim sa v tejto lokalite, je makroskopická riasa chara piešťanská (*Chara pistaniensis*), ktorú popísal v roku 1922 český botanik Jan Vilhelm. Rastie v minerálnom bahne. Ide o endemit, ktorý sa nachádza jedine v Piešťanoch, čo prezrádza aj jeho druhový názov.

Rastlinný druh, ktorý počas kvitnutia - hlavne v máji, ale aj neskôr - nemožno prehliadnuť je leknica žltá (*Nuphar lutea*). Neďaleko Krajinského mosta tvorí husté zárasty. Patrí medzi rastliny s listami

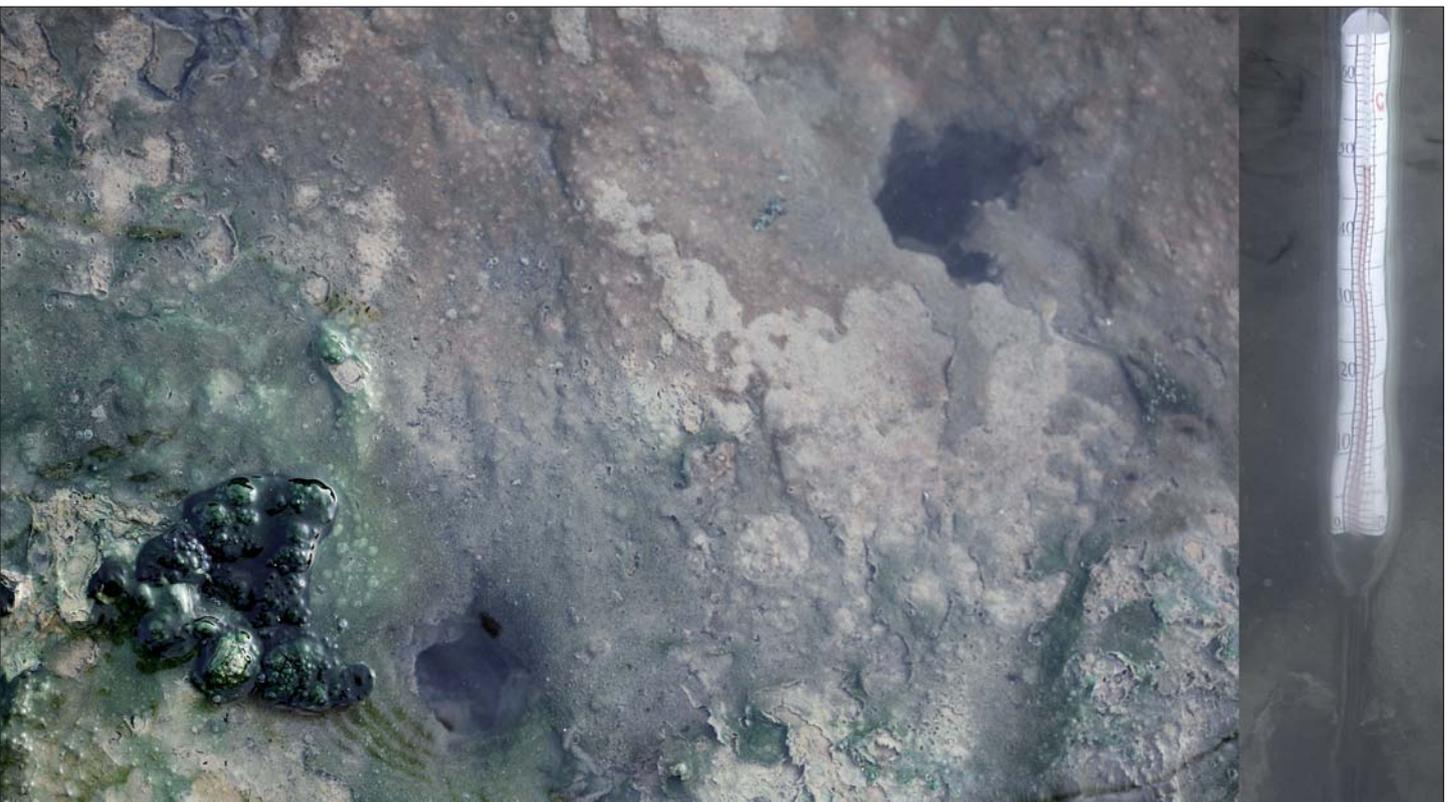

Foto Roman Tibenský

▲ Neresenie rýb v teplej vode Obtokového ramena býva veľmi búrlivé.

The spawning of the fish in the warm water of the Bypass Artery of the Váh River can be very turbulent.

Beim Laichen der Fische im warmen Wasser des Nebenarms geht es gewöhnlich sehr turbulent zu.

plávajúcimi na vode, na ktorých sa často zdržiavajú žaby a hady. Očisťuje vodu a je potravou pre ryby.

Z hmyzu zaujmú na prvý pohľad vážky, ktoré sú svojím vývojom viazané na vodu. Žijú tu aj hadovky a šídlielka, ktoré spolu s vážkami poletujú počas vegetačného obdobia.

Neodmysliteľnou súčasťou týchto vodných biotopov sú ryby. Pri potulkách popri Obtokovom ramene môžete v druhej polovici apríla a začiatkom mája pozorovať nevedné prírodné divadlo - neresenie čiže rozmnožovanie rýb. V tomto období dospelé ryby plávajú na hladine a zoskupujú sa do skupiniek. Hľadajú si partnerov a vhodné plytšie miesta, kde sa o seba trú, načo využívajú aj trávnaté miesta pri brehoch, kde počuť hlasný čľapot. Z rýb tu žijú napríklad kapor, zubáč, pleskáč, plotica, karas, lieň, ale aj sumec.

V budúcom čísle zameriame pozornosť na oboživelníkov, plazov a vtákov Obtokového ramena. ■

This bypass artery, known as the “dead” or “warm” artery, is situated on the left side of the river from the Horná dam to Krajinský (County) Bridge, where

there's a water-gate for stabilising the water level. The dam, as well as the water-gate, was built at the end of the 1950's, in connection with the filling of the water reservoir Slňava, in order to safeguard against floods.

The most important natural eco-systems on the Bypass Artery are situated in the sections below Červená Veža Hill, where the thermal springs seep into the river and the sulphuric mud is created, which is then extracted and, after processing, used in the spas for its beneficial effects on the human body. Any visitor passing near this area, from where the mud is taken, can see the gasses in the water, in the form of bubbles rising from the bottom. There are noticeable openings on the bottom in the mud, where the hot water comes out; a fact which can be easily confirmed by just sticking your finger into the hole as deep as it will go.

The least conspicuous, although the most important species, which exists in this location, is the macroscopic algae *Chara pistaniensis*, which was first written about by the Czech botanist Ján Vilhelm in 1922. It grows in the mineral mud. It's an endemism, located only in Piešťany, which thus provides the origin of its second species name.

A plant species, which is impossible to miss, especially when it's blooming (in May, and later) is the yellow water-lily (*Nuphar lutea*). Nearby the Krajinský Bridge it forms thick overgrowths. It's the type of plant with leaves that float on water and upon which frogs and snakes are often found. It also cleans the water and provides food for the fish. From among the species of insects, dragonflies, whose growth is dependant on water, will capture your attention at first sight. Also living here are the Banded Demoiselles (*Calopteryx splendens*) and the Damselfly (*Coenagrionidae*), which during the vegetation season, dart about the area together with the dragonflies.

Another essential part of these water biotopes are the fish. While strolling along the Bypass Artery of the Váh River, during the second half of April and the beginning of May, you can observe an amazing natural performance - spawning - the reproduction of fish. During this time, the adult fish swim on the surface of the water and gather together in groups. They look for partners and suitable, shallow water, where they spawn, making use of the grassy areas near the banks, where you can hear their loud splashing. Fish species found here include

Foto Roman Tibenský

▲ Vážka modrá udivuje svojou krehkosťou.
A blue dragonfly intrigues with its fragility.
Der Kleine Blaupfeil erstaunt durch seine Zerbrechlichkeit.

carp, perch, carp bream, roach, crucian carp, tench, as well as catfish.

In the next issue we will focus on amphibians, reptiles and birds found in the Bypass Artery of the Váh River. ■

Der Nebenarm, auch Totarm oder warmer Arm genannt, verläuft auf der linken Flussseite von dem Oberen Stauwehr (Horná hať) bis zur „Krajinský“ Brücke, wo sich eine Schleuse zur Stabilisierung des Wasserpegels befindet. Beide Vorrichtungen - Stauwehr und Schleuse - wurden Ende der 50er Jahre des 20. Jahrhunderts, im Zusammenhang mit der vorbereiteten Flutung des Stausees Slňava errichtet, um diesen Abschnitt vor Hochwasser zu schützen.

Die bedeutendsten Ökosysteme des Nebenarms stellen Teilabschnitte unterhalb der Lokalität Červená veža dar, in denen das Thermalwasser dem Boden entspringt und der schwefelhaltige Schlamm entsteht. Dieser wird hier gewonnen und nach weiterer

Verarbeitung, aufgrund seiner positiven Wirkung auf den menschlichen Organismus, im Heilbad angewendet. In der Nähe der Stellen, an denen der Schlamm gefördert wird, kann man beobachten, wie im Wasser Gase in Form von Blasen hochsteigen. In dem Schlamm Boden gibt es unübersehbare Öffnungen, aus denen heißes Wasser an die Oberfläche durchdringt. Dies lässt sich direkt in solch einer Öffnung mit dem Finger ganz einfach überprüfen.

Zu den unauffälligsten und gleichzeitig bedeutendsten Arten, die in dieser Lokalität vorkommen, gehört eine makroskopische Alge, die so genannte Piešťaner Chara (*Chara pistaniensis*), beschrieben im Jahre 1922 durch den tschechischen Botaniker Jan Vilhelm. Diese endemische Art kommt - wie schon ihre Artbezeichnung verrät - nur in Piešťany vor und wächst im Mineralschlamm.

Eine Pflanzenart, die während ihrer Blütezeit (hauptsächlich im Mai, aber auch später) nicht übersehen werden kann, ist die Gelbe Seerose (*Nuphar lutea*). Unweit der „Krajinský“ Brücke bildet sie einen dichten Teppich. Sie gehört zu den Pflanzen, auf deren an der Wasseroberfläche schwimmenden Blättern sich oft Frösche und Schlangen aufhalten. Sie reinigt das Wasser

und dient Fischen als Nahrung. Von den Insektenarten bestechen hier auf den ersten Blick Libellen, deren Entwicklung an Wasser gebunden ist. Zusammen mit den großen Libellen fliegen auch Adonislibellen und Prachtlibellen während der Vegetationsperiode in dieser Gegend umher.

Ein nicht weg zu denkender Bestandteil dieser Biotope sind Fische. Wer in der zweiten Aprilhälfte oder Anfang Mai bei Spaziergängen zum Nebenarm gelangt, kann ein spektakuläres Naturschauspiel beobachten - das Laichen der Fische. In dieser Jahreszeit schwimmen geschlechtsreife Fische an der Wasseroberfläche und schließen sich zu Gruppen zusammen. Sie suchen geeignete Partner und flachere Gewässer, wo sie sich aneinander reiben können. Hierzu wählen sie häufig mit Gras bewachsene Stellen in der Nähe des Ufers, an denen ein lautes Geplätscher zu hören ist. Zu den hier beheimateten Fischarten gehören Karpfen, Zander, Brassen, Rotaugen (Plötzen), Karauschen, Schleien, aber auch Welse.

In der nächsten Ausgabe richtet sich unser Augenmerk dann auf Amphibien, Reptilien und Vögel des Nebenarms. ■

Róbert Mitošinka s Vladislavom Janovjakom priniesli z Kanady striebro.
Róbert Mitošinka and Vladislav Janovjak bring back silver from Canada.
Róbert Mitošinka und Vladislav Janovjak brachten Silber aus Kanada.

Piešťanskí cyklisti medzi najlepšími

Piešťany Cyclists are Among the Best
Radsportler aus Piešťany unter den Besten

Martin Palkovič

Krédo „Piešťany - mesto cyklistov“ bolo v uplynulom období potvrdené aj na profesionálnej športovej úrovni. Zrakovo postihnutý cyklista Vladislav Janovjak s pilotom Róbertom Mitošinkom z Cyklistického klubu Piešťany získali striebro na Majstrovstvách sveta zdravotne postihnutých cestných cyklistov v kanadskom Baie-Comeau. Svoju kondíciu potvrdili aj v poslednom kole Európskeho pohára UCI v cestnej cyklistike zdravotne postihnutých na trati Praha - Karlovy Vary - Praha. Neprekážal im ani členitý terén s náročným cieľovým stúpaním na najstarších a najnáročnejších jednorazových klasických pretekoch profesionálov v Českej republike. Získali zlato a toto víťazstvo im zabezpečilo prvé miesto v svetovom rebríčku za rok 2010.

Tieto úspechy ich zaradili medzi najlepších piešťanských športovcov roka 2010, ktorých v marci ocenil primátor mesta Remo Cicutto. Pre Janovjaka a Mitošinku to bola mimoriadne úspešná sezóna. Zdá sa, že dvojica prekonala nezdar z pekínskej paraolympiády, kde dvakrát skončila na štvrtom mieste.

"Jasné, že medaila by potešila, beriem to však realisticky. Mne šport dáva chuť do života. Mám tridsaťdeväť rokov a stále dokážem držať krok s oveľa mladšími. Život je pekný aj bez medaily," povedal vtedy pre agentúru SITA Vladislav Janovjak.

Po vyhlásení najlepších športovcov mesta Piešťany nám úspešní cyklisti prezradili, že aj túto sezónu ich čakajú veľké výzvy. Okrem pohárových kôl, ktoré organizuje ich domáci klub sa chystajú do Francúzska,

Austrálie, Španielska a Švajčiarska. Svoje úspechy by chceli obhájiť aj v kanadskom Baie-Comeau a na Európskom pohári UCI na trati Praha - Karlovy Vary. ■

The credo, "Piešťany - town of cyclists", has recently been proven on a professional level. The sight-impaired cyclist Vladislav Janovjak together with pilot Róbert Mitošinka from the Piešťany Cycling Club won a silver medal at the World Championships for Disabled Road Cyclists in Baie-Comeau, Canada. He also demonstrated his fine condition in the last round of the European Road Cycling Cup UCI for the Disabled on the Prague-Karlovy Vary-Prague route. Not even the bumpy terrain, with its demanding grades and climbs in the oldest and most demanding one-time professional, classical race in the Czech Republic, proved an obstacle for him. They took gold in this race, a victory that ensured their number one spot in the world rankings for 2010.

These successes have placed them among Piešťany's best sports figures of 2010, who were all honoured in March by town Mayor Remo Cicutto. For Janovjak and Mitošinka it was an exceptionally successful season - especially the victory in Prague which pushed them into the number one spot in the world rankings. It seems that the pair has overcome the set-back they endured at the Beijing Paralympics, where they twice finished in fourth place.

"Medals would definitely make me happy, but, of course, I have to be realistic. Sport

gives me a taste for life. I'm thirty-nine years old and can still keep up with those much younger. Life is beautiful even without medals," said Vladislav Janovjak to the agency SITA.

After the announcement of Piešťany's best sport figures, the successful cyclists confided in us that great challenges await them this season as well. Besides the cup rounds, which are organized by their local club, they are also preparing for France, Australia, Spain, and Switzerland. They would also like to defend the success they had in Baie-Comeau, Canada, at the European Cup UCI on the Prague-Karlovy Vary-Prague route. ■

Der Leitspruch „Piešťany – Stadt der Radfahrer“ fand in vergangener Zeit auch auf der professionellen Sport-Ebene seine Bestätigung. Der sehbehinderte Radsportler Vladislav Janovjak und sein Pilot Róbert Mitošinka von dem Radsport-Club Piešťany gewannen bei der Paracycling Weltmeisterschaft im kanadischen Baie-Comeau die Silbermedaille im Straßenrennen. An ihrer Kondition ließen sie auch in der letzten Runde des UCI Europapokals im Straßenrennen, auf der Strecke Prag-Karlsbad, keine Zweifel zu. Auch die stark profilierte Strecke mit anspruchsvoller Zielsteigung bei dem ältesten und härtesten klassischen Profi-Eintagesrennen in der Tschechischen Republik, konnte ihnen nichts anhaben. Sie gewannen Gold und dieser Sieg bescherte ihnen den ersten Platz in der Weltrangliste im Jahr 2010.

Diese Erfolge reihten sie in die Riege der besten Piešťaner Sportler des Jahres 2010 ein, die im März vom Bürgermeister der Stadt, Remo Cicutto, ausgezeichnet wurden. Für Janovjak und Mitošinka war das eine überaus erfolgreiche Saison, da ihnen der Sieg in Prag die weltbeste Platzierung einbrachte. Somit scheint auch die Pechsträhne von den Paralympischen Spielen in Peking, als das Tandem zweimal den 4. Platz belegte, überwunden.

„Klar, dass ich mich über eine Medaille freuen würde, ich betrachte es aber realistisch. Mir gibt der Sport Lebensmut. Ich bin 39 Jahre alt und kann immer noch mit viel Jüngeren Schritt halten. Das Leben ist auch ohne Medaille schön“, sagte damals Vladislav Janovjak der Agentur „SITA“.

Nach der Bekanntgabe der besten Sportler der Stadt Piešťany verriet uns die erfolgreiche Radrennfahrer, dass auch in der kommenden Saison große Herausforderungen auf sie warten. Neben den von ihrem heimischen Club organisierten Cup-Runden, planen sie die Teilnahme an Rennen in Frankreich, Australien, Spanien und der Schweiz. Auch ihre Platzierungen im kanadischen Baie-Comeau und bei dem UCI Europapokal, auf der Strecke Prag-Karlsbad, wollen sie verteidigen. ■

▼ Naši úspešní cyklisti boli 28. marca 2011 spolu s ďalšími športovcami prijatí a ocenení aj na Úrade vlády SR, kde im zablahoželali premiérka Ivetta Radíčová a minister školstva, vedy, výskumu a športu SR Eugen Jurzyca.

Our successful cyclists, together with other sportsmen and sportswomen, were welcome and awarded at the Government Office of the Slovak Republic, where Prime Minister Ivetta Radíčová and Eugen Jurzyca, the Slovak Minister of Education, Science and Sport, congratulated them.

Am 28. März 2011 wurden unsere erfolgreichen Radfahrer, zusammen mit anderen Sportlern, in der slowakischen Regierungsbehörde empfangen und ausgezeichnet. Es gratulierten die slowakische Premierministerin Ivetta Radíčová und der slowakische Minister für Bildung, Wissenschaft, Forschung und Sport, Eugen Jurzyca.

Foto Úrad vlády SR

Bicykel - ekologická doprava aj relax

Martin Palkovič

The Bicycle - Ecological and Relaxing Transportation

Umweltfreundliche Fortbewegung und Entspannung mit dem Fahrrad

Najobľúbenejším dopravným prostriedkom obyvateľov Piešťan je nesporne bicykel. Budovanie cyklochodníkov v posledných rokoch ešte viac rozšírilo jeho využitie. Okrem ekologickej osobnej prepravy ho obyvatelia i návštevníci mesta stále častejšie využívajú aj na rekreáciu.

The indisputable most favourite mode of transportation of the inhabitants of Piešťany is the bicycle. The bike paths, built in recent years, have further expanded the use of bicycles. In addition to its usage as ecological means of personal transport, the town inhabitants and visitors use it for recreational purposes.

Das beliebteste Verkehrsmittel der Bewohner von Piešťany ist zweifelsohne das Rad. Der Bau neuer Radwege in den letzten Jahren steigerte seinen Gebrauch noch mehr. Neben seiner Verwendung als ökologisches Transportmittel findet es unter den Heimischen sowie den Besuchern immer mehr auch im Bereich der Freizeit und Erholung seinen Einsatz.

Foto Martin Palkovič

Vďaka revitalizácii potoka Dubová sa onedlho cyklisti dostanú z centra mesta pohodlne a bezpečne až ku Slňave. Pohľad na vodnú plochu a siluetu hôr si môžu potom vychutnať z obľúbenej cyklotrasy, ktorá jazero obklopuje. Aj vďaka zvýšenému pohybu cyklistov v tejto časti mesta prišiel Michal Fiala, ktorý pri jazere pracuje, s myšlienkou povýšiť bicykel na úroveň ostatných vozidiel cestnej premávky. Vymyslel Piešťanskú poznávaciu značku, pomocou ktorej chce podporovať ekologickú dopravu i cestovný ruch. Majitelia bicyklov s poznávacou značkou majú totiž nárok na rôzne zľavy - na servis, občerstvenie i masáže po náročných cyklotúrach. Nápad sa zapáčil aj pedagógom na Žilinskej univerzite. So študentmi dopravnej fakulty diskutovali o možnostiach využitia takýchto poznávacích značiek aj v ostatných mestách.

Krst Piešťanskej poznávacej značky sa uskutočnil 30. apríla na podujatí s názvom Slňavské cyklovanie. Otvorenie tunajšej cyklistickej sezóny bolo tentoraz dosť netradičné. Nieslo sa totiž v znamení karnevalu bicyklov. Účastníci dali priestor svojej fantázii - stretlo sa tam niekoľko pozoruhodne maskovaných kúskov. Okrem vzhľadu hodnotili organizátori aj ich funkčnosť - vyzdobené bicykle museli zvládnuť pretek na 1000 metrov. Táto nevhedná súťaž dobre pobavila publikum i samotných účastníkov.

Michalovi Fialovi sa teda ešte viac podarilo spopularizovať rekreačnú funkciu bicyklov aj Piešťanskú poznávaciu značku. Jej prví majitelia s ňou vraj majú iba dobré skúsenosti. Jedinou nevýhodou je, že už nesmú prekračovať povolenú rýchlosť. Polícia by ich totiž mohla ľahko identifikovať :)

Thanks to the recent revitalization of the Dubová stream, cyclists can comfortably and safely get from the town centre all the way to Slňava. And once at the lake, the bike path allows one to fully enjoy the views of the water's surface and the silhouette of the mountains. Michal Fiala works near the lake and, as a result of the increased cyclist traffic in this part of the town, he came up with the idea of raising the bicycle to the level of other modes of transportation. He came up with Piešťany's registration plate, which will help to support ecological transport and the tourist industry as well. Bicycle owners with the registration plate are eligible for a variety of discounts - on maintenance service, refreshments, and even massages after a demanding bike

tour. Even professors from Žilina University liked this idea. They discussed with their students the possibility of using such plates in other towns as well.

Piešťany's registration plate was launched on April 30 as part of the event called "Slňava Cycling". The opening of this year's cycling season was quite non-traditional as it was done as a "Carnival of Bikes". Participants used their imagination - some rather memorably decorated pieces were on hand. In addition to appearance, the organizers also judged the entrants based on functionality - the decorated bicycle also had to endure a race of 1,000 meters. This unusual competition was a delight to both spectators as well as the participants. So, it seems that Michal Fiala has even further helped to popularize the recreational function of bicycles and Piešťany's registration plate. Reportedly, the first owners of this plate have had only positive experience. One disadvantage, however, is that they can no longer exceed the legally allowed speed limit, as the police can now very easily identify them ☺

Dank der Revitalisierung des Baches „Dubová“ können Radfahrer schon bald bequem und sicher von Zentrum der Stadt bis zum Stausee „Slňava“ gelangen. Von diesem beliebten, rund um den See verlaufenden Radweg, können sie dann den Blick auf die Wasseroberfläche und die Silhouette der Berge genießen. Aufgrund der erhöhten Präsenz von Radfahrern in diesem Stadtgebiet, kam Michal Fiala, der am See arbeitet, auf die Idee, das Rad auf das Niveau anderer verkehrsüblicher Fahrzeuge zu erheben. Er entwarf ein Piešťany-Kennzeichen, mit dessen Hilfe er zu einem umweltfreundlichen Straßenverkehr und Tourismus beitragen möchte. Denn die Besitzer von Rädern mit Kennzeichen haben Anspruch auf diverse Rabatte, unter anderem auf Service, Snacks, Getränke und Massagen nach anspruchsvollen Radtouren. Die Idee gefiel auch Lehrkräften der Universität in Žilina. Mit Studenten der Fakultät für Verkehrswesen diskutierten sie über die Möglichkeiten der Nutzung solcher Kennzeichen auch in anderen Städten.

Die Taufe des Piešťaner Kennzeichens fand am 30. April im Rahmen der Veranstaltung „Slňavské cyklovanie“ (Radfahren am Slňava) statt. Die Eröffnung der örtlichen Radsport-Saison verlief diesmal etwas unüblich - im Zeichen eines Fahrrad-Karnevals. Die Teilnehmer ließen ihrer Phantasie freien Lauf und so kamen einige bemerkenswert maskierte Rad-Exemplare zusammen. Neben dem Aussehen bewerteten die Veranstalter auch ihre Funktionstüchtigkeit. Immerhin mussten die geschmückten Fahrräder eine 1 000 m lange Rennstrecke bewältigen. Dieser ungewöhnliche Wettbewerb sorgte nicht nur beim Publikum für gute Unterhaltung, sondern auch bei den Rennfahrern.

Michal Fiala ist es somit gelungen, die Erholungsfunktion des Rades sowie das Piešťaner Kennzeichen zu popularisieren. Seine ersten Besitzer haben damit scheinbar nur gute Erfahrungen gemacht. Der einzige Nachteil ist, dass sie die gesetzlich erlaubte Geschwindigkeit nicht mehr überschreiten dürfen. Denn die Polizei könnte sie jetzt ganz leicht ermitteln :).

Dňa 6. marca 2011 nás vo veku 83 rokov opustil významný hydrogeológ a balneohistorik, priateľ a spolupracovník, magister Augustín Rebro. Narodil sa 28. augusta 1927 v Košeci. Do Piešťan prišiel v roku 1955 ako pracovník hydrogeologického prieskumu. Jeho najdôležitejšou úlohou bolo zabezpečiť ochranu piešťanských termálnych prameňov v súvislosti s budovaním vodného diela Sĺňava.

Riešil mnoho náročných hydrogeologických úloh nielen v Piešťanoch, ale i v Beluškých Slatinách, Nimnici, Trenčianskych Miticiach, Koplotovciach a inde.

On March 6, 2011, at the age of 83, scholastic Augustín Rebro an important hydro-geologist, balneo-historian, friend, and colleague passed away. He was born on August 28, 1927 in Košeca. He came to Piešťany in 1955 as a worker doing hydro-geological research. His most important function was to protect Piešťany's thermal springs during the construction of the Sĺňava water reservoir. He resolved many difficult hydro-geological issues, not only in Piešťany, but also in Belušké Slatiny, Nimnica, Trenčianske Mitice, Koplotovce and elsewhere.

Am 6. März 2011 verließ uns im Alter von 83 Jahren für immer Magister Augustín Rebro, bedeutender Hydrogeologe, Historiker im Bereich der Balneologie, Freund und Mitarbeiter. Er wurde am 28. August 1927 in Košeca geboren. Nach Piešťany kam er im Jahre 1955 als Mitarbeiter der hydrogeologischen Forschung. Seine wichtigste Aufgabe war der Schutz der Thermalquellen von Piešťany im Zusammenhang mit den Bauarbeiten am Stausee „Sĺňava“. Er arbeitete an der Lösung zahlreicher komplizierter hydrogeologischer Fragen nicht nur in Piešťany, sondern ebenfalls in Belušké Slatiny, Nimnica, Trenčianske Mitice, Koplotovce und noch an weiteren Orten.

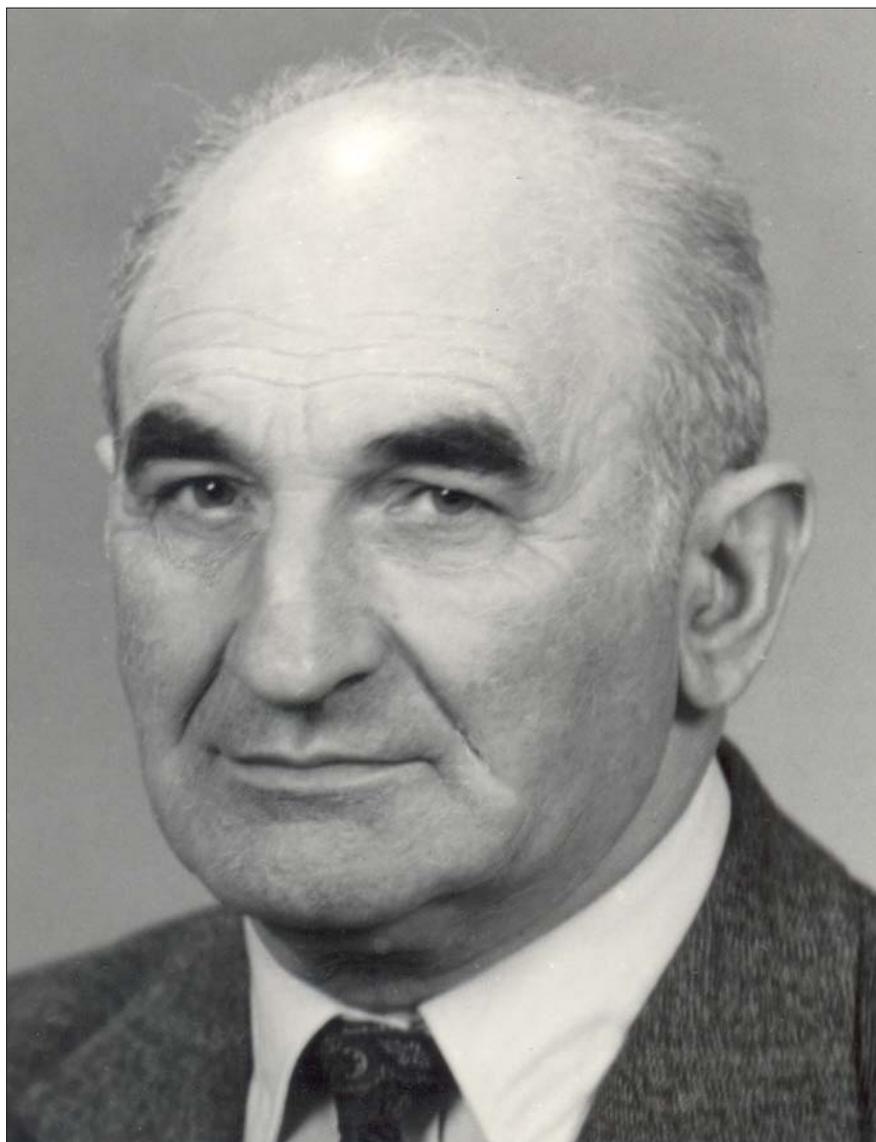

Foto archív BM

ZA HYDROGEOLOGÓMOM A HISTORIKOM AUGUSTÍNOM REBROM

LOOKING BACK ON
HYDROGEOLOGIST AND
HISTORIAN AUGUSTÍN REBRO

NACHRUF: IN GEDENKEN AN DEN
HYDROGEOLOGEN UND
HISTORIKER AUGUSTÍN REBRO

Vladimír Krupa

O krem práce hydrogeológa sa venoval bádaniu a publikovaniu tém z dejín využívania minerálnych a termálnych prameňov a histórie kúpeľníctva na Slovensku. Bol významným a aktívnym členom Slovenskej spoločnosti pre dejiny vied a techniky pri Slovenskej akadémii vied, dlhé roky bol členom jej výboru a významným organizátorom balneohistorických konferencií, ktoré sa vždy konali v niektorých z významných slovenských kúpeľov. Permanentne spolupracoval s Balneologickým múzeom a od roku 1970 publikoval svoje práce v zborníku múzea.

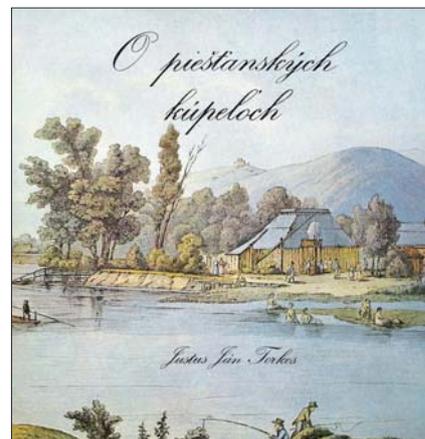
Pričinením A. Rebra vyšlo v roku 1978 rozsiahle dielo „Minerálne vody Slovenska“ (ocenené prémiou Slovenského literárneho fondu), v roku 1979 je to kniha „Vody uzdravujúce a osviežujúce“ a k 300. výročiu narodenia M. Bela (1983) sa autor prezentuje prácou „S Matejom Belom o kúpeľoch a minerálnych vodách“, ktorá bola ocenená pamätnou medailou M. Bela Za zásluhy o rozvoj historických vied.

V roku 1996 mu vychádza kniha „Vzácne a obdivované vody Slovenska“, dôležité dielo o liečivých termálnych a minerálnych prameňoch a ich využití v minulosti i v súčasnosti. V roku 2002 vydalo Balneologické múzeum jeho knihu „Slač v balneoliteratúre 18. storočia“, v ktorej po prvýkrát sprístupnil vzácne nepublikované rukopisy z pozostalosti Mateja Bela, uložené v archíve v Ostrihomu. Jeho publikačnú činnosť tvorili i odborné

správy, články a štúdie vo vedeckých časopisoch i popularizačné príspevky.

Vďaka vynikajúcej znalosti latinčiny a literárnemu citu sa do rúk odborníkov i širokej verejnosti dostali preklady latinských balneologických a hydrogeologických prác. V roku 1975 mu vychádza preklad dielka J. J. Torkosa „Náčrt o piešťanských kúpeľoch“. Nemožno nespomenúť preklad diela humanistického vzdelanca J. Wernhera „O podivuhodných vodách na Spiši“ (1980) a odbornú úpravu prekladu druhého Wernherovho diela „O podivuhodných vodách Uhorska“ (1974). Nasledoval preklad rozpravy M. Szentiványho „O podivuhodných silách a vlastnostiach vôd“ (1981). V roku 1982 mu vyšla práca Rajecké Teplice v období osvietenstva“, v ktorej sú preklady z diel M. Bela, P. Adámiho a A. Kelína. Podieľal sa na vydaní prekladu elegií Jána Valentiniho o Turčianskych Tepličiach z konca 18. – začiatku 19. storočia (Martin 1986). V roku 1979 mu vyšiel preklad historicky a literárne významného diela Adama Trajana z Benešova „Uzdravujúce piešťanské kúpele“, ktorý opäť vyšiel v roku 1999 k jubilejnému roku 2000. Tento preklad A. Rebro venoval „Piešťanom, mestu a kúpeľom“. V roku 1996 vychádza jeho preklad (podľa vydania z roku 1558) diela nemeckého humanistického vzdelanca Juraja Agricola „O vlastnostiach látok vystupujúcich zo zeme“.

Životné dielo Augustína Rebra predstavuje

mimoriadny a priekopnícky počín v oblasti výskumu dejín využívania minerálnych a termálnych prameňov na území Slovenska.

Cešť jeho pamiatke! ■

In addition to this work, he also devoted his time and efforts to researching and publishing topics dealing with the history of how mineral and thermal springs have been used as well as the history of spas in Slovakia. He was an important and active member of the Slovak Society for Historical Sciences and Technology at the Slovak Academy of Sciences. He was a member of this society's committee for many years as well as an important organizer of balneo-historical conferences, which always took place at some of the more distinguished Slovak spas. He continuously cooperated with the Balneological Museum and, in 1970, he also began publishing his works in the museum's almanac.

In 1978, as a result of A. Rebro's efforts, the extensive work "Mineral Waters of Slovakia" (Minerálne vody Slovenska) was issued (awarded with a prize by the Slovak Literary Foundation), then, in 1979, came the book "Restorative and Refreshing Waters" (Vody uzdravujúce a osviežujúce), and, for the 300th anniversary of the birth of Matej Bel (1983), the author presented his work "About Spas and Mineral Waters with Matej Bel" (S Matejom Belom o kúpeľoch a minerálnych vodách) which was awarded with the Matej Bel commemorative medal of merit for its role in the development of historical sciences.

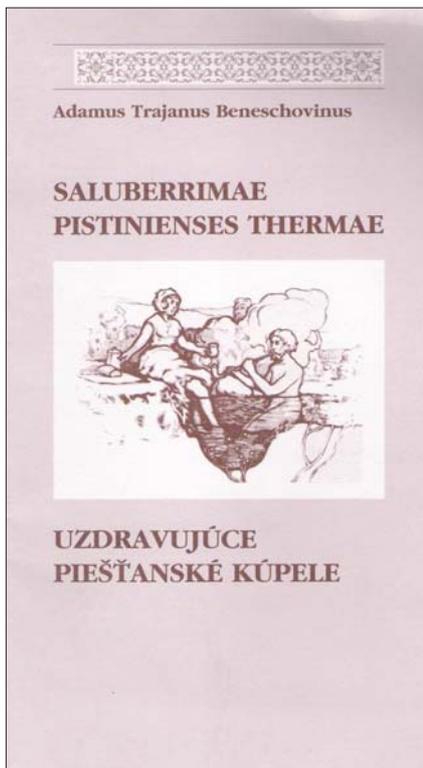
In 1996, his book "Valuable and Admired Waters of Slovakia" (Vzácne a obdivované vody Slovenska) came out, an important work on healing thermal and mineral springs and how they have been utilized both in the past and the present. In 2002, the Balneological Museum issued his book "Slač in Balneo-literature of the 18th Century" (Slač v balneoliteratúre 18. storočia), in which rare, unpublished handwritten texts from the estate of Matej Bel, stored in the archives in Esztergom, were made public for the first time. His publishing activities also consist of expert reviews, articles, and studies in scientific magazines and other disseminating contributions.

Thanks to his excellent knowledge of Latin and

Foto archív E.R.

- ▲ A. Rebro na V. balneohistorickej konferencii v Dudinciach (1992).
- A. Rebro at the 5th Conference on Balneohistory in Dudince (1992).
- A. Rebro während einer Konferenz der Balneologie-Historiker in Dudince (1992)

his literary sense, translations of Latin balneological and hydro-geological works were made available to both experts and the public. In 1975, his translation of J. J. Torkos "Overview of Piešťany Spas" (Náčrt o piešťanských kúpeľoch) was issued. Also not to be overlooked is the translation of the work by the humanist scholar J. Wernher "The Miraculous Waters in Spiš" (O podivuhodných vodách na Spiši, 1980) and the expert adaptation of the translation of Wernher's second work "The Miraculous Waters of Austro-Hungary" (O podivuhodných vodách Uhorska, 1974). These were followed by a translation of M. Szentivány's dissertation "The Miraculous Powers and Properties of Water" (O podivuhodných silách a vlastnostiach vôd, 1981). In 1982, his work "Rajecké Teplice During the Enlightenment" (Rajecké Teplice v období osvietenstva), in which can be found translations from the works of M. Bel, P. Adámi a A. Kelin, was released. He also participated in the publishing of the translation of Ján Valentini's elegy about Turčianske Teplice from the end of the 18th – beginning of the 19th century (Martin 1986). In 1979, his translation of Adam Trajan of Benešov's historically and literarily significant work "The Healing Spa of Piešťany" (Uzdravujúce piešťanské kúpele), which was issued again in 1999 in celebration of the millennium (2000). This translation he dedicated to "Piešťany, the town and the spa". In 1996, his translation (based on the edition from 1558) of the German humanistic scholar Juraj Agricola's work "Material Properties Emanating from the Earth" (O vlastnostiach látok vystupujúcich zo zeme) was released.

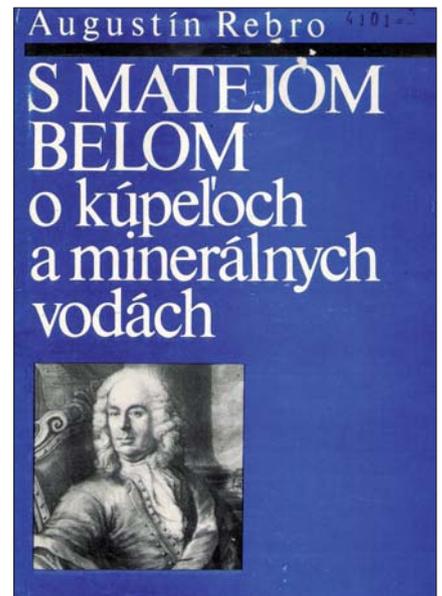
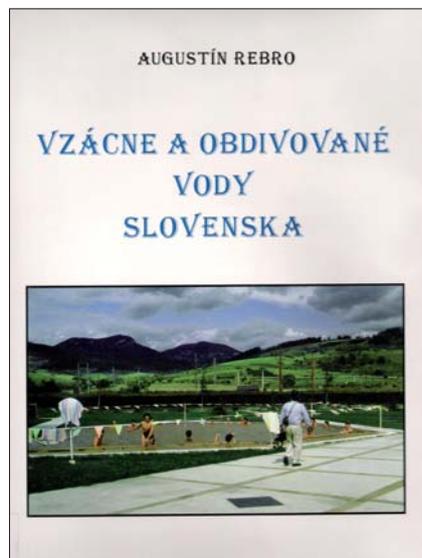
Augustín Rebro's life's work represents remarkable, ground-breaking steps in the field of research on the history of the usage of mineral and thermal springs within Slovakia.

Long may he be honoured and remembered! ■

Neben seinem Beruf als Hydrologe widmete sich Augustín Rebro auch der Erforschung und Publizierung der Geschichte der Nutzung von Mineral- und Thermalquellen sowie der Entwicklung des Kurwesens in der Slowakei. Er war ein bedeutendes und aktives Mitglied der Slowakischen Gesellschaft für Wissenschafts- und Technikgeschichte an der Slowakischen Akademie der Wissenschaften. Jahrelang wirkte er als Mitglied ihres Ausschusses und als unabhängiger Organisator von Konferenzen zur Geschichte der Balneologie, die immer in einem bedeutenden slowakischen Heilbad ausgetragen wurden. Kontinuierlich arbeitete er mit dem Balneologischen Museum zusammen und seit 1970 publizierte er seine Arbeiten im Sammelband des Museums.

Durch das Zutun von A. Rebro erschien im Jahre 1978 die umfangreiche Publikation „Minerálne vody Slovenska“ (Mineralwässer der Slowakei), ausgezeichnet mit dem Preis des Slowakischen Literaturfonds, und im Jahre 1979 das Buch „Vody uzdravujúce a osviežujúce“ (Heilende und erfrischende Wässer). Zum 300. Geburtstag von M. Bel (1983) präsentierte der Autor seine Arbeit „S Matejom Belom o kúpeľoch a minerálnych vodách“ (Mit Matthias Bel über Heilbäder und Mineralwässer), die mit einer M. Bel-Gedenkmedaille „Für den Verdienst um die Entwicklung historischer Wissenschaften“ ausgezeichnet wurde.

Im Jahre 1996 erschien seine Publikation „Vzácné a obdivované vody Slovenska“ (Kostbare und geschätzte Wässer der Slowakei), ein bedeutsames Werk über heilwirksame Thermal- und Mineralquellen und deren Nutzung in der Vergangenheit und Gegenwart. Im Jahre 2002 gab das Balneologische Museum sein Buch „Sliach v balneoliteratúre 18. storočia“ (Sliach in der balneologischen Literatur des 18. Jahrhunderts) heraus, in dem zum ersten Mal seltene, bis dahin noch nie publizierte, in einem Archiv der ungarischen Stadt Esztergom aufbewahrte Handschriften aus dem Nachlass von Matthias Bel, erschienen. Die Publikationstätigkeit von A. Rebro umfasst darüber hinaus noch Fachberichte, Artikel und Studien in wissenschaftlichen Zeitschriften sowie Beiträge zur Popularisierung seines

wissenschaftlichen Zweiges. Dank seiner hervorragenden Latein-Kenntnisse und seines literarischen Gespürs, konnte sowohl die fachkundige als auch die breite Öffentlichkeit an Übersetzungen lateinischer Arbeiten zur Balneologie und Hydrologie gelangen. Im Jahre 1975 wurde seine Übersetzung des kleinen Werkes „Náčrt o piešťanských kúpeľoch“ (Eine Skizze über das Heilbad von Piešťany) von J. J. Torkos verlegt. Auch die Übersetzung des Werkes „O podivuhodných vodách na Spiši“ (Über die wundersamen Wässer in der Zips, 1980) des humanistischen Gelehrten J. Wernher sowie die Fachlektüre der Übersetzung seines anderen Werkes „O podivuhodných vodách Uhorska“ (Über die wundersamen Wässer Ungarns, 1974) sollen an dieser Stelle unbedingt erwähnt werden. Danach folgte die Übersetzung der Abhandlung von M. Szentivány „O podivuhodných silách a vlastnostiach vôd“ (Über die wundersamen Kräfte und Eigenschaften von Wässern, 1981). Im Jahre 1982 erschien seine Arbeit „Rajecké Teplice v období osvietenstva“ (Rajecké Teplice zu Zeiten der Aufklärung), in der sich Übersetzungen aus Werken M. Bels, P. Adámi und A. Kelins befinden. A. Rebro beteiligte sich ebenfalls an der Herausgabe einer Übersetzung der Elegien über Turčianske Teplice, von Ján Valentini, vom Ende des 18. und Beginn des 19. Jh. (Martin, 1986). Im Jahre 1979 erschien seine Übersetzung des historisch und literarisch bedeutsamen Werkes Adam Trajans von Benešov „Uzdravujúce piešťanské kúpele“ (Das genesende Heilbad Piešťany), die 1999, anlässlich des Jubiläumsjahres 2000, erneut verlegt wurde. Diese Übersetzung widmete A. Rebro „Piešťany, der Stadt und dem Heilbad“. Im Jahre 1996 erschien, in Anlehnung an die Ausgabe aus dem Jahr 1558, seine Übersetzung des Werkes „Die Natur der aus dem Erdinnern hervorquellenden Stoffe“, dessen Autor der deutsche Gelehrte und Philosoph Georgius Agricola war.

Das Lebenswerk von Augustín Rebro stellt einen außergewöhnlichen und wegweisenden Beitrag zur Erforschung der Geschichte der Nutzung von Mineral- und Thermalquellen in der Slowakei dar.

Ehre seinem Andenken! ■

Zoborské listiny na minciach

Kornel Duffek
Foto Ladislav Duračka

Už 900 rokov uplynulo od vzniku najstaršieho listinného originálu z územia Slovenska, prvej Zoborskej listiny. Do dnešných čias sa zachovali dve takéto listiny - prvá je z roku 1111, druhá z roku 1113. Napísané boli v benediktínskom kláštore pod Zoborom z poverenia kráľa Kolomana a riešia majetkové otázky. Ide o dôležité dokumenty pre históriu Slovenska, lebo prvýkrát sú v nich spomínané názvy vyše 150 dedín, usadlostí a orientačných bodov.

V druhej Zoborskej listine sú uvedené aj Piešťany v tvare Pescan.

Národná banka vydáva k obojm výročiam striebornú zberateľskú mincu v nominálnej hodnote 10 Eur. Autorom návrhu je magister Peter Valach, rytcom mince je Dalibor Schmidt. Mince boli vyrazené v Mincovni Kremnica v počte 20 000 kusov.

The Zobor Scrolls on Coins

Nine hundred years have passed since the founding of the oldest original scroll in Slovakia – the first Zobor Scroll. Up to the present day, two such scrolls have been preserved - the first from 1111 and the second from 1113. They were written in the Benedictine monastery under Zobor Hill upon the mandate of King Koloman and served to solve questions of property rights. These documents are important for Slovak history, as they contain the first written record of the names of more than 150 villages, settlements, and landmarks. In the second Zobor Scroll Piešťany is also referred to as Pescan.

The National Bank, in honour of both anniversaries, has issued a silver, collector's coin with a nominal value of 10 euro. The designer of the coin is scholar Peter Valach, and the engraver is Dalibor Schmidt. A limited number of 20,000 coins were minted in the Kremnica mint.

Zobor-Urkunden auf Gedenkmünzen

Bereits 900 Jahre sind seit der Aufsetzung der ersten Zobor-Urkunde, der ältesten bekannten Urkunde in der Slowakei, vergangen. Bis heute sind zwei von diesen Niederschriften erhalten geblieben. Die erste stammt aus dem Jahr 1111, die zweite geht auf das Jahr 1113 zurück. Aufgesetzt wurden beide in dem Benediktinerkloster von Zobor auf Geheiß des Königs Koloman und regeln eigentumsrechtliche Fragen. Für die Geschichte der Slowakei sind diese Dokumente von großer Bedeutung, weil darin zum ersten Mal die Namen von mehr als 150 Dörfern, Siedlungen und Orientierungspunkten aufgeführt wurden. In der zweiten Zobor-Urkunde wird auch Piešťany als Pescan erwähnt.

Die Slowakische Nationalbank emittierte zu beiden Jahrestagen eine silberne 10-Euro-Sammlermünze. Der Autor des Entwurfs ist Mgr. Peter Valach, der Stempelschneider ist Dalibor Schmidt. Die Münzen wurden in der Münzstätte Kremnica, in der Anzahl von 20 000 Stück, geprägt.

2. 6. - 5. 6. 2011
 Concours d'Elegance - Piešťanské zlaté stuhy,
 Kúpeľný ostrov
 Concours d'Elegance - Piešťany's Golden Ribbons,
 Spa Island (Kúpeľný ostrov)
 „Concours d'Elegance - Piešťanské zlaté stuhy“, Kurinsel

3. 6. - 12. 6. 2011
 III. ročník Festivalu Doda Šošoku,
 Dom umenia, Kursalon, Hudobný pavilón
 3rd Annual Dodo Šošoka Festival,
 House of Art, Kursalon, Music pavilion
 III. Festival des Dodo Šošoka,
 Haus der Kunst, Kursalon, Musikpavillon

3. 6. - 22. 6. 2011
 Mosty IX. - výstava diel umelcov zo Škótska
 a Slovenska, Galéria Fontána
 Bridges IX - exhibition of art work by artists from
 Scotland and Slovakia, Fontána Gallery
 „Mosty IX“ - Ausstellung von Werken schottischer
 und slowakischer bildender Künstler, Galerie „Fontána“

3. 6. - 5. 6. 2011
 42. Zraz karavanistov SR s medzinárodnou
 účasťou, Camping Lodenica
 42nd meeting of the Caravan Club of Slovakia
 with the international participation, Lodenica Camp
 42. Treffen der slowakischen Autocamper mit internationaler
 Teilnahme, Camping Lodenica

4. 6. - 5. 6. 2011
 Otvorenie letnej kúpeľnej sezóny
 2011 Opening of the summer spa season
 Eröffnung der Sommer-Kursaison

16. 6. - 15. 7. 2011
 56. Piešťanský festival, Dom umenia
 56th Festival of Piešťany, House of Art
 56. Festival von Piešťany, Haus der Kunst

17. 6. - 18. 6. 2011
 Truck Arena - Zraz truckov, Letisko
 "Truck Arena" - a truck show, Airport
 „Truck Arena“ - Trucker-Treff, Flughafen

18. 6. 2011
 Ladies Run, zábavné bežecké podujatie
 Ladies Run, an entertaining events of runners
 „Ladies Run“ - unterhaltsame Laufveranstaltung

24. 6. - 31. 8. 2011
 Socha piešťanských parkov. 29. ročník, Mestský park
 The 29th annual "Statues of Piešťany Parks", Town Park
 29. „Statue der Parks von Piešťany“, Stadtpark

24. 6. - 28. 8. 2011
 Socha a objekt. Výstava sôch
 v exteriéri - 16. ročník, Kúpeľný ostrov
 2011 The 16th annual "Statue and Object".
 An exhibition of outdoor statues, Spa Island
 16. „Skulptur und Objekt“, Skulpturenausstellung
 im Freien, Kurinsel

24. 6. - 25. 6. 2011
 Carat Tuning Party VII., Letisko
 Carat Tuning Party VII, Airport
 „Carat Tuning Party VII“, Flughafen

1. 7. - 10. 7. 2011
 XI. ročník Majstrovstiev sveta ťažko telesne
 postihnutých IPCA 2011, Hotel Máj
 XI Annual World Championships of the Severely
 Physically Disabled IPCA 2011, Hotel Máj
 XI. Weltmeisterschaft der Schwerbehinderten
 IPCA 2011, Hotel Máj

6. 7. - 15. 7. 2011
 Majstrovské operné kurzy - 5. ročník, Kúpeľný ostrov
 The 5th annual Virtuoso Opera courses, Spa Island
 5. Meister- und Opernkurse, Kurinsel

26. 7. 2011
 Winterov pohár 2011 - golfový turnaj - 8. ročník,
 Golfové ihrisko Vrbinky, Kúpeľný ostrov
 The 8th annual Winter Cup 2011 - golf tournament,
 Vrbinky Golf Course, Spa Island
 „L. Winter-Pokal 2011“ - 8. Golfturnier, Golfplatz Vrbinky, Kurinsel

6. 8. 2011
 Piešťanský silák, Námestie slobody
 Piešťany Ironman, Freedom Square (Námestie slobody)
 „Piešťanský silák“, Wettbewerb um den stärksten Mann von Piešťany,
 Námestie slobody

7. 8. - 13. 8.
 19. Medzinárodné majstrovstvá železničiarov USIC
 v tenise mužov, Tenisová hala
 The 19th International Railway Workers Men's Championship
 in tennis USIC, Tennis Hall
 19. Internationale Eisenbahner-Meisterschaft USIC im
 Herren-Tennis, Tennishalle

9. 8. - 28. 8. 2011
 Yaro M. Kupčo - Fotografie, výstava, Galéria Fontána
 Yaro M. Kupčo - Photographs, exhibition, Fontána Gallery
 Yaro M. Kupčo - Fotografien, Ausstellung, Galerie „Fontána“

9. 8. - 13. 8. 2011
 Memoriál Ivana Hlinku - Medzinárodný hokejový turnaj hráčov
 do 18 rokov, Zimný štadión
 The Ivan Hlinka Memorial - an under 18 international ice-hockey
 tournament, Winter Stadium
 Das „I. Hlinka-Memorial“ - internationales Hockeyturnier der Spieler
 bis 18 Jahre, Winterstadion

9. 8. - 30. 8. 2011
 Organové dni v Piešťanoch - XII. ročník,
 Kostol sv. Cyrila a Metoda, Dom umenia
 Organ Days in Piešťany - 12th year,
 St. Cyril and Methodius Church, House of Art
 Orgeltage in Piešťany, Kirche des hl. Cyrillus und Methodius,
 Haus der Kunst

12. 8. - 13. 8. 2011
 Grape Festival, Letisko
 Grape Festival, Airport
 „Grape Festival“, Flughafen

26. 8. - 27. 8. 2011
 Lodenica 2011 - Hudobný festival, Camping Lodenica
 Lodenica 2011 - Music festival, Lodenica Camp
 „Lodenica 2011“ - Musikfestival, Camping Lodenica

27. 8. - 28. 8. 2011
 Majstrovstvá Spa Golf klubu Piešťany,
 Golfové ihrisko Vrbinky, Kúpeľný ostrov
 The Piešťany Spa Golf Club Championship,
 Vrbinky Golf Course, Spa Island
 Meisterschaft des Spa Golf Clubs Piešťany,
 Golfplatz Vrbinky, Kurinsel

27. 8. - 28. 8. 2011
 Majstrovstvá SR vo vodnom lyžovaní, Slňava - areál
 vodného lyžovania
 The Slovak Republic Championship in Water Skiing,
 Slňava Lake - the water skiing area
 Slowakische Meisterschaft im Wasserski, Wassersport-Areal

31. 8. - 25. 9. 2011
 Výstava Slovenská a česká grafika 1910 - 2010, Galéria Fontána
 An Exhibition of Slovak and Czech Graphic Art 1910 - 2010, Fontána Gallery
 Ausstellung „Slowakische und tschechische Graphik 1910 - 2010“,
 Galerie „Fontána“